

การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ชัยวุฒิ เหมะรังสี

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ

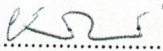
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2561

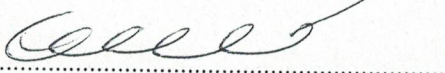
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

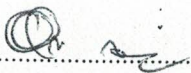
อาจารย์ผู้ควบคุมคุณฐิณีพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าคุณฐิณีพนธ์ ได้พิจารณา
คุณฐิณีพนธ์ของ ชัยวุฒิ เหมะรังสี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณสุข ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมคุณฐิณีพนธ์

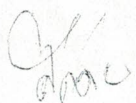

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดยิ่ง ธนทวี)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ โรจนแสง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อิสระ สุวรรณบด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดยิ่ง ธนทวี)

..... กรรมการ
(ดร.ศักดิ์ชาย จันทร์เรือง)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับคุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณสุข ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพร ศรีจำปา)

วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

คุณฉวีนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย นำเสนอเนื้อหาจำนวน 5 บท ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย นำเสนอขั้นตอนวิธีการวิจัยโดยละเอียด บทที่ 4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ และบทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดยิ่ง ธนทวี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ช่วยให้คำแนะนำในด้านการออกแบบงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น รองศาสตราจารย์ ดร.อิสระ สุวรรณบล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช อดีตคณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ และคณะอาจารย์วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้แนะนำให้คำปรึกษาด้วยดีตลอดมา รวมทั้งเจ้าหน้าที่วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการประสานงานเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการดำเนินการศึกษานี้

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ คุณบิดา คุณมารดา และครอบครัวเหมะรังสี ที่คอยเป็นแรงใจและกระตุ้นให้เกิดความมานะบากบั่นในการศึกษา ให้โอกาสและสนับสนุนการทำงานวิจัยครั้งนี้ จนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ คุณประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชัชวดี เหมะรังสี

54870032: สาขาวิชา: การจัดการสาธารณะ; ปร.ด. (การจัดการสาธารณะ)

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล/ สหกรณ์ออมทรัพย์

ชื่อย่อ: เชมริงสี: การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย (TOURISM MANAGEMENT MODEL OF WATER ACTIVITIES: A STUDY OF GOOD GOVERNANCE PRACTICES OF SAVINGS COOPERATIVES IN THAILAND) อาจารย์ผู้ควบคุมคุณภาพ: ยอดยิ่ง ธนทวี, Ph.D. 193 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล งานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการศึกษารายกรณี ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ และสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 19 ตัวอย่าง ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย พบว่า สหกรณ์มีกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีโครงสร้างการบริหารงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบอย่างชัดเจน จัดสวัสดิการให้กับสมาชิกอย่างเหมาะสม มีระบบการควบคุมภายในและตรวจสอบ มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารแก่สมาชิก กรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ และผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึง รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของสมาชิก พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารงานและติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ มีการพัฒนาคุณภาพกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ ภูมิหาย ระเบียบข้อบังคับ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องหลักความเสมอภาคในการให้บริการและการทำงาน รวมทั้งการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศมีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่สหกรณ์บางส่วนยังขาดการพัฒนาและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างเป็นรูปธรรม

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ควรมีการกำหนดแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 2.1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและเสริมสร้างธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม 2.2) กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนในการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ตามหลักธรรมาภิบาล 2.3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2.4) พัฒนาระบบด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ดีและเหมาะสม 2.5) ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย พบว่า สหกรณ์จะต้องเพิ่มบทบาทและขีดความสามารถ เพื่อสร้างผู้นำเชื่อถือให้กับสหกรณ์ และเป็นที่ยอมรับแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการนำแนวทางการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล หรือการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์ที่ดี มาปรับใช้ในการประกอบธุรกิจของสหกรณ์ รวมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

54870032: MAJOR: PUBLIC ENTERPRISE MANAGEMENT; Ph.D. (PUBLIC ENTERPRISE MANAGEMENT)

KEYWORDS: GOOD GOVERNANCE/ SAVINGS COOPERATIVE IN THAILAND

CHAIWUT KHEMARANGSEE: TOURISM MANAGEMENT MODEL OF WATER

ACTIVITIES: A STUDY OF GOOD GOVERNANCE PRACTICES OF SAVINGS COOPERATIVES IN THAILAND. ADVISOR: YODYING THANATAWEE., Ph.D. 193 P. 2017.

The research aimed to study good governance of Savings Cooperative in Thailand and to propose ways to develop cooperative management in accordance with good governance principles. The methodology of the research was based on qualitative research. In-depth interviews were conducted with member groups of Savings Cooperatives, which were government agencies and state enterprises. The sample was divided into 2 groups: government's Savings Cooperatives and state enterprise's Savings Cooperatives. The total number of samples was 19 sample groups. The results could be summarized as follows:

1. To Thailand's Savings Cooperatives' management which was based on good governance principles, it was found that Savings Cooperatives had determined a strategic vision, effective management, and clear structure of the job and the role of each element; provided appropriate welfare to the members; and had a system of internal control, monitoring, follow-up, and evaluation in order to achieve the goals. The cooperatives also thoroughly disclosed and disseminated information and news for members, committees, cooperative staff, and stakeholders. The cooperatives listened to the members' comments. Savings Cooperatives also allowed members to participate in the management and in monitoring the cooperatives. There was the development of the quality of committees and cooperative staff. In addition, there was a sense of equality in the provision of services and work. The database system was secure and could be used efficiently. However some cooperatives lacked the development and did not strengthen good governance in their organizations.

2. To the development of cooperatives' management to be in accordance with good governance, it was found that the ways to develop were as follows: 2.1) Develop a system of good governance and strengthen concrete governance. 2.2) Set clear rules, regulations, policies or measures to manage Savings Cooperatives in accordance with good governance. 2.3) Develop efficient and effective information technology system. 2.4) Develop internal control and risk management systems. 2.5) Develop and support the implementation of good corporate governance and corporate governance policy.

It was suggested that by adopting a cooperative management approach based on good governance or good corporate governance, Savings Cooperatives need to increase their roles and capacities to build their credibility so that they were acceptable among stakeholders. In conclusion, Savings Cooperatives should also develop and strengthen good governance in their management with a systematic and concrete way.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของประเทศไทย.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของต่างประเทศ.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์.....	33
แนวคิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สรุปประเด็นแนวปฏิบัติของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในประเทศไทย.....	149
แนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล.....	153
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	155
สรุปผลการวิจัย.....	155
อภิปรายผลการวิจัย.....	163
ข้อเสนอแนะ.....	170
บรรณานุกรม.....	172
ภาคผนวก.....	175
ภาคผนวก ก.....	176
ภาคผนวก ข.....	184
ภาคผนวก ค.....	188
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	193

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 จำนวนเกณฑ์ชี้วัดและประเมินผลธรรมาภิบาลจำแนกตามหมวด.....	34
2-2 เกณฑ์การประเมินตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์.....	35
2-3 แบบประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์.....	36
4-1 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นสมาชิกของ สหกรณ์ มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ด้านใดบ้าง.....	65
4-2 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น สมาชิกผู้ถือหุ้น ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง.....	72
4-3 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นสมาชิกสหกรณ์ มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติ ล่วงหน้าอย่างไรบ้าง.....	77
4-4 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นสมาชิกสหกรณ์ มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์อย่างไรบ้าง.....	81
4-5 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม กัน คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุม ล่วงหน้า ก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสอย่างไรบ้าง...	84
4-6 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม กัน สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม เช่น ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภท ของหุ้นทราบจากช่องทางใดบ้าง.....	87
4-7 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม กัน คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน อย่างไร พร้อมอธิบาย.....	91
4-8 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม กัน สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-9 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นใน เรื่องใดบ้าง.....	97
4-10 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์อย่างไรบ้าง.....	100
4-11 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของ สหกรณ์อย่างไรบ้าง.....	105
4-12 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรบ้าง.....	109
4-13 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบอย่างไรบ้าง.....	113
4-14 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคใน การบริหารงานอย่างไรบ้าง.....	116
4-15 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรมมีอะไรบ้าง เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาให้บริการ.....	118
4-16 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินกิจการ แผนงาน และหรือโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบอย่างไรบ้าง.....	123
4-17 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการให้นโยบาย และกำหนดทิศทางของ สหกรณ์อย่างไรบ้าง.....	128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-18 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ในโครงสร้างของคณะกรรมการสหกรณ์ ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ท่าน และมี กรรมการอิสระที่ท่าน ในการได้มาของคณะกรรมการมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง.....	133
4-19 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหาร สหกรณ์อย่างไร และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอะไรบ้าง.....	138
4-20 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการ มีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์ ออมทรัพย์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล.....	144

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
1-2 ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์.....	15
4-1 แนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล.....	154

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจที่อยู่คู่สังคมไทยมากกว่า 100 ปี สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ นับเป็นสหกรณ์แห่งแรกที่ได้ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทย และจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 ถูกเสนอเป็นวันสหกรณ์แห่งชาติไปด้วย ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556) และดำเนินกิจการเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวนาได้สำเร็จ ทางภาครัฐจึงได้ขยายแนวคิดดังกล่าวด้วยการตราพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 นำมาสู่การก่อตั้งสหกรณ์แห่งอื่นอย่างแพร่หลาย (ศิริวรรณ อัสววงศ์เสถียร, กันตภณ ศรีชาติ, และรัฐศาสตร์ หนูดำ, 2560)

สหกรณ์นั้นเป็นองค์กรอิสระ ที่รวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจและมีความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อสนองความต้องการและมีจุดหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน โดยการตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินระหว่างสมาชิกที่มีเงินเหลือและสมาชิกที่ต้องการใช้เงิน แต่ในช่วงหลังการดำเนินธุรกรรมของสหกรณ์ออมทรัพย์มีการพัฒนาในหลายด้านทั้งการให้สินเชื่อที่ขยายเกือบเท่าตัว

สำหรับรูปแบบของสหกรณ์ในประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ซึ่งแยกได้เป็น 7 รูปแบบย่อย คือ 1) สหกรณ์ในภาคการเกษตร ประกอบด้วย 1.1) สหกรณ์การเกษตร 1.2) สหกรณ์ประมง และ 1.3) สหกรณ์นิคม ขณะที่ 2) สหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประกอบด้วย 2.1) สหกรณ์ออมทรัพย์ 2.2) สหกรณ์ร้านค้า 2.3) สหกรณ์บริการ และ 2.4) สหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งในภาพรวมประเทศไทยมีสหกรณ์ทั้งสิ้น 8,074 แห่ง ณ ปี พ.ศ. 2558 โดยจำนวนสหกรณ์ส่วนใหญ่จะอยู่ในสหกรณ์ภาคการเกษตรมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 56 จำนวน 4,337 แห่ง สหกรณ์ภาคนอกการเกษตรร้อยละ 44 ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์แม้จะมีจำนวนเพียง 1,448 แห่ง แต่สินทรัพย์ส่วนใหญ่กลับเป็นของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีมูลค่าสินทรัพย์อยู่ที่ 2,059,457 ล้านบาท และสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ประเภทอื่น โดยการขยายตัวของสินทรัพย์สหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ (ศิริวรรณ อัสววงศ์เสถียร และคณะ, 2560)

นับว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อภาคครัวเรือนทั้งในแง่ของการเป็นแหล่งการออมเงินและแหล่งการกู้ยืมเงิน จากอดีตถึงปัจจุบัน สหกรณ์ออมทรัพย์ก็มี

ขนาดใหญ่ขึ้น และมีความเชื่อมโยงกับผู้อื่นในระบบการเงินมากขึ้น แม้ว่าสหกรณ์จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. 2556 ได้เกิดเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ไทยขึ้น ภายหลังที่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่นไม่สามารถถอนเงินของตนเองได้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากการดำเนินธุรกิจที่ขาดความโปร่งใสและการกำกับดูแลที่เข้มงวด และการตรวจสอบที่ละเอียดถี่ถ้วน และในช่วงต้นปี พ.ศ. 2560 เกิดกรณีอดีตประธานการดำเนินสหกรณ์ออมทรัพย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ออกอุบายให้ร่วมระดมเงินลงทุนซื้อ โควตา ลอตเตอรี่ แลกผลตอบแทน เสียหายกว่า 1 พันล้านบาท (ออกหมายจับ รศ.ดร. ดัง โกงกว่าพันล้าน, 2560) จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ประชาชนรู้สึกตื่นตัว ขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้สังคมเริ่มตั้งคำถามถึงความมั่นคงและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ในปัจจุบันมีขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

การกำกับดูแลองค์กรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจได้มีการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance) ที่ถือปฏิบัติตามหลักการสากลที่มีการอ้างอิงได้ แต่แรกเริ่มขึ้นตามผลการรายงานของธนาคารโลก (World bank) เมื่อปี พ.ศ. 2532 ในหัวข้อเรื่อง “Sub-Sahara Africa from crisis to sustainable growth ” กล่าวถึงความสำคัญของการมี Governance และการฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมถึงได้อธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดี ว่า “ลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและครอบคลุม การมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วน การจัดการภาครัฐ ภาระรับผิดชอบรอบตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาความ โปร่งใสและข้อมูลข่าวสาร” และมีหน่วยงานที่เกี่ยวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International monetary fund) ทำการศึกษาวิเคราะห์ให้แต่ละประเทศได้กู้เงินเพื่อพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ พบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศ คือ การที่ประเทศนั้นมีได้มีการใช้ธรรมาภิบาล (Good governance) ต่อมา แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ได้มีเผยแพร่ผ่านหลาย ๆ หน่วยงาน เช่น คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (The united nations economic and social commission for Asia and the Pacific: UNESCAP) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United nations development program: UNESCAP) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United nations development program: UNDP) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for economic co-operation and development: OECD) เป็นต้น (สำนักบริหารเงินทุน กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554 ก)

หากพิจารณาถึงหลักการของธรรมาภิบาล (Good governance) หรือการกำกับดูแลกิจการที่ดี คือ เป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับเป็นสากลว่า เป็นระบบที่ทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และที่สำคัญเป็นไปอย่างโปร่งใส น่าเชื่อถือและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย จึงเป็นหลักการที่หลายองค์กร ได้ให้ความสำคัญในการนำมาปฏิบัติ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและพันธกิจที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2558)

ปัจจุบันธรรมาภิบาลหรือการกำกับดูแลที่ดี (Good governance) ได้เข้ามามีบทบาทโดยเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในการบริหารงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังจากปี พ.ศ. 2544 ที่มีกรณีการตรวจพบกรณีการทุจริตของบริษัทเอกชนชั้นนำระดับโลกของอเมริกา และประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ส่งผลให้องค์กรกลางที่มีบทบาทสำคัญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างประเทศหลายแห่ง ได้จัดให้มีการพัฒนาหลักการและแบบจำลองด้านการกำกับดูแลที่ดีของ องค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐที่เป็นที่ยอมรับเผยแพร่แก่ประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ยึดถือเป็น แนวปฏิบัติได้อย่างเป็นมาตรฐาน

ปัจจัยการเจริญเติบโตของธุรกิจต้องประกอบด้วยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง และเพื่อเป็นการแข่งกับธุรกิจอื่น นอกจากจะใช้เงินทุนของตนเองแล้ว ยังต้องใช้แหล่งเงินทุนจากภายนอกด้วย เช่น สถาบันการเงินและตลาดทุน โดยธุรกิจจะเข้าถึงแหล่งทุนภายนอกได้ ต้องได้รับความเชื่อถือจากแหล่งเงินทุน สถาบันการเงินที่ให้อุปสงค์ เพื่อให้เชื่อมั่นว่าที่ลงทุนไปจะไม่สูญหายและได้ผลตอบแทนคุ้มค่า ดังนั้น สหกรณ์ซึ่งเป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ต้องได้รับความเชื่อถือ เพราะถ้าขาด “ความเชื่อถือ” การดำเนินธุรกิจคงจะประสบปัญหาและล้มลงในที่สุด ส่วน “ความเชื่อถือ” จะสร้างได้อย่างไรนั้น คำตอบที่สั้นที่สุด คือ สหกรณ์ต้องมี “ธรรมาภิบาล” ในการดำเนินธุรกิจ

ดังนั้น การบริหารกิจการของสหกรณ์ให้เป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คือ การบริหารการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คุ้มค่า และโดยประหยัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม ด้วยการบริหารงานอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วม และมีการใช้กระบวนการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สหกรณ์เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมในดำเนินการบริหารจัดการสหกรณ์ลดปัญหาการทุจริต ปกป้องสิทธิของสมาชิก สหกรณ์และให้สหกรณ์มีความมั่นคงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ และตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำเป็นที่จะต้องนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาเป็นเครื่องมือใช้กับสหกรณ์ต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ

โดยกำหนดยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) ขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาขีดความสามารถของสหกรณ์ ให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล มีธรรมาภิบาล โดยมีเป้าประสงค์สำคัญ คือ สหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาลมีความมั่นคงและเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของสมาชิก ได้อย่างยั่งยืนทำให้การทุจริตในขบวนการสหกรณ์ลดลง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยยึดแนวทางตามการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate good governance rating) เป็นตัวแปรในการศึกษาถึงหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคราชการ และสหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐวิสาหกิจ ที่ประสบความสำเร็จและเป็นต้นแบบของสหกรณ์ในประเทศไทย เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารสหกรณ์สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างมีธรรมาภิบาล ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร กรรมการ และสมาชิก รวมทั้งการกระทำที่เอื้ออำนวยต่อผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้บริหาร รวมทั้งเป็นการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คุ่มค่า เป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมั่นคง

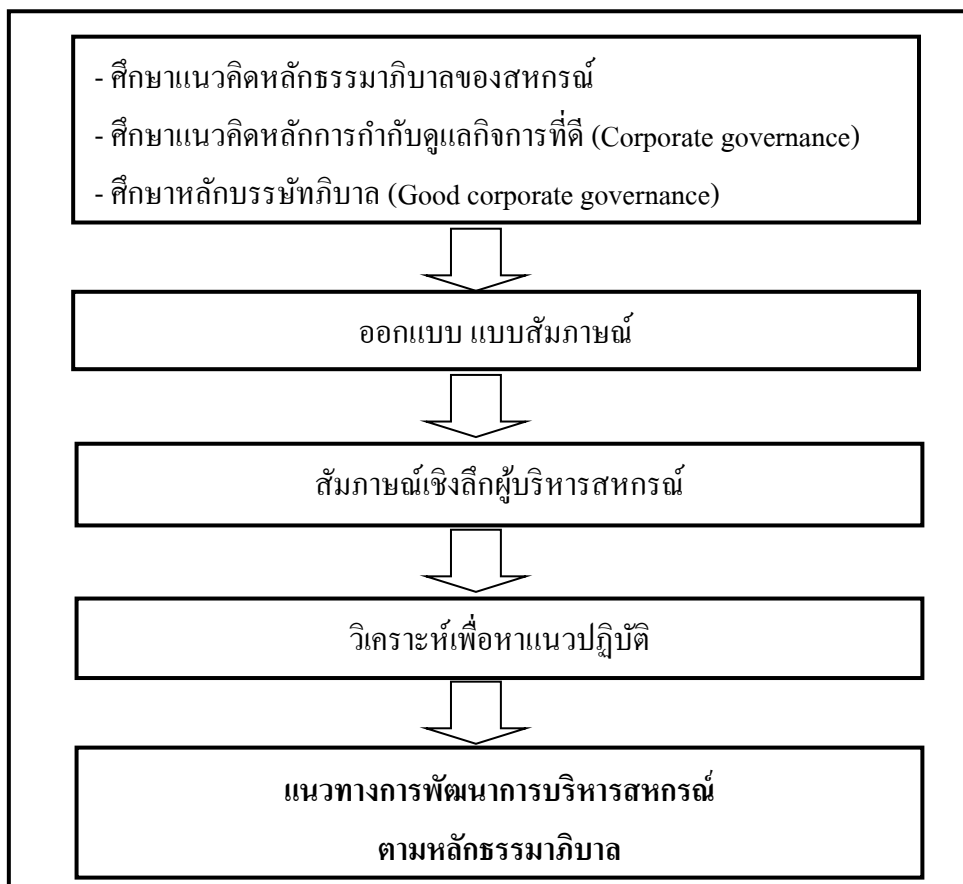
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

คำถามในการวิจัย

การพัฒนาสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาลควรมีแนวทางอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำกับดูแลกิจการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานและมูลค่าของกิจการที่สูงขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ภาครัฐและภาคเอกชนในการสร้างหลักธรรมาภิบาลให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
4. เพื่อเป็นเอกสารค้นคว้าและข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ที่จะศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษางานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นศึกษา หลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน
2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและ รัฐวิสาหกิจ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการระบุงกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ และสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ โดยคัดเลือกสหกรณ์ ที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ที่มีค่าสูงสุดจากการจัดอันดับข้อมูลทางการเงิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมดจำนวน 19 ตัวอย่าง
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ใช้ข้อมูลหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประกอบด้วย 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
4. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในระหว่างเดือน เมษายน พ.ศ. 2559 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2559 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ และ สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ ที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ที่มีค่าสูงสุดจากการจัดอันดับข้อมูลทางการเงิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. ผู้บริหาร หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการ (ประธานกรรมการ กรรมการ) และฝ่ายจัดการ (ผู้จัดการ) ของสหกรณ์ออมทรัพย์
3. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการของสหกรณ์ให้เป็นอย่างซื่อสัตย์ มีความโปร่งใส ความรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วม และมีการใช้การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อทรัพยากรที่มีอยู่ ถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ประหยัด และคุ้มค่า ส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม
4. สมาชิก หมายถึง ผู้มีสิทธิและมีส่วนร่วมในสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตนเป็นสมาชิก
5. สิทธิของผู้ถือหุ้น หมายถึง สิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตนเป็นสมาชิก

6. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน หมายถึง สหกรณ์มีการปฏิบัติต่อสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเสมอภาคและได้รับการชดเชยอย่างเหมาะสมเมื่อถูกละเมิดสิทธิ

7. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของสมาชิกผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งที่เป็นกฎหมายและตามข้อตกลงร่วมกัน

8. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส หมายถึง สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

9. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์และมีหน้าที่ในการเห็นโยบาย และกำหนดทิศทางของสหกรณ์ เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย รายงาน บทความ และข้อเขียนทางวิชาการ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของประเทศไทย
4. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของต่างประเทศ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์
6. แนวคิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

สำนักบริหารเงินทุน กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2554, หน้า 1-4) กล่าวว่า iva คุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์ (Cooperative nature and benefits)

1. ความหมายของสหกรณ์ (Cooperatives meaning)

“สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระของบุคคล ซึ่งร่วมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการและมีจุดหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย”

2. ค่านิยมสหกรณ์ (Cooperatives values)

จากแถลงการณ์ของ ICA ที่ได้ให้ความหมายของค่านิยมของสหกรณ์ดังกล่าว ได้แบ่งค่านิยมของสหกรณ์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ค่านิยมที่เป็นพื้นฐานของสหกรณ์

- 2.1 การช่วยตนเอง (Self-help)
- 2.2 ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Self-responsibility)
- 2.3 ประชาธิปไตย (Democracy)
- 2.4 ความเสมอภาค (Equality)

- 2.5 ความเที่ยงธรรม (Equity)
- 2.6 ความเป็นเอกภาพ (Solidarity)
- คุณค่าทางจริยธรรมที่เป็นความเชื่อมั่นของสมาชิกสหกรณ์
- 2.7 ความซื่อสัตย์ (Honesty)
- 2.8 ความเปิดเผย (Openness)
- 2.9 ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)
- 2.10 ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น (Caring for others)

3. อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative ideology)

คือ “ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม”

การช่วยตนเอง คือ การพึ่งพาตนเอง ก่อให้เกิดอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้ โดยวิธี

- 3.1 ขยัน (ไม่เกียจคร้าน อดทน อดกลั้น)
- 3.2 ประหยัด (ไม่สุรุ่ยสุร่าย ไม่ฟุ่มเฟือย แต่อดออมมัธยัสถ์)
- 3.3 พัฒนาตน (ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเสมอ ทั้งเรื่องวิชาชีพ และอื่น ๆ)

3.4 หลีกพ้นอบาย (การประพฤติตนให้ห่างไกลอบายมุขทั้งหลาย ที่เป็นบ่อเกิดแห่งความสุรุ่ยสุร่าย)

การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คือ การร่วมมือกัน การช่วยเหลือกัน การแบ่งปันกัน โดยวิธี

- 3.5 การเสียสละเพื่อส่วนร่วม (ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาตัวรอดคนเดียว ชอบความเป็นธรรม)

3.6 ร่วมมือกันพัฒนา (เห็นความทุกข์ยากของเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่ต้องช่วยเหลือร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม)

- 3.7 ซื่อตรงต่อกติกา (มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย รักษากติกาที่ตั้งไว้)
- 3.8 มีเมตตารักใคร่กัน (ให้อภัยกัน รักใคร่กัน ไว้วางใจกัน เพื่อนช่วยเพื่อน)

4. หลักการสหกรณ์ (Cooperative principles)

“หลักการสหกรณ์ เป็นแนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้ค่านิยมของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม” ซึ่งประกอบด้วย หลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกภาพโดยเปิดกว้างตามความสมัครใจ (Voluntary and open membership) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการ

ของสหกรณ์และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยไม่มีภารกิจค้ำทางเพศ สังคม การเมือง ศาสนา หรือเชื้อชาติ

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิก ตามหลักประชาธิปไตย (Democratic member control) สหกรณ์นั้นมีความเป็นประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยสมาชิก และผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิก 1 คน 1 เสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก (Member economic participation) สมาชิกสหกรณ์พึงมีความเที่ยงธรรมใน “การให้” และการควบคุม “การใช้” เงินทุนในสหกรณ์ ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยส่วนหนึ่ง ต้องเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับทุน ตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกิน เพื่อจุดมุ่งหมายประการใดประการหนึ่ง หรือทั้งหมด ดังต่อไปนี้ คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของตน โดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนี้ ต้องไม่นำมาแบ่งปันกันเพื่อผลประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and independence) สหกรณ์เป็นองค์กรที่พึ่งพาและปกครองตนเองโดยการควบคุมของสมาชิก ในกรณีที่สหกรณ์ จำต้องมีข้อตกลงหรือผูกพันกับองค์กรของรัฐหรือต้องแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก สหกรณ์ ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขอันเป็นที่มั่นใจได้ว่า สมาชิกจะยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย และยังคงความเป็นอิสระของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ (Education, training and information) สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นพัฒนาความสามารถของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่อง “คุณลักษณะและคุณประโยชน์” ของสหกรณ์ได้

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among cooperatives) เพื่อให้ สหกรณ์สามารถอำนวยความสะดวกและสังคมแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยการประสานความร่วมมือกันระหว่าง สหกรณ์ในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for community) การเอื้ออาทรต่อชุมชน สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนตามนโยบายที่มวลสมาชิกเห็นชอบ เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ก็เป็นสมาชิกของชุมชนนั่นเอง

5. วิธีการสหกรณ์ (Cooperatives practices)

หมายถึง “การนำหลักการสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ทาง เศรษฐกิจและสังคม ของมวลสมาชิกและชุมชน ตามหลักการธุรกิจที่ดี”

จากการที่สหกรณ์เป็นการรวมคนที่มีอุดมคติคิดช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มารวมกลุ่มกันโดยถือกติกาของกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ 7 ประการ ดังได้กล่าวมาแล้ว ในการ ดำเนินการ แบบสหกรณ์ หรือที่เรียกว่า วิธีการสหกรณ์นั้นแตกต่างไปจากการรวมกันในรูปแบบอื่น วิธีการสหกรณ์ คือ การรวมกันทำมิใช่ต่างคนต่างทำ เช่น รวมกันกู้เงิน รวมกันซื้อปุ๋ย ยา ข้าวสาร รวมกันขายพืชผลที่ผลิต เป็นต้น การรวมกันจำเป็นต้องนำหลักการสหกรณ์มาปรับใช้ให้เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยพื้นฐานสำคัญของวิธีการสหกรณ์สู่ความสำเร็จ

ความสำเร็จของการมาร่วมกันทำงาน ทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ต้องมีส่วนประกอบ ที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ 2 ประการ คือ 1. ร่วมแรง และ 2. ร่วมใจ

1. ร่วมแรง ประกอบด้วย

1.1 แรงกาย คือ คนที่มาช่วยกันทำงานในสหกรณ์ ก็คือสมาชิกนั่นเอง

1.2 แรงทรัพย์ คือ เงินที่เอามารวมกันเป็นทุนในการทำงานนั้น ๆ ในสหกรณ์ ก็คือ เงินทุนอันเกิดจากหุ้น ทุนสำรอง เงินฝาก และเงินอื่น ๆ

1.3 แรงความคิด คือ ความรู้ สติปัญญา ประสบการณ์ที่เอามาร่วมกันทำงานนั้น ให้ ประสบความสำเร็จในสหกรณ์ ก็คือความรู้และประสบการณ์ในการมาทำธุรกิจสหกรณ์

การร่วมแรงนี้เป็นปัจจัยภายนอกซึ่งอาจจะทำให้งานนั้นสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้ จึงต้องมีสิ่งที่เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวให้งานที่ทำร่วมกันนั้นบรรลุผล สิ่งนั้นก็คือการร่วมใจ

2. ร่วมใจ การร่วมใจในสหกรณ์ คือ สิ่งที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ให้งานที่ทำร่วมกันนั้น บรรลุผล ประกอบด้วย

2.1 ซื่อสัตย์ ต่อตนเองและต่อหมู่คณะ

2.2 เสียสละ เพื่อส่วนรวม

2.3 สามัคคี มีความพร้อมเพรียงกัน รวมตัวกันด้วยความตั้งใจเพื่อผลที่ดียิ่ง

2.4 มีวินัย คือการอยู่ในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และกฎกติกาที่กำหนดไว้

6. คุณประโยชน์ของสหกรณ์ (Cooperative benefits)

- 6.1 ลดรายจ่าย
- 6.2 เพิ่มรายได้
- 6.3 สร้างการออม

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุป องค์ความรู้ของสหกรณ์ต้องประกอบด้วย 1. การเป็นสมาชิกภาพโดยเปิดกว้างตามความสมัครใจ สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมืองหรือศาสนา 2. การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก 3. การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก คือ สมาชิกสหกรณ์พึงมีความเที่ยงธรรมใน “การให้” และการควบคุม “การใช้” เงินทุนในสหกรณ์ ตามแนวทางประชาธิปไตย 4. การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ สหกรณ์เป็นองค์กรที่พึ่งพาและปกครองตนเองโดยการควบคุมของสมาชิก 5. การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ สหกรณ์พึงให้การศึกษาและการฝึกอบรมแก่มวลสมาชิก 6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถอำนวยประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และ 7. การเอื้ออาทรต่อชุมชน สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนตามนโยบายที่มวลสมาชิกเห็นชอบ เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ก็เป็นสมาชิกของชุมชนนั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

ความหมายของธรรมาภิบาล

สำนักบริหารเงินทุน กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2554, หน้า 7) กล่าวว่า วัธีว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good governance หรือการกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมือง สังคม องค์กร สถาบัน หรือธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty) ความเปิดเผยโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบต่อและรับรองที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ความชอบธรรม ยุติธรรม (Fairness) ความมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ (Quality and efficiency) และการมีมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม เป็นการทั่วไป (General ethical and moral standard) เป็นหลักที่มีคุณค่าและสำคัญมาก จึงควรที่จะนำมาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ธุรกิจ สังคม สาธารณสุข การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เพื่อนำพาให้สังคมไทย ธุรกิจไทย โดยรวม มีความเข้มแข็งมั่นคงและเจริญก้าวหน้า สำหรับธุรกิจนั้น หลักธรรมาภิบาล คือ หัวใจในการดำเนินธุรกิจ

ที่มีผลต่อทุกฝ่ายให้ได้รับผลประโยชน์ที่ยุติธรรม ตั้งแต่ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น เจ้าหน้าที่ ลูกค้า รวมถึง สังคมและประเทศชาติ

การสร้างธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาลจะเกิดขึ้นได้และดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ด้วยความร่วมมือกัน ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในสหกรณ์ ขณะเดียวกัน โดยที่สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์จะมีฐานะทาง เศรษฐกิจและระดับความรู้ความสามารถในเชิงธุรกิจไม่เท่าเทียมกัน และมีความแตกต่างจากผู้ถือหุ้นหรือผู้บริหารของธุรกิจรูปแบบอื่นในภาคเอกชน ดังนั้น จึงมีหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ ช่วยเหลือสนับสนุนและกำกับดูแลอีกทางหนึ่งด้วย ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชี สหกรณ์ แต่สิ่งสำคัญ คือ ธรรมาภิบาลที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงนั้น สมาชิกต้องเอาใจใส่ใน บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนที่มีต่อสหกรณ์ รวมทั้งคณะกรรมการสหกรณ์ต้องเห็น ความสำคัญของการที่สหกรณ์จะมีธรรมาภิบาล และวิธีการสร้างธรรมาภิบาล ปฏิบัติได้ดังนี้

1. คณะกรรมการต้องทำความเข้าใจแนวคิด และสาระสำคัญของธรรมาภิบาลเป็น อย่างไร
2. ทบทวนธรรมาภิบาลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความ โปร่งใสเพียงใด
3. กำหนดรูปแบบและกระบวนการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลแล้วออกเป็นข้อกำหนด เพื่อปฏิบัติต่อไป

ความจำเป็นที่ต้องนำธรรมาภิบาลมาใช้ในสหกรณ์

ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน ทุนเป็นปัจจัยสำคัญของการเจริญเติบโตของธุรกิจ แต่ถ้า ธุรกิจนั้นจะอาศัยเพียงทุนของตนเองเพียงอย่างเดียวก็จะไม่สามารถเจริญเติบโตแข่งกับธุรกิจอื่นได้ ต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกด้วย ได้แก่ สถาบันการเงินและตลาดทุน แต่การจะเข้าถึงแหล่ง ทุนภายนอกได้ ธุรกิจนั้นจะต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ลงทุน หรือสถาบันการเงินที่ให้ผู้ยืมว่า หุ้นที่ลงทุนหรือเงินที่ให้ผู้ยืม จะไม่สูญหายและได้ผลตอบแทนคุ้มค่า

สหกรณ์ก็เป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่ง จำเป็นต้องได้รับความเชื่อถือจากกลุ่มสมาชิกและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย เพราะหากขาดความเชื่อถือแล้ว การดำเนินธุรกิจมีโอกาสูงที่จะประสบปัญหา และล้มลงในที่สุด โดย “ความเชื่อถือ” จะเกิดขึ้นได้นั้น สหกรณ์จะต้องประกอบธุรกิจโดยยึดหลัก ของ “ธรรมาภิบาล” ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดผลดีต่อสมาชิก

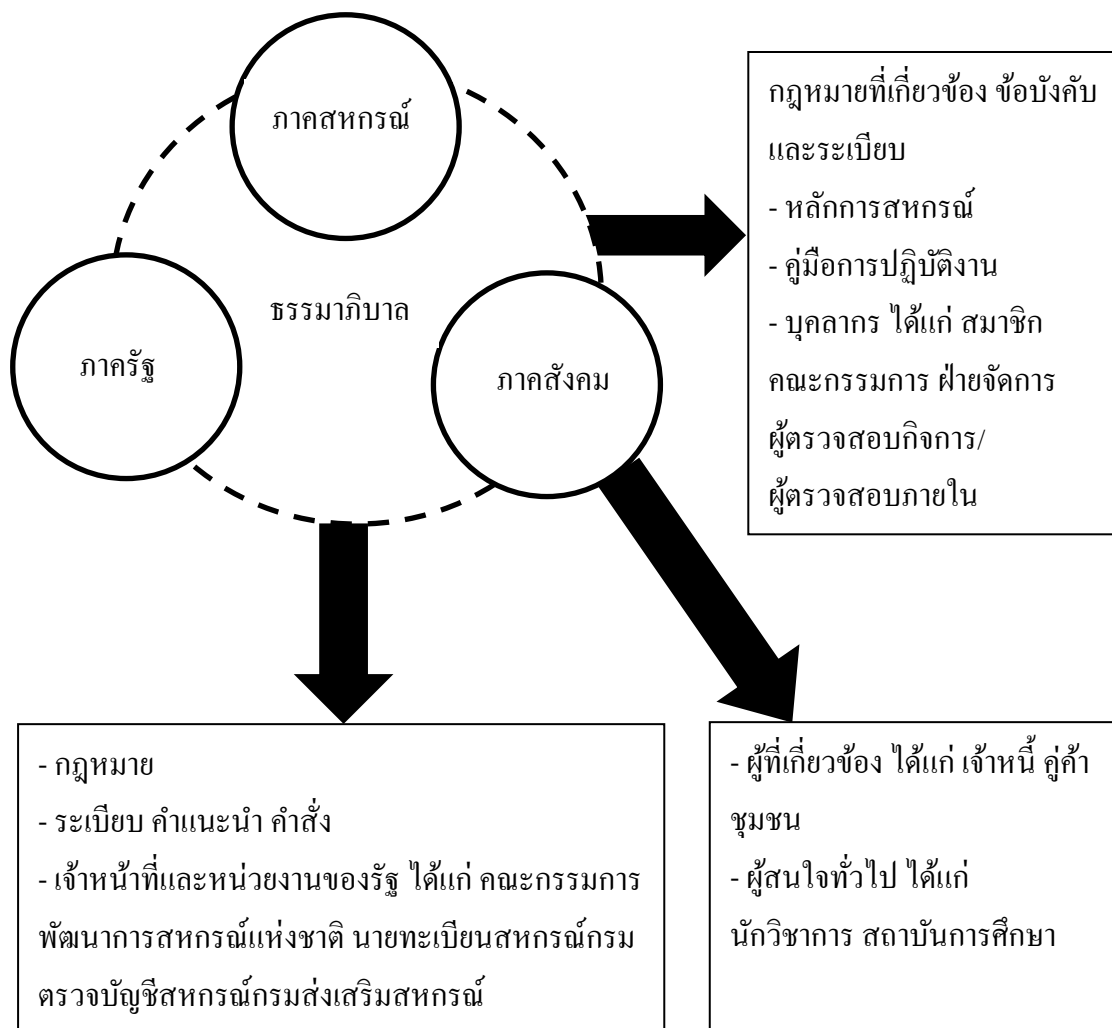
หลักธรรมาภิบาลในสหกรณ์

ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ หมายถึง การบริหารกิจการของสหกรณ์ให้เป็นอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม และมีกระบวนการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดประสิทธิผล คู่คุณค่า และประหยัด ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมั่นคง ทำให้สหกรณ์มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

หลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) มีสาระสำคัญประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

การสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์

ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ จะเกิดขึ้น ได้ก็ด้วยความร่วมมือกันระหว่างส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ภาพที่ 1-2 ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการสร้างธรรมนูญในสหกรณ์ (สำนักบริหารเงินทุน กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554 ก, หน้า 7)

จากแนวคิดเกี่ยวกับธรรมนูญ เห็นได้ว่า ธรรมนูญนั้นจำเป็นในการดำเนินการของทุกภาคส่วน รวมถึงการบริหารงานของสหกรณ์ที่เป็นองค์กรนิติบุคคล โดยมีสมาชิกเป็นเจ้าของร่วมกัน ดังนั้นการบริหารงานด้วยหลักธรรมนูญจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก อีกทั้งยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กรช่วยเพิ่มคุณภาพในการดำเนินงานให้กับสหกรณ์

ภาคสหกรณ์

ในการสร้างธรรมนูญในส่วนของสหกรณ์นั้นต้องสร้างให้มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั่วทั้งองค์กร ดังนี้

1. มีการถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม เพื่อไม่เปิดโอกาสให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีและใช้อำนาจเพียงฝ่ายเดียว
2. กำหนดภาระหน้าที่ชัดเจน ทั้งระดับกรรมการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถประเมินผลการทำงานได้ชัดเจนและเป็นธรรม
3. กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีการกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมหรือข้อควรและไม่ควรปฏิบัติ
4. มีการรายงานที่ดีและทันการณ์เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้
5. ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของบุคลากรต่าง ๆ ของสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบกิจการ แต่ละฝ่ายต่างก็มีส่วนในการสร้างธรรมาภิบาลกันทั้งสิ้น แต่ใครจะมีส่วนอย่างไร แลไหน ต้องทำความเข้าใจไปที่ละส่วนตามลำดับ ดังนี้

สมาชิกมีส่วนในการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์นั้น มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมจัดการสหกรณ์ ในฐานะเจ้าของสหกรณ์ โดยสมาชิกทุกคนจะสามารถควบคุมจัดการสหกรณ์ผ่านการประชุมสภาของสหกรณ์ ซึ่งทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการใช้อำนาจหน้าที่ในการควบคุมจัดการ พิจารณาข้อบังคับ รับทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ตลอดจนกำหนดนโยบายในภาพรวม และใช้สิทธิการเลือกตั้ง คณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงานสหกรณ์แทนตน และเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อเป็นตัวแทนในการตรวจสอบการบริหารงานของคณะกรรมการและการดำเนินงานของฝ่ายจัดการเลือกตั้ง ซึ่งสมาชิกทุกคนมีหนึ่งสิทธิเท่ากันเป็นไปตามหลักการของสหกรณ์คือหลักการรวมคนมากกว่ารวมเงิน นอกจากนี้ ที่ประชุมใหญ่ยังมีอำนาจควบคุมและตรวจสอบการบริหาร และการจัดการทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและนโยบาย เป้าหมาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้ลงมติกำหนด อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

สมาชิกกับการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์ สมาชิกมีส่วนสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์ในรูปของการกำกับดูแล ตามสิทธิและหน้าที่

สิทธิของสมาชิก

1. เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน
2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
3. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้ตรวจสอบกิจการ

สหกรณ์

4. รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์
5. สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

หน้าที่ของสมาชิก

1. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
2. เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
3. ส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
4. สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
5. ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

สมาชิกสหกรณ์ใช้หลักธรรมาภิบาลในสหกรณ์

สมาชิกมีส่วนร่วมในการใช้หลักธรรมาภิบาลในสหกรณ์ได้ ดังนี้

ใช้สิทธิของตนผ่านมติที่ประชุมใหญ่ในการดำเนินการต่าง ๆ โดยเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้

1. กำหนดค่าตอบแทนการทำงานของกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ การกำหนดดังกล่าวถือเป็นการควบคุมการจ่ายค่าตอบแทน ซึ่งสหกรณ์จะต้องจ่ายตามอัตราที่ประชุมใหญ่กำหนด
2. เลือกตั้งและถอดถอนกรรมการดำเนินการ การจะให้สมาชิกทุกคนมาบริหารงานสหกรณ์คงทำไม่ได้ จึงมีการเลือกตัวแทนเพื่อทำหน้าที่แทนสมาชิกในการบริหารงานของสหกรณ์
3. เสนอความคิดเห็นและความต้องการต่าง ๆ ของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ เพื่อให้คณะกรรมการนำไปกำหนดนโยบาย วางแผนการปฏิบัติงานให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติต่อไป
4. สอบถามหรือขอคำอธิบายเพิ่มเติมถึงผลการดำเนินงานหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์จากคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์
5. เลือกตั้งและถอดถอนผู้ตรวจสอบกิจการการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อเป็นตัวแทนสมาชิกในการตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ตรวจสอบการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการว่าการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติของกรรมการเป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่หรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายจัดการว่าเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดหรือตามข้อบังคับ ระเบียบ ที่สหกรณ์กำหนดหรือไม่
6. กำหนดวงเงินที่สหกรณ์อาจกู้ยืมหรือค้ำประกันถือเป็นการกำหนดขอบเขตการก่อหนี้ผูกพันที่คณะกรรมการดำเนินการสามารถกระทำได้

7. แก้ไขข้อบังคับ เมื่อเห็นว่าข้อบังคับเดิมไม่เหมาะสมสามารถเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาได้

8. พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์สามารถเสนอความเห็นและลงมติในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ได้

9. อนุมัติหรือรับทราบแผนงาน และงบประมาณการรายรับ-รายจ่าย ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น ๆ

ใช้สิทธิของตนผ่านผู้ตรวจสอบกิจการ

1. รับทราบผลการตรวจสอบกิจการประจำปีของสหกรณ์ซักถามและขอคำอธิบายในกรณีต่าง ๆ ที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้กระทำในที่ประชุมใหญ่

2. ขอให้ผู้ตรวจสอบกิจการช่วยตรวจสอบเรื่องบางอย่างที่สมาชิกพบว่าอาจมีข้อผิดพลาดหรือไม่ชอบมาพากล

ตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น

1. รู้จักสิทธิ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสหกรณ์ และใช้สิทธิที่มีเพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตน เช่น หากได้รับใบเสร็จรับเงินที่สมาชิกจ่ายเงินให้สหกรณ์เมื่อจ่ายค่าธรรมเนียมแรกเข้า ชื้อหุ้น ชื้อสินค้า จ่ายชำระหนี้เงินกู้ ฯลฯ ต้องทำการตรวจสอบทุกครั้ง รวมถึงกรณีฝากเงินต้องมีการลงรายการในสมุดคูปัญชีเงินฝาก

2. มีส่วนร่วมและร่วมมือในกิจกรรมของสหกรณ์

3. ได้รับความเสมอภาคในการทำธุรกิจ และในการรับความช่วยเหลือเกี่ยวกับสวัสดิการที่ระเบียบสหกรณ์กำหนด

4. รับรู้ข้อมูลข่าวสารสหกรณ์

5. ได้รับความอธิบายจากฝ่ายจัดการในกรณีมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

คณะกรรมการมีส่วนในการใช้ธรรมาภิบาลในสหกรณ์

หากจะเปรียบเทียบว่าสหกรณ์เป็นเสมือนบ้านเมืองแล้ว คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ก็เป็นดังเช่นคณะรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารงานเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่บ้านเมือง ถ้าคณะรัฐมนตรีมีความรับผิดชอบต่อชาติบ้านเมืองและต่อประชาชนแล้วก็จะสามารถนำชาติบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้าสืบต่อไป สหกรณ์ก็เช่นเดียวกันหากมีคณะกรรมการที่เข้มแข็ง รู้ถึงอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และบทบาทของตนเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้เกิดขึ้นกับสหกรณ์ได้เช่นกัน

กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ในฐานะที่เป็นผู้ทำหน้าที่แทนสมาชิกและผู้บริหารสหกรณ์ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและบริหารงานสหกรณ์ ด้วยการเข้าประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและระเบียบสหกรณ์ ตลอดจนทำหน้าที่กำกับดูแลการ ปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการให้เป็นไปตามนโยบายของที่ประชุมใหญ่ และอยู่ภายใต้กรอบของ ระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ กฎหมาย และนโยบายของรัฐ ดังนั้นคณะกรรมการจึงมีหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อสมาชิก ในการที่จะทำให้สหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นที่พึ่งของมวล สมาชิกได้

การใช้ธรรมาภิบาลของคณะกรรมการในสหกรณ์

1. คณะกรรมการรู้จักสิทธิ บทบาท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อ สหกรณ์
2. คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และรักษาผลประโยชน์สหกรณ์
3. คณะกรรมการกำหนดนโยบาย แผนงานที่ชัดเจน โปร่งใส
4. คณะกรรมการเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ด้วย ความโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้
5. คณะกรรมการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการทุกระดับอย่างชัดเจน
6. คณะกรรมการดูแลให้สหกรณ์ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและคำแนะนำของส่วน ราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและมติของที่ประชุม หากระเบียบที่กำหนด ไว้ไม่เหมาะสมก็ให้มีการพิจารณาแก้ไข
7. คณะกรรมการจัดให้มีระบบการควบคุมภายใน การจัดการความเสี่ยงและให้ความสำคัญ กับสัญญาณเตือนภัยรวมถึงรายการผิดปกติ
8. คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลงานของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
9. คณะกรรมการประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก
10. คณะกรรมการยึดมั่นในความถูกต้อง พร้อมให้ความเที่ยงธรรมแก่สมาชิกและ เจ้าหน้าที่สหกรณ์
11. คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ โดยการนำข้อมูลของสหกรณ์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เช่น เสนอบุคคล และรายงานกิจการประจำปี เพื่อแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี แผนงานและ งบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นต้น

12. คณะกรรมการเสริมสร้างให้บุคคลที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์รู้ถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละคน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อ สหกรณ์ตามความเหมาะสม

13. คณะกรรมการจัดให้มีการดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ของสหกรณ์เพื่อให้ใช้ประโยชน์ อย่างคุ้มค่า ตลอดจนดูแลให้ทะเบียน สมุดบัญชี เอกสารต่าง ๆ เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน

เพื่อให้มีธรรมาภิบาลในสหกรณ์ กรรมการทุกคนควรจะต้องมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและมีการตัดสินใจที่เป็นอิสระ รวมทั้งยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นหรือยอมรับมติ ที่เป็นเสียงส่วนใหญ่อย่างเคร่งครัด โดยต้องไม่กระทำการที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่เข้าร่วมประชุม การไม่แสดงความเห็นในที่ประชุม การไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อ แสวงหาประโยชน์ใส่ตน เป็นต้น

การใช้ธรรมาภิบาลของฝ่ายจัดการ

ฝ่ายจัดการสามารถใช้ธรรมาภิบาลได้ ดังนี้

1. มีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานและสร้างความก้าวหน้าแก่สหกรณ์และสมาชิก

2. ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ให้บรรลุเป้าหมายโดยผู้จัดการปฏิบัติงานและ รับผิดชอบการดำเนินงานทั้งหมดของสหกรณ์ ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทุกคนให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ตนปฏิบัติ

3. มีความโปร่งใสในการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูล โดยมีการจัดทำรายงานความ เคลื่อนไหวและสถานะของสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำ สำหรับผู้จัดการต้องเข้าร่วม ประชุมชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมคณะกรรมการ

4. มีวิธีการสื่อความที่เหมาะสม ท่วงถึงเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีร่วมกันและมีการปฏิบัติ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมกัน โดยผู้จัดการควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทุกคน ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค ดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทุกคนให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม และในส่วนของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องให้ข้อมูลแก่สมาชิกทุกรายด้วยความเต็มใจและ เท่าเทียมกัน ตลอดจนมีการประสานงานที่ดีระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5. ผู้จัดการต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าและประสบ ผลสำเร็จตามนโยบายของคณะกรรมการ

6. ปฏิบัติงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบต่าง ๆ

การใช้ธรรมชาติของผู้ตรวจสอบกิจการ

เมื่อผู้ตรวจสอบกิจการ ทำการตรวจสอบและสอบทานเอกสารหลักฐาน บัญชี การเงิน ทรัพย์สิน หนี้สิน การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ฯลฯ ทำให้รู้ว่า

1. คณะกรรมการดำเนินการ ปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบาย และตามมติที่ประชุมใหญ่หรือไม่
2. การตัดสินใจของคณะกรรมการเป็นไปเพื่อประโยชน์สหกรณ์และสมาชิกหรือไม่
3. การจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทำตามระเบียบหรือไม่
4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ทำงานตามหน้าที่หรือไม่
5. มีการบันทึกบัญชีถูกต้องและเรียบร้อยเป็นปัจจุบันหรือไม่
6. มีการรายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานการเงิน เพื่อนำมาพิจารณา ปรับปรุงการทำงานเป็นประจำหรือไม่
7. มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์หรือไม่

นอกจากนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการยังสามารถเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องได้ด้วยซึ่งช่วยป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์

ภาครัฐ ในปัจจุบันภาครัฐกำหนดนโยบายและกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์

การใช้ธรรมชาติของนายทะเบียนสหกรณ์ กำกับดูแลกิจการของสหกรณ์โดยการตรวจตรา กำกับแนะนำและส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินกิจการเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนที่ถูกต้อง ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ เช่น ยับยั้งหรือเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบ ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ดำเนินการต่าง ๆ ในกรณีสหกรณ์มีข้อบกพร่อง เป็นต้น

การใช้ธรรมชาติของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ใช้ธรรมชาติโดย

1. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้มีการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีที่ดี
2. พัฒนาระบบบัญชีและระบบงานสอบบัญชี ให้เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
3. กำกับดูแลการสอบบัญชีสหกรณ์ โดยผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
4. ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

5. เสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการจัดทำบัญชีแก่บุคลากรเครือข่าย เกษตรกร ชาวชน
ประชาชนทั่วไป กลุ่มอาชีพและกลุ่มเป้าหมายตาม โครงการพระราชดำริ

6. พัฒนาเทคโนโลยีและเผยแพร่สารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

7. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบัญชีและการสอบบัญชีแก่ผู้ปฏิบัติงาน
สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบกิจการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การใช้ธรรมาภิบาลของกรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้ธรรมาภิบาลโดย

1. เผยแพร่ให้การศึกษาอบรม และวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์แก่คณะกรรมการฯ
ผู้ตรวจสอบกิจการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกสหกรณ์

2. จัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือการปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างธรรมาภิบาลให้
สหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

3. กำหนดแนวทางหรือสนับสนุนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการบริหารการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

4. กำหนดแนวทางหรือสนับสนุนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการคัดเลือก และพัฒนา
ผู้บริหาร ฝ่ายจัดการ และบุคลากรของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือก
บุคลากร

5. ให้คำแนะนำหลักการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามหลักการ อุดมการณ์ และ
วิธีการสหกรณ์

6. ประชาสัมพันธ์ สนับสนุน และให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่สหกรณ์ เพื่อ
ประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง

7. ประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการ
ที่ดี และเสนอแนะข้อควรแก้ไขปรับปรุงให้กับฝ่ายบริหารและจัดการของสหกรณ์

ภาคสังคม มีส่วนในการใช้ธรรมาภิบาลกับสหกรณ์ทางอ้อม คือ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในฐานะเจ้าหน้าที่ กิจการคู่ค้า ฯลฯ อาจมีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ทำ
ให้สหกรณ์ต้องมีระบบการควบคุมในบางเรื่อง อันก่อให้เกิดระบบการควบคุมกำกับดูแลกิจการ
หรือให้มีธรรมาภิบาล

2. ผู้สนใจทั่วไป อาจเป็นบุคคลที่ให้ความสนใจกับกิจการของสหกรณ์ นักวิชาการ และ
สถาบันการศึกษา ซึ่งทำการศึกษาวิจัย วิเคราะห์ ค้นคว้า ปัญหา อุปสรรค จุดอ่อน จุดแข็ง ของ
สหกรณ์ในด้านต่าง ๆ อันเป็นการสะท้อนข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ ซึ่งเป็นผลให้สหกรณ์สามารถนำ
ข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการของตนเองได้

การใช้ธรรมาภิบาลในสหกรณ์ เป็นกระบวนการที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความต้องการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา และจะบรรลุผลได้ก็ด้วยความร่วมมือกันระหว่างส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของสหกรณ์เอง ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลที่ดี คือ

1. สมาชิก ความร่วมมือของสมาชิก โดยสมาชิกต้องรู้จัก บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และมีความสนใจเลือกกรรมการสหกรณ์

2. กรรมการ ปฏิบัติหน้าที่โดยการเข้าร่วมประชุม และต้องมีความซื่อสัตย์ รวมทั้งรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์

3. ฝ่ายจัดการ มีความซื่อสัตย์และปฏิบัติตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ การเข้าสู่ธรรมาภิบาลของสหกรณ์

บันได 7 ขั้น ในการสร้างธรรมาภิบาล

1. ตั้งปณิธานในการสร้างธรรมาภิบาล การสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดในองค์กร จะต้องเกิดขึ้นจากความสมัครใจ หรือยินดีที่จะดำเนินกิจกรรม “ธรรมาภิบาล” นั้นด้วยตนเอง มิใช่เกิดจากความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามหน้าที่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์ คือ คณะกรรมการดำเนินการร่วมกับฝ่ายจัดการสหกรณ์ ต้องตั้งปณิธานแน่วแน่และเป็นผู้มีคุณธรรมที่เป็นแบบอย่าง ดังนั้น การสร้างธรรมาภิบาลของสหกรณ์จะสำเร็จได้ คณะกรรมการดำเนินการต้องเข้าใจและมีความตั้งใจทำและทำด้วยความสมัครใจ เพราะคณะกรรมการดำเนินการต้องมีบทบาทในการสร้างปรัชญา นโยบาย ตลอดจนกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ ดังนั้น การสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดในสหกรณ์ได้ ต้องได้รับความสมัครใจของคณะกรรมการดำเนินการก่อน

2. กำหนดวัตถุประสงค์สหกรณ์และร่วมสร้างคุณค่าของสหกรณ์ เมื่อสหกรณ์มีความตั้งใจจะดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาลแล้ว อันดับแรกต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำธรรมาภิบาลก่อน โดยคำนึงถึงการนำธรรมาภิบาลมาสร้างคุณค่าของสหกรณ์ เป็นหลัก และตรงตามเป้าหมายของสหกรณ์ รวมทั้งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจนแล้ว ก็จัดทำพันธกิจ (Mission) และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

การสร้างธรรมาภิบาลของสหกรณ์ ควรเป็นกลยุทธ์ในระยะยาว ครอบคลุมทุกส่วนในสหกรณ์ การสร้างธรรมาภิบาลไม่ได้เป็นหน้าที่เฉพาะของแผนกใดแผนกหนึ่ง แต่ต้องเป็นการสร้างธรรมาภิบาลที่ครอบคลุมทุกแผนกในสหกรณ์ ต้องมองธรรมาภิบาลให้เป็นระบบ โดยเฉพาะเรื่องการสื่อสารที่ต้องสื่อสารกับทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ในทางปฏิบัติ คณะกรรมการ

ดำเนินการของสหกรณ์จะต้องตั้งอนุกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อดำเนินการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์

3. กำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการสร้างธรรมาภิบาล สิ่งที่สำคัญมากต่อสหกรณ์ คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งได้แก่ สมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ คู่ค้า ชุมชน สังคม รัฐบาล หรือทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และมีโอกาสที่จะสร้าง และ/ หรือ ได้รับผลกระทบจากสหกรณ์ สหกรณ์อาจเลือกสร้างธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อน

4. กำหนดนโยบายและแนวทางดำเนินงานธรรมาภิบาล ในการกำหนดหลักเกณฑ์นโยบาย และแนวทางดำเนินงานของสหกรณ์เรื่องธรรมาภิบาล ต้องใช้ภาษาที่สามารถสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจได้ทั่วถึง และต้องชัดเจน สามารถเข้าใจได้ง่าย สหกรณ์ต้องคิดก่อนว่าเมื่อมีนโยบายจะสร้างธรรมาภิบาลแล้ว หลักการดำเนินงานจะเป็นอย่างไร สหกรณ์ที่มีเจ้าหน้าที่ไม่กี่คน อาจกำหนดหลักการดำเนินงานไว้คร่าว ๆ บางสหกรณ์อาจกำหนดเป็นบันทึกข้อตกลง ที่สำคัญคณะกรรมการดำเนินการจำเป็นต้องมีนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสร้างความร่วมมือในหมู่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ และสหกรณ์ควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างธรรมาภิบาลของสหกรณ์ ต้องปฏิบัติได้จริงด้วยจึงจะสำเร็จ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ แม้ผู้บริหารจะมีความมุ่งมั่นก็ยากที่จะสำเร็จ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรมีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษา และมีการตรวจสอบภายในเป็นระยะทั้งภายในสหกรณ์และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

5. การกำหนดวิธีบริหารจัดการ สหกรณ์ต้องสร้างความตระหนักให้กับเจ้าหน้าที่สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ คู่ค้า ชุมชน สังคม รัฐบาล เห็นความสำคัญของธรรมาภิบาล และให้ความร่วมมือ ตลอดจนต้องกำหนดหรือธรรมาภิบาลให้ทุกคนในสหกรณ์สนับสนุนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีการสื่อสารที่ถูกต้อง ชัดเจนและครบถ้วนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติได้

6. จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดำเนินงานเกี่ยวกับธรรมาภิบาล สหกรณ์ควรจัดตั้งคณะอนุกรรมการติดตามผลการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์ และรายงานผลความก้าวหน้าให้คณะกรรมการดำเนินการทราบทุกเดือน

7. ติดตามประเมินผล เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวทางดำเนินการไว้อย่างชัดเจนแล้ว คณะกรรมการดำเนินการควรกำหนดตัวชี้วัดหรือ Key performance indicators (KPI) เพื่อใช้ในการติดตามว่าเราทำได้ตามนโยบายหรือยัง

ประโยชน์ที่สหกรณ์ได้รับจากการมีธรรมาภิบาล

เมื่อสหกรณ์ยึดถือ “ธรรมาภิบาล” ในการดำเนินธุรกิจ ผลที่ได้รับกลับมา คือ “ความเชื่อถือ” จากสมาชิกสหกรณ์ ประชาชนทั่วไป สถาบันการเงิน สังคม และคู่ค้า ฯลฯ เพราะทุกส่วน

ที่มีส่วนได้ส่วนเสียย่อมต้องการให้สหกรณ์ที่จะค้าขายด้วยมีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม มีจริยธรรม คุณธรรม สินค้าที่ผลิตได้เป็นสินค้าที่ดี มีคุณภาพ ปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ค้ากำไรเกินควร และไม่เอาเปรียบต่อสมาชิก และประชาชนทั่วไป การดำเนินการลักษณะนี้ สหกรณ์จะเจริญรุ่งเรืองเป็นที่เชื่อถือของสมาชิกสหกรณ์ และลูกค้า สามารถพึ่งพาตนเองได้แม้จะอยู่ในยามวิกฤต รวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ไม่ว่าจะสถาบันการเงินใด ก็ต้องการให้สินเชื่อ และให้ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ถูกลง เพราะปล่อยสินเชื่อไปแล้วปลอดภัยไม่ต้องกลัวสูญ เนื่องจากสหกรณ์มีความรับผิดชอบและธุรกิจดำเนินไปด้วยดี ผลที่ได้รับกลับมาจากสหกรณ์พอสรุปได้ ดังนี้

1. เพิ่มความน่าเชื่อถือของกิจการสหกรณ์ สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือมีธรรมาภิบาลนั้น จะได้รับความเชื่อถือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (สมาชิก, ประชาชนทั่วไป, ลูกค้า, สถาบันการเงิน) เนื่องจากสหกรณ์จะมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่สนองตอบความคาดหวังหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมดุล

2. สามารถระดมทุนและเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย สถาบันการเงินและแหล่งทุนต่าง ๆ จะให้ความเชื่อมั่นกับสหกรณ์ที่มีธรรมาภิบาล และพร้อมจะให้การสนับสนุนด้วย เพราะความน่าเชื่อถือที่สหกรณ์สั่งสมไว้ จะทำให้ผู้ให้การสนับสนุนมั่นใจว่าเงินที่ให้อุ้มจะไม่สูญหาย

3. มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ดี มีความสามารถ และรักองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล สหกรณ์ที่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่คำนึงถึงความเป็นอยู่ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จะทำให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์รักองค์กร และสามารถดึงดูดบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถให้ความสนใจเข้าร่วมงานกับองค์กรตลอดไป

4. เพิ่มการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์ที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีต่อสมาชิก ตระหนักและให้ความสำคัญต่อความพึงพอใจของสมาชิกเป็นหลัก ด้วยการผลิตสินค้าหรือให้บริการแก่สมาชิกโดยคำนึงความปลอดภัยและความคุ้มค่า ที่สมาชิกจะได้รับจากผลิตภัณฑ์หรือบริการ จะนำไปสู่การเพิ่มการมีส่วนร่วมของสมาชิกและการขยายธุรกิจในอนาคต

5. เพิ่มโอกาสในการสร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน สหกรณ์ที่มีระบบการบริหารจัดการธุรกิจที่มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สหกรณ์ได้รับความเชื่อถือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (สมาชิก, ประชาชนทั่วไป, ลูกค้า, สถาบันการเงิน) และผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อยากให้การสนับสนุนและให้การตอบสนองที่ดี เป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ และนำกิจการไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

6. การยอมรับของสังคมในการดำเนินธุรกิจ ความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมของสหกรณ์ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (สมาชิก, ประชาชนทั่วไป, ลูกค้า, สถาบันการเงิน) คาดหวังหรือรับรู้

มีผลอย่างมากต่อการยอมรับของสังคมและการเติบโตของสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจ ในทางตรงกันข้ามสหกรณ์ที่ละเลย ไม่เอาใจใส่ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากจะถูกต่อต้านหรือมีความขัดแย้งกับสังคมและส่วนรวมแล้ว หากสหกรณ์ประสบภาวะวิกฤตร้ายแรง โอกาสที่จะได้รับความเห็นใจ การให้อภัย หรือโอกาสในการแก้ตัวจากชุมชนและสังคม คงเป็นเรื่องที่คาดหวังได้ยาก

7. เพิ่มภูมิคุ้มกันให้แก่สหกรณ์ ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในยุคโลกาภิวัตน์ มีโอกาสสูงมากที่จะนำกิจการไปสู่ความเสี่ยงใหม่ ๆ ซึ่งยากจะคาดเดา การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือมีธรรมาภิบาล มาตรการเหล่านี้จะช่วยป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอก เป็นการเพิ่มภูมิคุ้มกันให้แก่สหกรณ์ และลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจให้น้อยลง

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ในส่วนของบุคลากรต่าง ๆ ของสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ ผู้ตรวจสอบกิจการ แต่ละฝ่ายต่างก็มีส่วนในการสร้างธรรมาภิบาลกันทั้งสิ้น แต่ใครจะมีส่วนอย่างไร แค่นั้น ต้องทำความเข้าใจไปที่ละส่วนตามลำดับ

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) กล่าวไว้ว่า หลักการกำกับดูแลที่ดีเป็นแนวทางการบริหารจัดการที่รัฐบาลทุกคณะให้ความสำคัญและผลักดันให้หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกันจึงส่งผลให้หน่วยงานกำกับดูแลองค์กรเอกชนและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ เร่งดำเนินการส่งเสริมเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตัวอย่างเช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เริ่มศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2541 ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2542 จึงได้ออกข้อบังคับให้บริษัทจดทะเบียนต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและในปีเดียวกันนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดทำข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Code of best practice for directors of listed companies) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของกรรมการต่อมาในปี พ.ศ. 2544 คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good corporate governance committee) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ได้จัดทำและเผยแพร่รายงานการกำกับดูแลกิจการเพื่อให้องค์กรในตลาดทุนที่ จะพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการของตนเองได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปฏิบัติตามที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อเป็นการกระตุ้นให้

เกิดการพัฒนากำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2546 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จัดให้มีการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มเติมจากการประเมินการกำกับดูแลที่ดีที่มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยได้มีการพัฒนาแบบจำลองเพื่อใช้ในการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่เป็นมาตรฐานสากลตามองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for economic co-operation and development: OECD) และขณะเดียวกันได้มีการประยุกต์บางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการประกอบธุรกิจและวัฒนธรรมไทยจนเป็นแบบจำลองที่เหมาะสม นอกเหนือจากการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดังกล่าว ในภาคราชการก็ได้มีการส่งเสริมให้หน่วยงานราชการมีการปฏิบัติราชการตามหลักการกำกับดูแลที่ดีหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good governance) เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีการระบุรายละเอียดสำคัญและจัดให้มีกฎหมาย ระเบียบ และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการเพื่อรองรับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สรุปได้พอสังเขป คือ

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาลไว้อย่างครบถ้วน โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารจัดการประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น ชุมชน โดยมีการกำหนดเป้าหมายร่วม 3 ประการ ได้แก่ การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์การปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐและการบริหารแบบพหุภาคี

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ที่มีการสรุปองค์ประกอบสำคัญไว้ 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า (ต่อมาให้ยกเลิกโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2547)

3. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 3/1 หลักการบริหารราชการที่ดีมีสาระสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานราชการมีการบริหารงานโดยเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐควมมีประสิทธิภาพในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงานในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานที่มีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล

การ ติดตามตรวจสอบและประเมิน ผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

4. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตราที่ 3/ 1 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) ที่มีสาระสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

- 4.1 การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
- 4.2 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจแห่งรัฐ
- 4.3 การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.4 การบริหารราชการให้เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ
- 4.5 การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- 4.6 การลดภารกิจและยุบหน่วยงานที่ไม่จำเป็น
- 4.7 การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น
- 4.8 การกระจายอำนาจการตัดสินใจ
- 4.9 การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน
- 4.10 การใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

5. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) ซึ่งประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

5.1 การยกระดับการให้บริการและการทำงานเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชน ที่มีความสลับซับซ้อนหลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

5.2 การปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการ เกิดการแสวงหาความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

5.3 การมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงบุคลากรมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้คิดริเริ่มเปลี่ยนแปลงและปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

5.4 การสร้างระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดีเกิดความโปร่งใสมั่นใจและสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งทำให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองต่อประชาชนและต่อสังคมโดยรวม

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักการการกำกับดูแลที่ดีเป็นแนวทางการบริหารจัดการที่รัฐบาลทุกคณะให้ความสำคัญและผลักดันให้หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกันจึงส่งผลให้หน่วยงานกำกับดูแลองค์กรเอกชนและหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ เร่งดำเนินการ

ส่งเสริมเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 117-118)

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการการกำกับดูแลองค์การที่ดีของต่างประเทศ

Asian Development Bank (2012) กล่าวว่า iva ปัจจุบันการกำกับดูแลที่ดี (Good governance) ได้เข้ามามีบทบาท โดยเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในการบริหารงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากปี พ.ศ. 2544 ที่มีการตรวจพบกรณีการทุจริตของบริษัทเอกชนชั้นนำระดับโลกของอเมริกา และประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ส่งผลให้องค์กรกลางที่มีบทบาทสำคัญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศหลายแห่ง ได้จัดให้มีการพัฒนาหลักการและแบบจำลองด้านการกำกับดูแลที่ดีขององค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐที่เป็นที่ยอมรับเผยแพร่แก่ประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้อย่างเป็นมาตรฐาน โดยสรุปหลักการที่สำคัญของแต่ละองค์กรได้ ดังนี้

1. ธนาคารโลก (World bank)

ธนาคารโลก (World Bank, 1989) มีการอธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good governance) ว่า “เป็นลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ การบริหารจัดการภาครัฐการรับผิดชอบต่อตัวบทกฎหมาย เกี่ยวกับการพัฒนาความโปร่งใส และข้อมูลข่าวสาร” โดยธนาคารโลก (World bank) ได้กำหนดหลักการ/แนวทางในการวัดระดับคุณภาพการกำกับดูแลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองในประเทศต่าง ๆ ครอบคลุม 6 มิติ ดังต่อไปนี้

1. การมีสิทธิมีเสียงของประชาชนและการรับผิดชอบต่อ (Voice and accountability) หมายถึง การที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลด้วยตนเอง รวมถึงการมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชนตลอดจนเสรีภาพในการชุมนุม
2. ความมีเสถียรภาพทางการเมืองและปราศจากความรุนแรง (Political stability and absence of violence) หมายถึง โอกาสความเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะไร้เสถียรภาพหรือถูกโค่นล้มโดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ ที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เช่น การใช้ความรุนแรงทางการเมืองและการก่อการร้าย เป็นต้น
3. ประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government effectiveness) ได้แก่ การให้บริการและความสามารถของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐตลอดจนระดับความเป็นอิสระจากการแทรกแซง

ทางการเมืองรวมถึงคุณภาพของการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติความมุ่งมั่น
จริงจังของรัฐบาลที่มีต่อนโยบายดังกล่าว

4. คุณภาพของมาตรการควบคุม (Regulatory quality) หมายถึง จิตความสามารถของ
รัฐบาลในการกำหนดนโยบายและออกมาตรการควบคุมรวมถึงการบังคับใช้นโยบายและมาตรการ
ดังกล่าวให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนาได้

5. นิติธรรม (Rule of law) หมายถึง ระดับของการที่บุคคลฝ่ายต่าง ๆ มีความมั่นใจและ
ยอมรับปฏิบัติตามกฎกติกาในการอยู่ร่วมกันของสังคม โดยเฉพาะคุณภาพของการบังคับให้ปฏิบัติ
ตามเงื่อนไขสัญญาการตรวจและการอำนวยความสะดวกรวมถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิด
อาชญากรรมและความรุนแรง

6. การควบคุมปัญหาทุจริตประพฤตินิชอบ (Control of corruption) ครอบคลุมในเรื่อง
เกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวทั้งในรูปแบบของการทุจริตประพฤตินิชอบเพียง
เล็กน้อยหรือขนาดใหญ่รวมถึงการเข้าครอบครองรัฐโดยชนชั้นนำทางการเมืองและนักธุรกิจเอกชน
ที่มุ่งเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์

2. คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ

(The united nations economic and social commission for Asia and the Pacific: UNESCAP)

คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ
(UNESCAP, 2005) ได้ให้ความหมายของคำว่ากำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good
governance) คือ กระบวนการในการตัดสินใจ และกระบวนการซึ่งการตัดสินใจได้รับการนำไป
ปฏิบัติ (หรือไม่ปฏิบัติ) โดยเสนอว่าธรรมาภิบาลจะเป็นหลักประกันว่าการคอร์รัปชันจะลดลงและ
ความคิดเห็นของคนกลุ่มน้อยจะได้รับการพิจารณาและเสียงของผู้ด้อยโอกาสจะได้รับการนำมา
ประกอบในการตัดสินใจ ตลอดจนเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมในปัจจุบันและ
ในอนาคตได้ด้วย โดย UNESCAP ได้จัดทำกรอบแนวทางในการส่งเสริมธรรมาภิบาลออกเป็น
8 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ความรับผิดชอบ (2) ความโปร่งใส (3) การตอบสนองที่รวดเร็ว (4) ความ
เท่าเทียม (5) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (6) การปฏิบัติตามหลักกฎหมาย (7) การมี
ส่วนร่วมและ (8) การมุ่งเน้นความเป็นเอกฉันท์

3. สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United nations development program:

UNDP)

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ได้ทบทวนและให้นิยามความหมายของ
การกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good governance) ว่า คือ การใช้อำนาจทางการเมือง

การบริหารและเศรษฐกิจในการดำเนินภารกิจกิจกรรมต่าง ๆ ของประเทศในทุกระดับ โดยมีกลไก กระบวนการสถาบัน ซึ่งประชาชนและกลุ่มต่าง ๆ สามารถแสดงออกถึงความต้องการผลประโยชน์ การใช้สิทธิและหน้าที่ ตามกฎหมายการประสานและประนีประนอมความแตกต่าง โดยผ่านกลไก กระบวนการและสถาบันเหล่านั้น โดย UNDP ได้กำหนดหลักการด้านการกำกับดูแลที่ดีหรือ ธรรมภิบาลไว้ 9 องค์ประกอบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 115)

1. การมีส่วนร่วม (Participation)
2. นิติธรรม (Rule of law)
3. ความโปร่งใส (Transparency)
4. การตอบสนอง (Responsiveness)
5. การมุ่งเน้นฉันทมติ (Consensus-oriented)
6. ความเสมอภาค/ ความเที่ยงธรรม (Equity)
7. ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (Effectiveness and efficiency)
8. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
9. วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic vision)

4. องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for economic co-operation and development: OECD)

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาได้ริเริ่มกำหนดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good corporate governance: CG) เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการขององค์กรภาคเอกชน เมื่อปี ค.ศ. 1998 และมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งใน ปี ค.ศ. 2004 ได้มีการกำหนด หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญ 6 ด้าน ดังนี้

1. หลักพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการ (Ensuring the basis for an effective corporate governance framework)
2. สิทธิหน้าที่ของผู้ถือหุ้นหลัก (The rights of shareholders and key ownership functions)
3. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The equitable treatment of shareholders)
4. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลกิจการ (The role of stakeholders in corporate governance)
5. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and transparency)

6. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (The responsibilities of the board)

โดยหลักการข้างต้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการนำมากำหนด เป็นแนวปฏิบัติที่ดีและส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ถือปฏิบัติอย่างจริงจังก่อนที่จะทำการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CG Rating) อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2546-2549 ซึ่งในขณะนั้นคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยบริษัทไทยเรตติ้งแอนด์อินฟอร์เมชันเซอร์วิส จำกัด (บริษัททริสคอร์ ปอเรชั่น จำกัด ในปัจจุบัน) และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการกำกับดูแลที่ดีได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดอันดับดูแลกิจการที่ดีโดยยึดตามแนวทางของ OECD แยกเป็น 4 เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น
2. องค์ประกอบและบทบาทของคณะกรรมการและคณะผู้บริหาร
3. การเปิดเผยข้อมูล
4. วัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการ

โดยปัจจุบันเพื่อให้การประเมินและการจัดอันดับด้านการกำกับดูแลที่ดียังมีอย่างต่อเนื่องสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (The institute of director: IOD) จึงได้จัดให้มีการประเมินการกำกับดูแลตนเองของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณานั้นได้พัฒนาเพิ่มเติมมาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ OECD และของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยประกอบไปด้วยหลักเกณฑ์หลัก รวม 132 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 หมวดหลัก ได้แก่ (1) สิทธิของผู้ถือหุ้น (2) การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (3) บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (4) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และ (5) ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้กับองค์กรเอกชนดังกล่าวแล้วเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีหลักการที่ดีและสามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินงานได้อย่างเป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น ในปี ค.ศ. 2005 OECD จึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีสำหรับรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐที่ไม่แสวงหารายได้ โดยมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. การแข่งขันบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันระหว่างรัฐวิสาหกิจและผู้ประกอบการเอกชน (Ensuring an effective legal and regulatory framework)
2. หน้าที่ความเป็นเจ้าของ ของภาครัฐ (The state acting as owner)
3. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The equitable treatment of shareholders)
4. ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย (Relations with stakeholders)

5. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Transparency and disclosure)

6. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ (The responsibilities of the boards of state-owned enterprises) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 115-116)

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การกำกับดูแลที่ดี (Good governance) ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชนชั้นนำระดับโลก และประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ส่งผลให้องค์กรกลางที่มีบทบาทสำคัญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศหลายแห่ง ได้จัดให้มีการพัฒนาหลักการและแบบจำลองด้านการกำกับดูแลที่ดีขององค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐที่เป็นที่ยอมรับเผยแพร่แก่ประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้อย่างเป็นมาตรฐานตามหลักสากลโลก

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2553, หน้า 20) กล่าวไว้ว่า นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ร่วมกันดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้สหกรณ์มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์เป้าหมาย 6 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 หลักนิติธรรม

หมวดที่ 2 หลักคุณธรรม

หมวดที่ 3 หลักความโปร่งใส

หมวดที่ 4 หลักการมีส่วนร่วม

หมวดที่ 5 หลักความรับผิดชอบต่อ

หมวดที่ 6 หลักความคุ้มค่า

1. หลักนิติธรรม (The rule of law) หมายถึง สหกรณ์มีการกำหนดข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความยุติธรรมของทุกฝ่ายในสหกรณ์ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วยความเที่ยงธรรม

2. หลักคุณธรรม (Morality) หมายถึง การยึดมั่นความถูกต้องดีงาม ทุกฝ่ายในสหกรณ์ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเสมอภาค ประพฤติปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณที่ร่วมกันกำหนด และส่งเสริมสนับสนุน ยกย่อง ผู้กระทำความดี รวมถึงการส่งเสริมให้มีการพัฒนาทุกฝ่ายในสหกรณ์อย่างเท่าเทียมกัน

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยพัฒนาวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์ที่โปร่งใส กำหนดขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน มี

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ รวมถึงการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กร ทำให้เกิดความโปร่งใสกับสังคมภายนอก

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง สหกรณ์เปิดโอกาสให้ทุกฝ่าย ได้แก่ สมาชิกกรรมการและฝ่ายจัดการ มีส่วนในการร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจทั้งในด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาสหกรณ์ เพื่อสร้างสรรค์และจรรโลงความผาสุกของส่วนรวม รวมถึงร่วมรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ด้วย

5. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility and accountability) หมายถึง การที่ทุกฝ่ายในสหกรณ์ตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และผลจากการกระทำของตน ตลอดจนเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้มีส่วนร่วมในสหกรณ์ รวมถึงไม่เพิกเฉยต่อปัญหาสาธารณะและการช่วยเหลือกัน

6. หลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or economy) หมายถึง สหกรณ์มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีระบบการควบคุมภายในที่ดี มีกิจกรรมหรือแผนงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การประหยัด ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้ ส่งเสริมระบบสวัสดิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกฝ่ายในสหกรณ์ และหรือสังคมภายนอก

ในแต่ละหมวดจะมีเกณฑ์ชี้วัดและประเมินผลธรรมาภิบาล โดยมุ่งเน้นเรื่องมือชี้วัดเป็นรูปธรรมสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและมีข้อมูลเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ทั้งนี้ หลักการบริหารและการส่งเสริมธรรมาภิบาลจะใช้เป็นวิธีในการพัฒนาสหกรณ์ ส่งเสริมสหกรณ์ให้มีระบบเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ สหกรณ์จะใช้เป็นแนวทางดำเนินงานให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ในแต่ละหมวดมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2-1 จำนวนเกณฑ์ชี้วัดและประเมินผลธรรมาภิบาลจำแนกตามหมวด

หมวด	รหัสหมวด	จำนวน (ข้อ)
หลักนิติธรรม	A	7
หลักคุณธรรม	B	7
หลักความโปร่งใส	C	7
หลักการมีส่วนร่วม	D	7
หลักความรับผิดชอบต่อ	E	7
หลักความคุ้มค่า	F	7
รวม		42

ตารางที่ 2-2 เกณฑ์การประเมินตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์

ช่วงคะแนน	ระดับผลการประเมิน
ต่ำกว่าร้อยละ 60	7
ร้อยละ 60-69	7
ร้อยละ 70-79	7
ร้อยละ 80 ขึ้นไป	7

ตารางที่ 2-3 แบบประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
A1 มีการกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ว่าด้วยสหกรณ์ และกำกับดูแล ให้มีการดำเนินการเป็นไปตามกฎระเบียบ/ ข้อบังคับ	สหกรณ์กำหนดข้อบังคับไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ แต่ไม่มีการควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับที่กำหนด	สหกรณ์กำหนดข้อบังคับไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ และมีการควบคุมการปฏิบัติตามที่กำหนด	สหกรณ์กำหนดข้อบังคับไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ มีการควบคุมการปฏิบัติและปรับปรุงพัฒนา ให้เหมาะสมกับสถานการณ์
A2 สหกรณ์กำหนดระเบียบอย่างครอบคลุม และใช้เป็นแนวปฏิบัติกับ ทุกฝ่ายภายในองค์กรด้วยความเที่ยงธรรม	สหกรณ์กำหนดระเบียบไม่ครอบคลุม ทุกธุรกิจ และไม่ใช้เป็นแนวปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม	สหกรณ์กำหนดระเบียบครอบคลุมทุกธุรกิจ และใช้เป็นแนวปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม	สหกรณ์กำหนดระเบียบครอบคลุมทุกธุรกิจ ใช้เป็นแนวปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม และมีการพัฒนาให้เหมาะสม
A3 สหกรณ์ก่อนนี้ผูกพันกับบุคคลภายนอก และหรือรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นภายในวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปีที่น่าเชื่อถือเห็นชอบ	สหกรณ์ก่อนนี้ผูกพันสูงกว่าวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี	สหกรณ์ก่อนนี้ผูกพัน ไม่เกินวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี	สหกรณ์ก่อนนี้ผูกพันไม่เกินวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี มีการทบทวนวงเงินที่เหมาะสมสม่ำเสมอ หรือใช้เงินทุนของสหกรณ์เองโดยไม่กู้ยืม

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
<p>A4 สมาชิก คณะกรรมการ ดำเนินการ และฝ่ายจัดการของ สหกรณ์ มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ในข้อบังคับ และหรือระเบียบของ สหกรณ์นั้น</p>	<p>สมาชิก กรรมการ และฝ่ายจัดการมี คุณสมบัติไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ กำหนดในข้อบังคับ และหรือ ระเบียบของสหกรณ์</p>	<p>สมาชิก กรรมการ และฝ่ายจัดการมี คุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดใน ข้อบังคับ และหรือระเบียบของ สหกรณ์</p>	<p>ทุกฝ่ายทั้งสมาชิก กรรมการ และฝ่าย จัดการ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ กำหนดในข้อบังคับ และหรือ ระเบียบของสหกรณ์ โดยมีการ ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ</p>
<p>A5 คณะกรรมการดำเนินการของ สหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติ ที่ประชุม ใหญ่ ที่บังคับใช้อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความ เป็น ธรรม</p>	<p>คณะกรรมการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติ ของที่ประชุมใหญ่ หรือดำเนินงาน เพื่อผลประโยชน์อย่างไม่เท่าเทียม กัน หรือไม่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย</p>	<p>คณะกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติ ของที่ประชุมใหญ่ หรือดำเนินงาน เพื่อผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน หรือเป็นธรรมกับทุกฝ่าย</p>	<p>คณะกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติ ของที่ประชุมใหญ่ หรือดำเนินงาน เพื่อผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน หรือเป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีช่องทาง เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเสนอ ข้อคิดเห็น เพื่อการพัฒนาและแก้ไข</p>

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
A6 สหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบ และเสนออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ได้ภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์	สหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบ และเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่เกิน 150 วัน	สหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบ และเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ภายใน 150 วัน	สหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ตรวจสอบ และเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ภายใน 120 วัน
A7 สหกรณ์ชำระภาษีเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีโรงเรือน ภาษีป้าย ภาษีสรรพสามิต หรือภาษีอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	สหกรณ์ไม่ชำระภาษี และหรือชำระค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ไม่ครบถ้วน	สหกรณ์ชำระภาษี และหรือชำระค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ครบถ้วน	สหกรณ์ชำระภาษี และหรือชำระค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ครบถ้วน และภายในระยะเวลาที่กำหนด

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
B1 สหกรณ์กำหนดนโยบายการดำเนินงาน ที่มุ่งเกิดประโยชน์กับมวลสมาชิกโดยรวม อย่างยุติธรรมและเสมอภาค	สหกรณ์กำหนดนโยบายการดำเนินงาน ซึ่งสมาชิกได้ประโยชน์อย่างไม่ยุติธรรมและเสมอภาค	สหกรณ์กำหนดนโยบายการดำเนินงานซึ่งสมาชิกได้ประโยชน์อย่างยุติธรรมและเสมอภาค	สหกรณ์กำหนดนโยบายการดำเนินงาน ซึ่งสมาชิกได้ประโยชน์อย่างยุติธรรมและเสมอภาค เป็นลายลักษณ์อักษร และปฏิบัติอย่างครบถ้วน
B2 สหกรณ์ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกฝ่ายในองค์กรมีคุณธรรม ยึดมั่นในการทำความดี ความถูกต้อง และเสียสละเพื่อส่วนรวม	สหกรณ์ไม่มีกิจกรรม แผนงาน หรืออื่น ๆ		
B3 สหกรณ์ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในองค์กร ได้มีโอกาสในการศึกษาอบรม พัฒนาความรู้ และทักษะ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่กีดกันหรือแบ่งแยก เพศ เชื้อชาติ และศาสนา	สหกรณ์ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในองค์กร ได้มีโอกาสในการศึกษา อบรม พัฒนาความรู้ และทักษะ อย่างไม่เท่าเทียมกัน	สหกรณ์ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในองค์กร ได้มีโอกาสในการศึกษา อบรม พัฒนาความรู้ และทักษะ อย่างเท่าเทียมกัน	สหกรณ์ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายในองค์กร ได้มีโอกาสในการศึกษา อบรม พัฒนาความรู้ และทักษะ อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งมีนโยบายอย่างเป็นทางการ

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
B4 สหกรณ์มีการกำหนดจรรยาบรรณของคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งทุกคนรับทราบ และถือปฏิบัติ	สหกรณ์ไม่มีการกำหนดจรรยาบรรณของคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์	สหกรณ์มีการกำหนดจรรยาบรรณของคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์	สหกรณ์มีการกำหนดจรรยาบรรณของคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษร มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สม่ำเสมอ
B5 สหกรณ์มีการยกย่อง ชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ในการที่สมาชิกคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการของสหกรณ์ทำความดี	สหกรณ์ไม่มีการยกย่อง ชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ในการทำความดี	สหกรณ์มีการยกย่อง ชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ในการทำความดี	สหกรณ์มีการยกย่อง ชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ในการทำความดี และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
B6 สหกรณ์ส่งเสริมการเป็นองค์กรที่ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่กระทำผิดวินัย และแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง	สหกรณ์ไม่มีมาตรการป้องกันการทุจริต การกระทำผิดวินัย และแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง	สหกรณ์มีมาตรการป้องกันการทุจริต การกระทำผิดวินัย และแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง	สหกรณ์มีมาตรการป้องกันการทุจริต การกระทำผิดวินัย และแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง โดยมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
B7 สหกรณ์มีระบบการตรวจสอบติดตาม การดำเนินงานขององค์กรตามหลักคุณธรรม	สหกรณ์ไม่มีระบบการตรวจสอบติดตามการดำเนินงาน	สหกรณ์มีระบบการตรวจสอบติดตามการดำเนินงาน	สหกรณ์มีระบบการตรวจสอบติดตามการดำเนินงาน และมีการพัฒนา ปรับปรุง ตามหลักคุณธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
C1 สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ	สหกรณ์ไม่มีการเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร เช่น สวัสดิการของสหกรณ์ ความก้าวหน้า ของกิจการ และหรือ นโยบายของสหกรณ์ให้ผู้มีส่วนได้เสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	สหกรณ์มีการเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ให้ผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	สหกรณ์มีการเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ให้ผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง
C2 สหกรณ์นำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ	สหกรณ์ไม่เสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ	สหกรณ์นำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ	สหกรณ์นำเสนอผลการดำเนินงาน ต่อที่ประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกครั้งที่มีการประชุม และเปรียบเทียบแผนการดำเนินงานที่กำหนด กับผลงาน รวมถึงมีการแก้ไขปัญหา อุปสรรค

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
C3 สหกรณ์ได้มีการพัฒนาระบบการให้บริการแก่สมาชิกอย่างมีรูปธรรม เช่น กำหนดขั้นตอนวิธีการ และ ระยะเวลา การให้บริการ	สหกรณ์ไม่มีระบบการให้บริการแก่สมาชิกอย่างเป็นรูปธรรม	สหกรณ์มีระบบการให้บริการแก่สมาชิกอย่างเป็นรูปธรรม	สหกรณ์มีระบบการให้บริการแก่สมาชิกอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศ เผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ
C4 ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างครบถ้วนถูกต้อง มีการจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์	ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ	ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างครบถ้วนถูกต้อง แต่ไม่มีการจัดทำรายงานหรือข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และที่ประชุมใหญ่สม่ำเสมอ	ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างครบถ้วนถูกต้อง มีการจัดทำรายงาน หรือข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และที่ประชุมใหญ่โดยสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
C5 สหกรณ์จัดวางโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่ ความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการหรือผู้ทำการแทน เป็นลายลักษณ์อักษร สามารถสอบทานระหว่างกันได้	สหกรณ์ไม่มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และไม่มี การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการ หรือผู้ทำการแทน	สหกรณ์มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการ หรือผู้ทำการแทน	สหกรณ์มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการหรือผู้ทำการแทนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสอบทานความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ
C6 สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน แผนงาน และหรือโครงการต่าง ๆ เป็นประจำ	สหกรณ์ไม่มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้า	สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้า	สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และหรือโครงการต่าง ๆ มีการพัฒนาปรับปรุง ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
C7 สหกรณ์ให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม เช่น กฎหมายฟอกเงิน การกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือทำลายทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น	สหกรณ์ไม่ให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ๆ	สหกรณ์ให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ๆ	สหกรณ์ให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม โดยถือเป็นนโยบายสำคัญของสหกรณ์
D1 การจัดทำแผนงาน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ เกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ	การจัดทำแผนงาน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ เกิดจากคณะกรรมการหรือฝ่ายจัดการเพียงฝ่ายเดียว	การจัดทำแผนงาน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ เกิดจากคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยสมาชิกไม่มีส่วนร่วม	การจัดทำแผนงาน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสหกรณ์

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
D2 สหกรณ์เปิดโอกาส หรือมีช่องทาง ให้สมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และร่วมตัดสินใจ	สหกรณ์ไม่เปิดโอกาส หรือไม่มีช่องทางร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และร่วมตัดสินใจ	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือมีช่องทางร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือมีช่องทางร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และร่วมตัดสินใจ
D3 สหกรณ์มีการพัฒนาเงินทุนภายในจนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เช่น ระดมหุ้น ระดมเงินฝาก หรือสะสมทุนต่าง ๆ	สหกรณ์ไม่มีการพัฒนาเงินทุนภายในอย่างต่อเนื่อง โดยใช้นโยบายการกู้ยืมเป็นหลักในการบริหารงาน	สหกรณ์มีการพัฒนาเงินทุนภายในอย่างต่อเนื่อง	สหกรณ์มีการพัฒนาเงินทุนภายในอย่างต่อเนื่อง เพียงพอต่อการดำเนินงาน
D4 สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อพัฒนาองค์กร ขยายธุรกิจให้มีความมั่นคง	สมาชิกมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของสมาชิกในปัจจุบัน	สมาชิกมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ระหว่างร้อยละ 30-59 ของสมาชิกในปัจจุบัน	สมาชิกมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มากกว่าร้อยละ 60 ของสมาชิกในปัจจุบัน

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
D5 สหกรณ์พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี โดยสนับสนุน ร่วมมือการดำเนินธุรกิจ หรือนโยบายของภาคราชการ ภาคเอกชน และสหกรณ์ ในการสร้างความเข้มแข็ง	สหกรณ์ไม่มีส่วนร่วมกับภาคอื่น ๆ ในการดำเนินธุรกิจ	สหกรณ์มีส่วนร่วมโดยสนับสนุน ร่วมมือ การดำเนินธุรกิจกับภาคอื่น ๆ บางส่วน	สหกรณ์มีส่วนร่วมแบบไตรภาคี โดยสนับสนุน ร่วมมือ การดำเนินธุรกิจ
D6 สหกรณ์ร่วมมือกับขบวนการสหกรณ์ ในการส่งเสริม สนับสนุน ระบบสหกรณ์ หรือร่วมกันพัฒนาธุรกิจ เพื่อสร้างความมั่นคง และเป็นเครือข่ายความร่วมมือ	สหกรณ์ไม่มีการร่วมมือกับขบวนการสหกรณ์	สหกรณ์มีการร่วมมือกับขบวนการสหกรณ์บางส่วน	สหกรณ์ร่วมมือกับขบวนการสหกรณ์ ในการส่งเสริม สนับสนุน ระบบสหกรณ์ หรือร่วมเป็นเครือข่ายในการพัฒนาธุรกิจเพื่อสร้างความมั่นคงอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิทรรศการ	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
D7 สหกรณ์มีการจัดตั้งกองทุน หรือ สะสมทุน เพื่อสาธารณะประโยชน์	สหกรณ์ไม่จัดตั้งกองทุน หรือสะสมทุนเพื่อสาธารณะประโยชน์	สหกรณ์มีการจัดตั้งกองทุน หรือ สะสมทุน เพื่อสาธารณะประโยชน์ เป็นครั้งคราว	สหกรณ์มีการจัดตั้งกองทุน หรือ สะสมทุน เพื่อสาธารณะประโยชน์ อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือสังคมและ ชุมชน
E1 สมาชิกสหกรณ์มีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองใน การปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของ สหกรณ์	สมาชิกสหกรณ์ละเลยการปฏิบัติ หน้าที่ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์	สมาชิกสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์บางส่วน	สมาชิกสหกรณ์มีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองในการ ปฏิบัติหน้าที่ ที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของ สหกรณ์อย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
E2 คณะกรรมการดำเนินการมีความ รับผิดชอบต่อบทบาท หน้าที่ ด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความ รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน	คณะกรรมการดำเนินการไม่ รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่	คณะกรรมการดำเนินการปฏิบัติ หน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	คณะกรรมการดำเนินการมีความ รับผิดชอบต่อบทบาท หน้าที่ ด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความ รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน รวมทั้งมีการควบคุม ดูแล และ พัฒนาสหกรณ์สม่ำเสมอ
E3 ฝ่ายจัดการสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ ที่รับผิดชอบอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ และมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	ฝ่ายจัดการสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ อย่าง ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมี ข้อบกพร่องแต่ไม่ได้ปรับปรุงแก้ไข	ฝ่ายจัดการสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมี ข้อบกพร่องเกิดขึ้นจะแสดงความ รับผิดชอบต่อ และปรับปรุงแก้ไข	ฝ่ายจัดการสหกรณ์ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต และมีการ พัฒนาสหกรณ์ตามสถานะที่ เปลี่ยนแปลง
E4 คณะกรรมการดำเนินการ และ หรือฝ่ายจัดการสหกรณ์ ไม่มีหนี้ ผิดนัดกับสหกรณ์ ยกเว้นเหตุสุดวิสัย หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ	คณะกรรมการดำเนินการ และหรือ ฝ่ายจัดการ ผิดนัดหนี้ปกติกับ สหกรณ์ โดยไม่เป็นเหตุสุดวิสัย หรือภัยธรรมชาติ	คณะกรรมการดำเนินการ และหรือ ฝ่ายจัดการ ผิดนัดหนี้ปกติ ยกเว้น หนี้เกิดจากเหตุสุดวิสัย หรือภัย ธรรมชาติ	คณะกรรมการดำเนินการ และหรือ ฝ่ายจัดการ ไม่มีหนี้ผิดนัดกับ สหกรณ์ ไม่ว่าจะป็นหนี้ปกติ เหตุ สุดวิสัย หรือภัยธรรมชาติ

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
E5 สหกรณ์ส่งเสริม สนับสนุน โดยยึดหลักความรับผิดชอบในการกระจายอำนาจ มอบอำนาจการตัดสินใจ มีการแบ่งงานกันทำ	สหกรณ์ไม่มีการส่งเสริม สนับสนุนการกระจายอำนาจ มอบอำนาจการตัดสินใจ	สหกรณ์มีการส่งเสริม สนับสนุนการกระจายอำนาจ มอบอำนาจการตัดสินใจ	สหกรณ์ส่งเสริม สนับสนุน โดยยึดหลักความรับผิดชอบในการกระจายอำนาจ มอบอำนาจการตัดสินใจ มีการแบ่งงานกันทำ และมีการประสานงานอย่างเป็นระบบ
E6 สหกรณ์ให้การส่งเสริม สนับสนุน สังคมภายนอกองค์กร เช่น การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม เพื่อจรรโลงความผาสุกของสังคม	สหกรณ์ไม่มีการส่งเสริม สนับสนุน สังคมภายนอกองค์กร	สหกรณ์มีการส่งเสริม สนับสนุน สังคมภายนอกองค์กร	สหกรณ์มีนโยบาย แผนงาน หรือกิจกรรมที่ชัดเจน และจัดสรรเงิน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน สังคมภายนอกองค์กร
E7 สหกรณ์สนับสนุนนโยบายของรัฐบาล สร้างค่านิยมของความเป็นสหกรณ์	สหกรณ์ไม่มีการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล	สหกรณ์มีการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลเป็นบางครั้ง	สหกรณ์สนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ใช้ระบบสหกรณ์พัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ความช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น อย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
F1 สหกรณ์มีการใช้ทรัพย์สิน อุปกรณ์ และหรือใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งเสริมหรือมีมาตรการในการใช้ทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์สูงสุด	สหกรณ์ไม่ใช้ทรัพย์สินให้คุ้มค่า และหรือใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ	สหกรณ์ใช้ทรัพย์สินคุ้มค่า และหรือใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเต็มประสิทธิภาพ แต่ยังขาดระบบที่ชัดเจน	สหกรณ์มีการส่งเสริม หรือ มาตรการที่ชัดเจนในการใช้ ทรัพย์สิน อุปกรณ์ และหรือปัจจัย การผลิตอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์ สูงสุด
F2 สหกรณ์มีกิจกรรม แผนงาน หรือนโยบาย ในการส่งเสริมให้เกิดการ ประหยัดพลังงาน และลดการ สูญเสีย โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	สหกรณ์ไม่มีกิจกรรม แผนงาน หรือนโยบาย ในการส่งเสริมให้เกิดการ ประหยัดพลังงาน และลดการ สูญเสียการใช้ทรัพยากร	สหกรณ์มีกิจกรรม แผนงาน หรือนโยบาย ในการส่งเสริมให้เกิดการ ประหยัดพลังงาน และลด การสูญเสียการใช้ทรัพยากร	สหกรณ์มีกิจกรรม แผนงาน หรือนโยบาย ในการส่งเสริมให้เกิดการ ประหยัดพลังงาน และลดการ สูญเสียโดยยึดหลักการใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการ ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้เห็นผล อย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
F3 การบริหารและดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มีผลกำไรอย่างต่อเนื่อง สามารถจัดสรรประโยชน์ให้กับสมาชิก	การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีผลขาดทุน ไม่สามารถจัดสรรประโยชน์ให้กับสมาชิก	การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีผลกำไร สามารถจัดสรรประโยชน์ให้กับสมาชิก แต่ไม่ต่อเนื่อง	การบริหารและดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีผลกำไร สามารถจัดสรรประโยชน์ให้กับสมาชิกต่อเนื่องอย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกัน
F4 สหกรณ์จัดให้มีสวัสดิการกับสมาชิก เป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากภาคธุรกิจในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	สหกรณ์ไม่ได้จัดให้มีสวัสดิการหรือกิจกรรมให้กับสมาชิก	สหกรณ์จัดให้มีสวัสดิการ หรือกิจกรรมให้กับสมาชิกเป็นบางครั้ง	สหกรณ์จัดให้มีสวัสดิการกับสมาชิก เป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากภาคธุรกิจ ในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และดำเนินการต่อเนื่องทุกปี
F5 สหกรณ์จัดให้มีสวัสดิการกับฝ่ายจัดการ เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ และพัฒนาสหกรณ์ให้เข้มแข็ง	สหกรณ์ไม่ได้จัดสวัสดิการ หรือมีกิจกรรมให้กับฝ่ายจัดการ เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ	สหกรณ์จัดให้มีสวัสดิการ หรือกิจกรรมให้กับฝ่ายจัดการ เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพเป็นบางครั้ง	สหกรณ์จัดให้มีสวัสดิการ หรือกิจกรรมให้กับฝ่ายจัดการ เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ และดำเนินการต่อเนื่องทุกปี

ตารางที่ 2-3 (ต่อ)

หลักนิติธรรม	1. ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)	2. พอใช้ (2 คะแนน)	3. ดี (3 คะแนน)
F6 สหกรณ์มีกิจกรรม แผนงาน หรือ โครงการส่งเสริมรายได้ ลดรายจ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก	สหกรณ์ไม่มีกิจกรรม แผนงาน หรือ โครงการส่งเสริมรายได้ ลดรายจ่าย ของสมาชิก	สหกรณ์มีกิจกรรม แผนงาน หรือ โครงการส่งเสริมรายได้ ลดรายจ่าย ของสมาชิกเป็นบางครั้ง	สหกรณ์มีกิจกรรม แผนงาน หรือ โครงการส่งเสริมรายได้ ลดรายจ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก และดำเนินการต่อเนื่องทุกปี
F7 สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการ ควบคุมภายในที่ดี สามารถใช้เป็น เครื่องมือในการบริหารจัดการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความ เข้มแข็งและมั่นคงให้กับสหกรณ์ (ถือผลการประเมินควบคุมภายใน ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ปีล่าสุด)	สหกรณ์ได้รับการจัดชั้นคุณภาพ การควบคุมภายในระดับต้อง ปรับปรุง	สหกรณ์ได้รับการจัดชั้นคุณภาพ การควบคุมภายในระดับพอใช้	สหกรณ์ได้รับการจัดชั้นคุณภาพ การควบคุมภายในระดับดีถึงดีมาก

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์ ประกอบด้วย เป้าหมาย 6 หมวด ดังนี้

- หมวดที่ 1 หลักนิติธรรม
- หมวดที่ 2 หลักคุณธรรม
- หมวดที่ 3 หลักความโปร่งใส
- หมวดที่ 4 หลักการมีส่วนร่วม
- หมวดที่ 5 หลักความรับผิดชอบ
- หมวดที่ 6 หลักความคุ้มค่า

แนวคิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2555) กล่าวไว้ว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสำคัญต่อบริษัทจดทะเบียน เพราะแสดงให้เห็นถึงการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจต่อผู้ถือหุ้น นักลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และนำไปสู่ความมั่นคงเจริญก้าวหน้า จึงกล่าวได้ว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัท

นับแต่ปี พ.ศ. 2545 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รณรงค์และส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ให้แก่บริษัทจดทะเบียน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในขั้นเริ่มแรก ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน โดยเทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ The organization for economic co-operation and development (OECD Principles of corporate governance ปี ค.ศ. 2004) และข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ Corporate governance-reports on the observance of standards and codes (CG-ROSC)

คำว่า “การกำกับดูแลกิจการ” มีชื่อเรียกอื่นที่อาจได้ยินในบริบทต่าง ๆ เช่น ธรรมาภิบาล บรรษัทภิบาล หรือ Corporate governance หรือ CG ซึ่งอาจพูดรวม ๆ มีความทำนองเดียวกันว่า หมายถึง การบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

มาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการ

มาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งใช้เป็นบรรทัดฐานในหลายประเทศ คือ OECD Principles of corporate governance และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยในปี พ.ศ. 2549 ได้เสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้แก่บริษัทจดทะเบียน ซึ่งเทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2555 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของอาเซียน (ASEAN Corporate governance scorecard) โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น

หลักการ คือ ผู้ถือหุ้นเป็นผู้ที่มีสิทธิในความเป็นเจ้าของ โดยเป็นผู้ควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทน มีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท บริษัทจึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการ คือ ผู้ถือหุ้นทุกรายควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม ผู้ถือหุ้นรายใดที่ถูกละเมิดสิทธิควรมีโอกาสได้รับการชดเชย

3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ คือ ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควรพิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่นคง ความมั่นคงทางการเงินและความยั่งยืนของกิจการ

4. การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส

หลักการ คือ คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ

5. ความรับผิดชอบของกรรมการ

หลักการ คือ คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Basu, Chaudhuri, Kundu, Nasipuri, and Basu (2007) ศึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการ การจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารและผลการดำเนินงานของบริษัทในญี่ปุ่น พบว่า บริษัทที่ใช้หลักการกำกับดูแลกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ จะมีการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารที่ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ โดยเครื่องมือที่สำคัญของหลักการกำกับดูแลที่ใช้ คือ จำนวนกรรมการอิสระ และยิ่งพบอีกว่าขนาดของบริษัท ยังมีผลกระทบต่อค่าตอบแทนในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม สำหรับบริษัทที่มีการบริหารงานแบบระบบครอบครัวผู้บริหารระดับสูง จะมีค่าตอบแทนที่สูงกว่า จากการศึกษาสามารถทำนายได้ว่า ถ้าค่าตอบแทนผู้บริหารสามารถอธิบายความมีประสิทธิภาพของการกำกับดูแลในการควบคุมปัญหาตัวแทนได้ การจ่ายค่าตอบแทนที่สูงจะมีการกำกับดูแลที่ขาดประสิทธิภาพในการจัดการผลการดำเนินงานในอนาคตและจะมีปัญหาตัวแทนเกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้บริหารได้รับค่าตอบแทนที่เกินความเหมาะสมและบริษัทจะเกิดปัญหาตัวแทนทำให้ผลการดำเนินงานแย่ลง

Sapp (2008) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน การจัดการการเงินในยุโรป พบว่า บริษัทที่ควบคุมโดยผู้ถือหุ้น (Controlling shareholder) จะมีความสัมพันธ์กับระดับค่าตอบแทนผู้บริหารที่ต่ำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ถือหุ้นปกป้องผลประโยชน์ของตัวเอง ซึ่งได้แก่ เงินปันผลหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ผู้ถือหุ้นควรได้รับ และยังพบอีกว่า ประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งควบประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO Duality) จะมีการจ่ายค่าตอบแทนที่สูง ซึ่งหมายความว่าประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีอำนาจในการตัดสินใจมาก จึงสามารถเพิ่มค่าตอบแทนได้

นิทัศน์ เจริญศรีพงษ์ (2553) ศึกษาเรื่อง ธรรมเนียมปฏิบัติกับการบริหารงานสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ชาวนาวชิรขามมี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์มีการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งมีองค์ประกอบหลายด้าน สหกรณ์เป็นองค์กรทางธุรกิจที่ไม่แสวงหากำไร การพิจารณาดำเนินการต่าง ๆ จะใช้หลักความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และที่มีความเด่นเป็นพิเศษ คือ สหกรณ์มีการบริหารงานที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ผลจากการวิจัยพบว่า สหกรณ์มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ทั้งในด้านระบบบัญชีการเงินและการดำเนินโครงการต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิก

ยุทธ วรรณธรร (2558) ศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการสรรหากรรมการ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรษัทภิบาลมีความเห็นและผลสรุปสอดคล้องกันว่า ขนาดของคณะกรรมการควรมีขนาดไม่ใหญ่หรือมีขนาดเล็ก พอที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ควรเกิน 15 คน โดยให้

เหตุผลว่าโอกาสได้รับความไว้วางใจมีมากกว่าการตัดสินใจและดำเนินการทำได้เร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่า นอกจากนี้ ยังปิดโอกาสที่ผู้จัดการใหญ่จะชักนำเพื่อนฝูงที่ไม่มีคุณสมบัติดีพอเข้าไปนั่งเป็นกรรมการขนาดของคณะกรรมการขึ้นอยู่กับขนาดและความซับซ้อนของธุรกิจ ผลสำรวจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นของประเทศตะวันตกส่วนใหญ่ มีขนาดคณะกรรมการ 10-12 คน ประเทศไทยอยู่ระหว่าง 9-11 คน รอบ 10 ปีที่ผ่านมา แนวโน้มขนาดคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในประเทศตะวันตกมีแนวโน้มลดลง แต่ 2-3 ปี หลังมีขนาดเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เพราะขนาดธุรกิจใหญ่ขึ้น อาจเป็นเพราะระยะหลังมีแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ และมีคณะกรรมการชุดย่อยเพิ่มมากขึ้น โดยมีข้อเสนอว่าสมาชิกในคณะย่อย ควรเป็นกรรมการอิสระเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด ทำให้ต้องมีกรรมการอิสระไปทำงานในคณะย่อยมากขึ้น

ยุทธ วรรณธรร (2557 ก) ศึกษาเรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ พบว่า จำนวนค่าตอบแทนที่จ่ายต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อบริษัท ต่อผู้ถือหุ้นและต่อกรรมการผู้รับค่าตอบแทน และต้องเป็นธรรมต่อผู้บริหารด้วย เพราะมีกรรมการในบางบริษัทพยายามยกตนขกหางไปเทียบเคียงกับผู้บริหาร โดยหวังผลตอบแทนสูง ดังนั้น บรรษัทภิบาลที่ดีบอกว่าคุณค่าคาดหวังจากการทำหน้าที่ที่ดีของคณะกรรมการ คือ ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและความยั่งยืนของกิจการ ความรับผิดชอบตามกฎหมาย กรรมการทั้งคณะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งคณะ โดยไม่มีการแยกแยะว่าอิสระหรือไม่อิสระ นับวันการให้ความสำคัญกับบรรษัทภิบาลมีมากขึ้นเป็นลำดับ ความกดดันเรื่องความคาดหวังการทำหน้าที่ของกรรมการย่อมมีมากขึ้นตามมา ทำให้การคัดเลือกกรรมการจะมีการพิจารณาเรื่องคุณสมบัติ และมีความละเอียดอ่อนมากขึ้น ตัวกรรมการเองมีแนวโน้มเลือกและพิจารณาบริษัทที่จะร่วมทำงานด้วยละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น แนวโน้มเหล่านี้ย่อมมีผลต่อค่าตอบแทนที่เหมาะสม คาดว่าจำนวนและรูปแบบค่าตอบแทนที่เหมาะสม

ยุทธ วรรณธรร (2557 ข) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น พบว่า แนวปฏิบัติด้านบรรษัทภิบาลกำหนดให้สิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้เป็นเจ้าของเป็นหมวดสำคัญ 1 ใน 6 หมวด ของหลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD หลักการสำคัญของหมวดนี้กำหนดไว้ว่า กรอบโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการควรมุ่งปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้นภายใต้หลักการสำคัญข้างต้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นและมีพัฒนาการด้านแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สิทธิโดยสิทธิพื้นฐานของผู้ถือหุ้น ได้แก่

1. สิทธิในการจดทะเบียนเป็นเจ้าของหุ้นของบริษัท
2. สิทธิในการเปลี่ยนมือหรือการโอนสิทธิในหุ้นของตน
3. สิทธิในการได้รับแจ้งข้อมูลและข่าวสารที่มีนัยสำคัญของบริษัทอย่างสม่ำเสมอและตรงเวลาตามที่ควรจะเป็น
4. สิทธิในการเข้าร่วมประชุม เพื่อออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น (เป็นการใช้สิทธิตามกฎหมายในการตัดสินใจเรื่องสำคัญ)
5. สิทธิในการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการบริษัท
6. สิทธิในการรับส่วนแบ่งกำไรของบริษัท

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล ถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์สมาชิกถือว่าเป็นทั้งผู้รับบริการและเป็นเจ้าของสหกรณ์ร่วมกัน ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการดำเนินการทางธุรกิจของสหกรณ์ คุณภาพการให้บริการ รวมถึง การบริหารจัดการของคณะกรรมการถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยผ่านเครื่องมือที่สำคัญคือ “ธรรมาภิบาล” เป็นทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างความเชื่อมั่น วัตถุประสงค์การดำเนินการ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพให้แก่สหกรณ์ที่ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้

วรชัย สิงหฤกษ์ และประสพชัย พสุนนท์ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด เป็นศึกษาวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 122 คน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ระดับความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด อยู่ในระดับร้อยละ 78.50
- 2) ปัจจัยค่านิยมและวัฒนธรรม ปัจจัยความชัดเจนของยุทธศาสตร์ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยความเหมาะสมด้านโครงสร้างของหน่วยงาน และปัจจัยการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เพื่อหาแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และเป็นแนวทางในการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ
6. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ

กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยสรุปดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research)

กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) นั้น โดยเบื้องต้นผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยเริ่มต้นจากการศึกษา

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของประเทศไทย
- 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของต่างประเทศ

1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินธรรมาภิบาลในสหกรณ์

1.6 แนวคิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)

สำหรับกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) นั้น ในการกำหนดกระบวนการวิธีการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดโดยการใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) โดยมีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided interview) กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างหรือมีการนำคำสำคัญ (Keywords) มาใช้ประกอบในการชี้นำคำสัมภาษณ์ กล่าวคือ มีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีคำสำคัญพร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถาม ให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนในแต่ละสถานการณ์ที่มีเหตุการณ์ หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น ในการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ ที่มีทั้งมิติของความลึกและมิติของความกว้างในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

งานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการระบุกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐราชการ และสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 19 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งตัวอย่าง ประกอบด้วย

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ การประปานครหลวง
2. สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงพาณิชย์
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ การสื่อสารแห่งประเทศไทย
4. สหกรณ์ออมทรัพย์ การไฟฟ้านครหลวง จำกัด
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน กพ.

6. สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมทรัพย์ากรธรณี จำกัด
7. สหกรณ์ออมทรัพย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด
8. สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัททีโอที จำกัด
9. สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด
10. สหกรณ์ออมทรัพย์ พนักงานสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จำกัด
11. สหกรณ์ออมทรัพย์ โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า
12. สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด
13. สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำกัด
14. สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำกัด
15. สหกรณ์ออมทรัพย์ สรรพากร จำกัด
16. สหกรณ์ออมทรัพย์ พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย จำกัด
17. สหกรณ์ออมทรัพย์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
18. สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย จำกัด
19. สหกรณ์ออมทรัพย์ พนักงานการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) นี้ คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) โดยมีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided interview) อันเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่มีความชัดเจนตายตัว โดยเป็นแต่เพียงการกำหนดแนวข้อคำถามแบบเปิดกว้าง หรือเป็นการใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่มีผลทำให้ข้อคำถามมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง โดยเทคนิคของการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น เป็นเทคนิคและกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และเป็นแนวทางในการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ข้อมูล แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์

ออมทรัพย์ในประเทศไทย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยเตรียมความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากตำรา และการขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัย อันจะนำไปสู่การศึกษาที่ถูกต้อง และครอบคลุมประเด็นที่ต้องการจะศึกษาให้มากที่สุด

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก สมุดบันทึก ปากกากล้องถ่ายภาพ

4. ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยจากการศึกษาเอกสาร ข้อมูลสหกรณ์ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างเป็นคำถามให้ครอบคลุมตามขอบเขตของการวิจัย ที่ต้องการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ลักษณะของคำถามจะเป็นประเภทคำถามปลายเปิด ซึ่งมีแนวคำถามการสัมภาษณ์ ดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

1. สมาชิกของสหกรณ์มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ด้านใดบ้าง
2. สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง
3. สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้าอย่างไรบ้าง
4. สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์อย่างไรบ้าง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

1. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสอย่างไรบ้าง
2. สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้นทราบจากช่องทางใดบ้างพร้อมอธิบาย
3. คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคนอย่างไร พร้อมอธิบาย
4. สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

1. สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดบ้าง
2. สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อย่างไรบ้าง
3. สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไรบ้าง
4. สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรบ้าง

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

1. สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างไรบ้าง
2. สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานอย่างไรบ้าง
3. สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรมมีอะไรบ้าง เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาให้บริการ
4. สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินกิจการ แผนงาน และหรือ โครงการต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

1. คณะกรรมการมีบทบาทและหน้าที่ในการให้นโยบาย และกำหนดทิศทางของสหกรณ์อย่างไรบ้าง
2. ในโครงสร้างของคณะกรรมการสหกรณ์ ประกอบด้วย คณะกรรมการที่ท่าน และมีกรรมการอิสระที่ท่าน ในการได้มาของคณะกรรมการมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง
3. คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์อย่างไร และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอะไรบ้าง
4. คณะกรรมการ มีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review data) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review data) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data)

2.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบตัวต่อตัวเพื่อเปิดเผยสิ่งจูงใจ ความเชื่อทัศนคติของผู้ตอบ โดยการกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ท้าวิจัย ก่อนเริ่มการทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แสดงถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมมา ขออนุญาตในการจดบันทึกและบันทึกเสียง ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้มีปฏิสัมพันธ์แบบต่อหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 60-90 นาที ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์แต่ละรายจะทำการสัมภาษณ์จนกว่าจะไม่พบข้อสงสัยหรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) จึงหยุดการสัมภาษณ์

2.2 ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกสรุปสั้น ๆ เฉพาะประเด็นที่สำคัญ และเมื่อจบการสัมภาษณ์จะทำการบันทึกข้อมูลอื่น ๆ ทันทที เช่น ลักษณะท่าทาง ลักษณะน้ำเสียงตามความเป็นจริงโดยไม่มีการตีความ นอกจากนี้ ยังได้บันทึกเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก หรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยขณะที่รวบรวมข้อมูล ซึ่งการเขียนบันทึกสรุปสั้น ๆ ดังกล่าวมีประโยชน์สำหรับผู้วิจัยในการมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มหัวข้อสรุป

2.3 ข้อมูลจะถูกนำมาทำการบันทึกและถอดเทปรายวัน เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป และข้อมูลที่ได้มาผู้วิจัยจะนำมาถอดเทปคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค แล้วตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งด้วยการฟังเทปบันทึกเสียงซ้ำ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) นั้น มาใช้ในกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary research) โดยกระบวนการและวิธีการวิเคราะห์อันจะได้ดำเนินการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (Major themes) หรือแบบแผนหลัก (Major pattern) ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลัก (Major themes) มาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อย (Sub-themes) และหัวข้อย่อย (Categories) อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์ โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ

นอกจากนี้ ในระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการสะท้อน (Reflecting) ควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการกระบวนการสะท้อน (Reflecting) ในแต่ละช่วงหรือในแต่ละขั้นตอนควบคู่ไปกับการดำเนินการวิจัย เพื่อเสริมสร้างให้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการใช้กระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความแกร่งและแม่นยำ (Rigor) เพื่อให้กระบวนการวิจัยครั้งนี้ มีความเข้มข้น (Intensive process) มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) โดยการพรรณนาข้อมูลตามปรากฏการณ์ร่วมด้วย เพื่อแสวงหาหรือให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบ จากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ อันเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

2. การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มาสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อจัดทำเป็นแนวทางการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาเรื่อง “การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จำนวน 19 แห่ง โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งละ 1 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) โดยสังเคราะห์ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันหรือใกล้เคียงกันมาไว้ในกลุ่มเดียวกัน (Axial coding) มารวมกันภายใต้หัวข้อกลุ่มใหญ่และทำการเลือกตั้งประเด็นใหญ่ที่เป็นใจความหลัก (Theme) (Selective code) โดยจัดทำเป็นตารางสรุปดังนี้

ตารางที่ 4-1 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นสมาชิกของสหกรณ์ มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ด้านใดบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	สิทธิการกู้เงิน การรับฝากเงิน และด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น <ol style="list-style-type: none">1. การจ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลแก่สมาชิก2. การจ่ายเงินทุนสาธารณประโยชน์เพื่อให้สวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว3. การจ่ายเงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกถึงแก่กรรม4. กองทุนสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิก5. การจ่ายเงินสมาชิกถึงแก่กรรมด้วยอุบัติเหตุ6. การจ่ายเงินบำเหน็จให้สมาชิก7. ทุนส่งเสริมการศึกษา8. การจ่ายเงินบำเหน็จแก่ลูกสมาชิกอาวุโส9. การจ่ายเงินบำเหน็จหุ้นให้แก่สมาชิก

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
2	<p>สิทธิในการกู้เงิน การรับฝากเงิน และด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจ่ายเงินทุนสาธารณประโยชน์เพื่อให้สวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว 2. ทุนส่งเสริมการศึกษานูตร สมาชิก 3. การจ่ายเงินสมาชิกถึงแก่กรรมด้วยอุบัติเหตุ 4. ทุนฝึกอบรมฟรี
3	<p>สิทธิในการกู้เงิน เช่น กู้ฉุกเฉิน กู้สามัญ การรับฝากเงิน เช่น เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากประจำ และด้านสวัสดิการอื่น ๆ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนสาธารณประโยชน์เพื่อการศึกษานูตรสมาชิก 2. ทุนสาธารณประโยชน์เพื่อสงเคราะห์สมาชิกผู้ประสบอัคคีภัย 3. ทุนสาธารณประโยชน์เพื่อสงเคราะห์เกี่ยวกับการศพของสมาชิก และครอบครัว 4. ทุนสาธารณประโยชน์เพื่อสงเคราะห์สมาชิกในกรณีประสบอุบัติเหตุ
4	<p>มีสิทธิกู้เงิน เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ มีสิทธิในการฝากเงินออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์ ATM เงินฝากประจำ และได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนสวัสดิการ บิดา มารดา หรือคู่สมรสถึงแก่กรรม 2. ทุนการศึกษา 3. สวัสดิการผู้เกษียณอายุ 4. สวัสดิการวันเกิดสมาชิก 5. สวัสดิการรับขวัญบุตร 6. สวัสดิการสมาชิกประสบภัยพิบัติ
5	<p>สิทธิการบริการสินเชื่อ เช่น เงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ เงินกู้เพื่อการศึกษา การบริการเงินฝาก และสวัสดิการอื่น ๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษานูตรสมาชิกปีละ 1 ครั้ง 2. เงินช่วยเหลือเมื่อสมาชิกประสบภัย 3. เงินสินไหมมรณกรรม 4. สมาชิกถึงแก่กรรมได้รับเงินสงเคราะห์

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
6	<p>ได้รับการบริการด้านเงินฝาก เช่น เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ การบริการด้านเงินกู้ เช่น เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ และด้านสวัสดิการ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินช่วยเหลือเกี่ยวกับศพของตัวเอง คู่สมรส หรือบุตรของสมาชิก 2. เงินช่วยสาธารณภัยต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย เป็นต้น 3. ทุนส่งเสริมการศึกษาให้แก่บุตรของสมาชิก 4. กองทุนสวัสดิการสมาชิก 5. กองทุนสวัสดิการเงินสะสม 6. กองทุนสวัสดิการบำนาญสมาชิก
7	<p>บริการด้านเงินฝาก บริการด้านเงินกู้ เงินกู้สามัญ เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้พิเศษ เช่น เงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ เงินกู้เพื่อการศึกษา และสวัสดิการอื่น ๆ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนสาธารณประโยชน์ เพื่อสงเคราะห์ศพ ในกรณีสมาชิกเสียชีวิต 2. ทุนสาธารณประโยชน์ เพื่อทุนการศึกษามูลนิธิสมาชิก
8	<p>สิทธิการบริการสินเชื่อ การบริการเงินฝาก และสวัสดิการอื่น ๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนการศึกษามูลนิธิสมาชิก 2. สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิก เช่น กรณีสมาชิกถึงแก่กรรม กรณีประสบภัยพิบัติ กรณีประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย 3. สวัสดิการบำเหน็จสมาชิก 4. สวัสดิการช่วยเหลือค่าทำศพสมาชิก 5. สวัสดิการรับขวัญทายาทใหม่
9	<p>มีการออมในรูปแบบของหุ้น การออมในรูปแบบเงินฝาก และการบริการสินเชื่อ หรือการให้เงินกู้ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ รวมทั้งสวัสดิการอื่น เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สวัสดิการสมาชิก กรณีถึงแก่กรรม 2. ทุนสาธารณประโยชน์เพื่อสงเคราะห์สมาชิกประสบภัย 3. ทุนการศึกษามูลนิธิ 4. กองทุนเกษียณอายุราชการ

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
10	<p>สิทธิการบริการสินเชื่อ การบริการเงินฝาก และสวัสดิการอื่น ๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนสาธารณประโยชน์ 2. กองทุนเสริมสวัสดิการสมาชิก 3. สวัสดิการเกษียณอายุของสมาชิก 4. กองทุนสวัสดิการเงินกู้ 5. สวัสดิการเกื้อกูลสมาชิกอาวุโส 6. กองทุนบำนาญสมาชิก 7. ทุนส่งเสริมการศึกษาให้แก่บุตรของสมาชิก
11	<p>การออมในรูปแบบของหุ้น การออมในรูปแบบเงินฝาก และการบริการสินเชื่อ หรือการให้เงินกู้ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ รวมทั้งด้านสวัสดิการ เช่น ทุนสาธารณประโยชน์ ได้แก่ เงินสงเคราะห์สมาชิก และเงินสงเคราะห์บิดามารดา</p>
12	<p>การซื้อหุ้น การออม การฝากเงิน และการบริการสินเชื่อ/ การกู้ยืมเงิน และสวัสดิการอื่น ๆ เช่น สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกประสบอัคคีภัย วาตภัย และอุทกภัย สวัสดิการสมาชิกเจ็บป่วย สวัสดิการเกี่ยวกับการศพสมาชิก และบุคคลในครอบครัว สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรม สวัสดิการบำเหน็จเกษียณอายุ การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิก สวัสดิการสมาชิกอาวุโส</p>
13	<p>บริการด้านเงินฝาก บริการด้านเงินกู้ เช่น เงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ เงินกู้เพื่อการศึกษา และสวัสดิการอื่น ๆ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อการศึกษาส่งเสริมการศึกษามูลนิธิ 2. เพื่อการฝึกอบรม การสัมมนา ของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 3. เพื่อสวัสดิการของสมาชิก ได้แก่ เงินบำเหน็จสมาชิก และเงินสงเคราะห์สมาชิกที่เสียชีวิต 4. เพื่อการกุศล ได้แก่ บำรุงศาสนา ทั้งทางวัตถุและวิชาการ

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	<p>มีสิทธิกู้เงิน เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ มีสิทธิในการฝากเงินออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิก ครอบครัว และผู้ค้าประกัน 2. สวัสดิการบำเหน็จเงินสมาชิกเกษียณอายุ 3. ทูนสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ
15	<p>การออมในรูปแบบของหุ้น การออมในรูปแบบเงินฝาก และการบริการสินเชื่อ หรือการให้เงินกู้ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ สวัสดิการด้านอื่น เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกถึงแก่กรรม 2. สวัสดิการทุนการศึกษาบุตรของสมาชิก 3. สวัสดิการทุนสาธารณประโยชน์
16	<p>การบริการด้านเงินฝาก เช่น เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ การบริการด้านเงินกู้ เช่น เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ และด้านสวัสดิการ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษามูลนิธิปีละ 1 ครั้ง 2. สวัสดิการสมาชิกทุพพลภาพ 3. สวัสดิการเพื่อการศพและอุบัติเหตุ 4. สวัสดิการเพื่อการปฏิบัติธรรม 5. สวัสดิการเพื่อเกื้อกูลดูแลสมาชิกอาวุโส 6. สวัสดิการเพื่อการสงเคราะห์ศพ 7. สวัสดิการเพื่อการรักษาพยาบาล 8. สวัสดิการบำเหน็จสมาชิก 9. สวัสดิการเพื่อประกอบพิธีฮัจญ์ 10. สวัสดิการเพื่อการอุปสมบท 11. สวัสดิการเพื่อการรับขวัญทายาทใหม่ 12. สวัสดิการเพื่อการสมรส 13. สวัสดิการสำหรับผู้เป็นโสด

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	14. สวัสดิการเพื่อสำเร็จการศึกษา 15. สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกผู้ประสบภัย
17	มีสิทธิกู้เงิน เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ เช่น เงินกู้เพื่อการเคหะ สงเคราะห์ เงินกู้เพื่อการศึกษา มีสิทธิในการฝากเงินออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และ ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ เช่น 1. ทูลส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษานูตรสมาชิกปีละ 1 ครั้ง 2. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกเสียชีวิต 3. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกเสียชีวิตรับล่วงหน้า 4. เงินสงเคราะห์กรณีครอบครัวสมาชิกเสียชีวิต (คู่สมรส บุตร บิดา มารดา) 5. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกทุพพลภาพสิ้นเชิง เนื่องจากเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ 6. เงินตอบแทนเมื่อพ้นสภาพ จากการเป็นพนักงาน บมจ. ทีไอที 7. เงินตอบแทนค่ายังชีพรายปี 8. เงินตอบแทนค่าของขวัญวันเกิด 9. เงินช่วยเหลือสมาชิกผู้ประสบภัย 10. เงินสวัสดิการช่วยเหลือคำรักษาพยาบาล
18	การออมในรูปแบบของหุ้น การออมในรูปแบบเงินฝาก และการบริการสินเชื่อ หรือการให้เงินกู้ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ เช่น เงินกู้พิเศษเพื่อการซื้อรถยนต์ เงินกู้ เพื่อการเคหะสงเคราะห์ รวมทั้งด้านสวัสดิการ เช่น 1. ทูลส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษานูตรสมาชิกปีละ 1 ครั้ง 2. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกเสียชีวิต 3. เงินสงเคราะห์กรณีครอบครัวสมาชิกเสียชีวิต (คู่สมรส บุตร บิดา มารดา) 4. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกทุพพลภาพสิ้นเชิง เนื่องจากเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ 5. เงินช่วยเหลือสมาชิกผู้ประสบภัย 6. เงินสวัสดิการช่วยเหลือคำรักษาพยาบาล

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	<p>มีสิทธิในการฝากเงินออมทรัพย์ เงินฝากประจำ มีสิทธิกู้เงิน เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ เช่น เงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ และได้รับสวัสดิการต่าง ๆ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทุนส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษามูลนิธิปีละ 1 ครั้ง 2. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกเสียชีวิต 3. เงินสงเคราะห์กรณีครอบครัวสมาชิกเสียชีวิต (คู่สมรส บุตร บิดา มารดา) 4. เงินช่วยเหลือสมาชิกผู้ประสบภัย
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-1 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นในลักษณะสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ด้านใดบ้าง พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เกี่ยวกับด้านการเงิน ได้แก่ การออม โดยการถือหุ้นของสมาชิก การออมในรูปแบบเงินฝาก และการบริการสินเชื่อ หรือการให้เงินกู้ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ เช่น เงินกู้พิเศษเพื่อการซื้อรถยนต์ เงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ รวมทั้งด้านสวัสดิการต่าง ๆ ดังนี้

1. ทุนส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษามูลนิธิปีละ 1 ครั้ง
2. สวัสดิการสมาชิกทุพพลภาพ
3. สวัสดิการเพื่อการศพและอุบัติเหตุ
4. สวัสดิการเพื่อการปฏิบัติธรรม
5. สวัสดิการเพื่อเกื้อกูลดูแลสมาชิกอาวุโส
6. สวัสดิการเพื่อการสงเคราะห์ศพ
7. สวัสดิการเพื่อการรักษาพยาบาล
8. สวัสดิการบำเหน็จสมาชิก
9. สวัสดิการเพื่อประกอบพิธีฮัจญ์
10. สวัสดิการเพื่อการอุปสมบท
11. สวัสดิการเพื่อการรับขวัญทายาทใหม่

12. สวัสดิการเพื่อการสมรส
13. สวัสดิการสำหรับผู้เป็น โสด
14. สวัสดิการเพื่อสำเร็จการศึกษา
15. สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกผู้ประสบภัย
16. เงินสงเคราะห์กรณีครอบครัวสมาชิกเสียชีวิต (คู่สมรส บุตร บิดา มารดา)
17. เงินตอบแทนค่ายังชีพรายปี และเงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกเสียชีวิตรับล่วงหน้า

ตารางที่ 4-2 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น สมาชิกผู้ถือหุ้น
ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกมีสิทธิ ออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง 2. สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสหกรณ์ โดยสหกรณ์มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน 3. สมาชิกทุกคนมีสิทธิติดตามผลการดำเนินงาน จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ซึ่งเป็นการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ 4. สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่ออภิปรายปัญหา แสดงความคิดเห็น ออกเสียง และยอมรับมติของที่ประชุม
2	<p>สมาชิกมีส่วนร่วมและมีสิทธิ์ตัดสินใจในเรื่องกฎหมายว่าจะทำอะไรบ้าง การกู้ระยะยาว การกู้ระยะสั้นว่าจะกู้จากด้านนอกได้ไหม ก็ต้องเสนอที่ประชุมก่อน ที่ประชุมใหญ่จะคุมในการกู้ ส่วนใหญ่กู้ระยะสั้นมากกว่า โดยวาระเหล่านี้จะต้องเข้าที่ประชุมวิสามัญประจำปี ปีละ 1 ครั้ง หรือสมาชิกอยากให้เกิดก็ลงชื่อเพื่อเปิดได้ วาระว่างประมาณ 7 วัน</p>

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
3	1. เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ 2. เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญ 3. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ 4. ได้รับบริการทางธุรกิจ และทางวิชาการจากสหกรณ์ 5. ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรือง และมั่นคง
4	สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมสามัญประจำปี ในเรื่องของการอนุมัติงบดุล ผู้สอบกิจการ ผู้สอบบัญชี ที่สำคัญการเลือกตั้งคณะกรรมการ ระบบการสรรหา คือ ให้สมาชิกทุกหน่วยมีส่วนร่วม ทั่วประเทศ การเลือกตั้งกรรมการต้องทำในที่ประชุมใหญ่เท่านั้น และนอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในเรื่องของการจ่ายเงินปันผลเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วย
5	สมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน รับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร
6	สมาชิกมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ นอกจากนี้ สมาชิกมีสิทธิเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผลคืน และการลดอัตราดอกเบี้ยลง
7	สมาชิกมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ และร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรือง และมั่นคง
8	สมาชิกมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจตามข้อบังคับและพ.ร.บ. กำหนดว่าต้องมีการประชุมใหญ่เป็นประจำทุกปี เพื่อลงเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการในแต่ละปี นอกจากนี้ ยังสามารถเสนอความคิดเห็นในเรื่องการกู้ยืมเงิน การลดอัตราดอกเบี้ยลง การประกันหนี้สิน

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
9	มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ในการออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่สมาชิกควรจะได้รับด้วย เช่น การขอลดอัตราดอกเบี้ย การกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะยาว
10	สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ โดยจะมีหนังสือแจ้งวันเวลา ล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน หรือมีการประกาศผ่านทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งในการเข้าร่วมประชุมสมาชิกสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ต้องให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนถึงจะอนุมัติได้
11	สมาชิกมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนโดยสหกรณ์จะแจ้งวันเวลาล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วัน และเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงาน เช่น การรับสมาชิกใหม่ การจ่ายเงินปันผล การลดอัตราดอกเบี้ย
12	สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น 1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน 2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ 3. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ นอกจากนี้ สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
13	สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และเข้ารับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	<p>สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน 2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ นอกจากนี้ยังสามารถเสนอความคิดเห็นในเรื่อง การกู้ยืมเงิน การลดอัตราดอกเบี้ยลง การประกันหนี้สิน
15	<p>มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ในการออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่สมาชิกควรจะได้รับด้วย เช่น การขอลดอัตราดอกเบี้ย การกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะยาว</p>
16	<p>สมาชิกมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนโดย สหกรณ์จะแจ้งวันเวลาล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วัน ตามพ.ร.บ. ของสหกรณ์และเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงาน เช่น การรับสมาชิกใหม่ การจ่ายเงินปันผล การลดอัตราดอกเบี้ย อัตราการกู้ยืมในวงเงินที่สูงขึ้นแต่ดอกเบี้ยต่ำ</p>
17	<p>สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ตามพ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน 2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ 3. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ <p>นอกจากนี้ สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน</p>
18	<p>สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และเข้ารับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์ เช่น การรับสมาชิกใหม่ การจ่ายเงินปันผล การขอลดอัตราดอกเบี้ย</p>

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น 1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน 2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ นอกจากนี้ ยังสามารถเสนอความคิดเห็นในเรื่องการกู้ยืมเงิน การลดอัตราดอกเบี้ยลง การประกันหนี้สิน
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-2 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ในลักษณะสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง พบว่า สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจ ตาม พ.ร.บ. ของสหกรณ์ที่เขียนไว้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. สมาชิกมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
2. สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิเข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
3. สมาชิกมีสิทธิเสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ นอกจากนี้ สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยสหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
4. สมาชิกมีสิทธิได้รับบริการทางธุรกิจ และทางวิชาการจากสหกรณ์
5. สมาชิกมีสิทธิร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรือง และมั่นคง
6. สมาชิกมีสิทธิรับรู้การรับสมาชิกใหม่ การจ่ายเงินปันผล

7. สมาชิกมีสิทธิเสนอการลดอัตราดอกเบี้ย อัตราการกู้ยืมในวงเงินที่สูงขึ้นแต่ดอกเบี้ยต่ำ การกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะยาว การประกันหนี้สิน ทั้งนี้คณะกรรมการดำเนินการต้องอนุมัติก่อนถึงจะนำมาใช้ได้

ตารางที่ 4-3 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นสมาชิกสหกรณ์
มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติ
ล่วงหน้าอย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติก่อนหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้การประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร
2	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติก่อนหน้า โดยสหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้การประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร
3	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติก่อนหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
4	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติก่อนหน้า โดยสหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้การประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร
5	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติก่อนหน้าโดย <ol style="list-style-type: none"> 1. การออกหนังสือเวียน 2. เว็บไซต์ขององค์กร 3. ป้ายประกาศประชาสัมพันธ์ขององค์กร

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
6	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือนั้น และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบล่วงหน้า ในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกทราบด้วย
7	คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการ โดยสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้ ถ้าปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้
8	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร
9	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร
10	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
11	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
12	<p>จะออกหนังสือเวียนไปให้ฝ่ายบุคคลของแต่ละสาขา ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลมีทั้งหมด 4 สาขา ได้แก่ ศาลายา โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามา และที่เขตร้อน โดย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ฝ่ายบุคคลประชาสัมพันธ์ 2. เว็บไซต์ขององค์กร 3. ป้ายประกาศตามสาขาต่าง ๆ
13	<p>สหกรณ์มีหนังสือ แจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควร</p>
14	<p>ทุกคนมีสิทธิในการออกเสียง และการออกเสียงลงมติล่วงหน้า จะมีขั้นตอนการปฏิบัติต่อเนื่อง</p>
15	<p>ถ้าเรื่องออกเสียงจะประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์และส่งเอกสารไปทางสรรพากร เลือกตั้งใช้วิธีการกด การตั้งเครื่องมีเบอร์ให้กดหมายเลขได้เลย ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ในการเลือกตั้งจะมีเจ้าหน้าที่จาก กกต. มองว่ามีความเป็นกลางในการเลือกตั้ง และรวดเร็วในการเลือกตั้ง สาขาต่างจังหวัดต้องเข้ามาในพื้นที่เลือกตั้งที่ส่วนกลาง</p>
16	<p>มติล่วงหน้าไม่มี ทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมประชุม 1 เสียง 1 คะแนน เลือกประธาน 1 คน คณะกรรมการ 14 คน สำนักงานใหญ่เลือกได้ 10 คน ต่างจังหวัดได้ 1 คน จะมารับรองในที่ประชุม</p>
17	<p>สหกรณ์ ส่งหนังสือเชิญประชุมสหกรณ์ ถึงทุกกลุ่มเพื่อให้ทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อการตัดสินใจในการลงมติด้อย่างเพียงพอ ถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส โดยระบุสถานที่ วัน เวลาประชุมอย่างชัดเจนพร้อมรายละเอียดการประชุม โดยจะจัดส่งหนังสือนัดประชุม ไม่น้อยกว่า 21 วัน ก่อนวันประชุม และเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมพร้อมข้อมูลประกอบวาระการประชุมสมาชิกสหกรณ์ล่วงหน้าบนเว็บไซต์ของสหกรณ์ ไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อนวันประชุม และในกรณีที่มีการเพิ่มวาระการประชุม จะมีการแจ้งให้สมาชิกสหกรณ์ทราบล่วงหน้า</p>

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
18	นับคะแนน คนนอกพื้นที่ที่มีหน่วยเลือกตั้งให้มีสิทธิเลือกตั้งตามพื้นที่ต่าง ๆ ได้เลย มี พ.ร.บ. ควบคุมสหกรณ์
19	การเข้าร่วมและการรับทราบกระบวนการออกเสียง มาตรฐานที่กำหนดเอาไว้จะมีการส่งระเบียบวาระใบนัดประชุมต่าง ๆ ล่วงหน้าให้สมาชิกทราบ การครบองค์ประชุม 100 คน ก็คือครบทุกปี จะมีการแจ้งล่วงหน้าอยู่แล้ว มีสิทธิเข้าร่วมประชุมทุกคน การลงมติ ล่วงหน้าจะไม่มี การประชุมตามภาคจะต้องมาประชุมส่วนกลางเท่านั้น
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-3 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ในลักษณะสมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้าอย่างไรบ้าง พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า ตามมาตรฐานที่กำหนดเอาไว้จะมีการส่งระเบียบวาระใบนัดประชุมต่าง ๆ ล่วงหน้าให้สมาชิกทราบ โดยให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามควร ด้วยวิธี 1. การออกหนังสือเวียน 2. เว็บไซต์ขององค์กร และ 3. ป้ายประกาศประชาสัมพันธ์ขององค์กร ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือนั้น และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบล่วงหน้า ในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกทราบด้วยการลงมติล่วงหน้า จะไม่มีการประชุมตามภาคจะต้องมาประชุมส่วนกลางเท่านั้น

ตารางที่ 4-4 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้นสมาชิกสหกรณ์
มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง
ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์อย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	สมาชิกสหกรณ์สามารถทราบข้อมูลข่าวสารจากหนังสือเวียนของสหกรณ์ เว็บไซต์ ของสหกรณ์ และป้ายประกาศปิดประกาศแจ้งให้ทราบ
2	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์ โดยการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี
3	สมาชิกทุกคนจะได้รับรายงานประจำปีก่อนจะเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะมีรายละเอียดให้ทั้งหมดในเรื่องของจำนวนหุ้น เรื่องของ สมาชิก เรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เช่น การลงทุนอย่างไร การจ่ายเงินให้ สมาชิกอย่างไร การจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่อย่างไร การใช้จ่ายของสหกรณ์ เป็นต้น
4	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์ โดยการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี
5	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจ โดยการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ซึ่งในการประชุมแต่ละครั้งได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่ง สมาชิกจะต้องรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจ สหกรณ์โดยมีการกำหนดเป้าหมายไว้ว่า สหกรณ์จะต้องให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่ สมาชิกมากที่สุด อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต้องสูงกว่าธนาคาร แต่อัตรา
	ดอกเบี้ยเงินกู้ต้องต่ำกว่าธนาคาร กรรมการจะไม่รับโบนัสหรือผลตอบแทนอื่น ๆ จาก สหกรณ์ นอกจากเบี้ยประชุม หากมีผลกำไรเกิดขึ้น จะให้ค่าตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่ สหกรณ์เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ มีการพัฒนาความเจริญก้าวหน้า มีการปรับปรุงการ บริหารและการบริการสมาชิกให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการส่งเสริม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหมู่สมาชิกรวมทั้งขบวนการสหกรณ์ และส่งเสริมเพิ่ม สวัสดิการต่าง ๆ ให้สมาชิกมากขึ้น

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
6	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์ โดยการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี
7	สมาชิกสหกรณ์สามารถทราบได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ และรายงานการประชุม และผ่านจากเว็บไซต์ของสหกรณ์
8	สมาชิกสหกรณ์สามารถทราบได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี
9	สมาชิกสหกรณ์สามารถทราบได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และรายงานการประชุม
10	สมาชิกทุกคนจะได้รับรายงานประจำปีก่อนจะเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะมีรายละเอียดให้ทั้งหมดในเรื่องของจำนวนหุ้น เรื่องของสมาชิก เรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เช่น การลงทุนอย่างไร การจ่ายเงินให้สมาชิกอย่างไร การจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่อย่างไร การใช้จ่ายของสหกรณ์ เป็นต้น
11	สมาชิกสหกรณ์สามารถทราบได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และรายงานการประชุม
12	สมาชิกทุกคนจะได้รับรายงานประจำปีก่อนจะเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะมีรายละเอียดให้ทั้งหมดในเรื่องของจำนวนหุ้น เรื่องของสมาชิก เรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เช่น การลงทุนอย่างไร การจ่ายเงินให้สมาชิกอย่างไร การจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่อย่างไร การใช้จ่ายของสหกรณ์ เป็นต้น
13	สมาชิกสหกรณ์รับทราบได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ซึ่งเป็นการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ หรือรับทราบจากการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ต้องมีสมาชิมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม ซึ่งสมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าประชุมในที่ประชุมใหญ่ได้เสมอ ไม่ว่าคราวใด ๆ

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	การตัดสินใจในเรื่องของการปันผลเงินเฉลี่ยคืน จัดสรรกำไรสมาชิกหวังมาก ผลการดำเนินงานเสร็จจะส่งผลก่อนล่วงหน้า และการจัดสรรอัตราค่าตอบแทนให้สมาชิกทราบล่วงหน้า อำนาจการจัดสรรเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ผู้อยากได้ดอกเบี้ยถูก ผู้ฝากอยากได้ดอกเบี้ยสูง ต้องดูให้ทุกอย่างสมดุลกัน ส่วนใหญ่สมาชิกจะมีความสุข
15	สมาชิกสหกรณ์จะได้รับทราบในหนังสือรายงานประจำปี เพราะจะมีบอก แต่ส่วนให้สรรพยากรไม่ได้นำเงินไปลงทุน ไม่มีการลงมติล่วงหน้า คนที่มีสิทธิเลือกตั้งต้องเข้าประชุมใหญ่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ระเบียบการลงทุนของสหกรณ์มีกรอบให้การให้กู้จะมีชุมชนสหกรณ์ให้กู้ให้ขาย แต่ละสหกรณ์ดอกเบี้ยก็ไม่เท่ากัน ศูนย์รวมสหกรณ์ถ้าเงินเหลือ เงินขาดสามารถกู้ได้ ถ้าปล่อยกู้ เปิดกู้ระยะสั้นเพื่อความปลอดภัย กำไรน้อย ขายเยอะ ถือว่าคุมความเสี่ยงในการให้กู้
16	ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงก็จะผ่านเว็บไซต์ สามารถเปิดดูได้ บัญชีอื่นถ้าเปลี่ยนแปลงผ่านเว็บไซต์ คนรับผิดชอบก็คือคณะกรรมการ ความเสีย คือ คณะกรรมการ สมาชิกจะได้รับทราบกฎต่าง ๆ
17	สมาชิกสหกรณ์สามารถทราบได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และรายงานการประชุม และจากเว็บไซต์ของสหกรณ์
18	การตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐาน อำนาจอยู่ที่คณะกรรมการ สมาชิกมีการตัดสินใจน้อยกว่า ผู้บริหารตัดสินใจมากกว่า สมาชิกกู้เงินกับฝากอยากได้เงินปันผลมากกว่า จ่ายเงินปันผลเป็นที่พอใจแก่สมาชิก
19	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมการตัดสินใจและผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐาน ถือว่ามี เช่น การกู้เงินมีการประกันหนี้ ช่วงแรกที่ทำกรประกันหนี้สองล้าน ก็ต้องประกันสองล้านแบบนั้น แต่มีการแก้ไขว่าถ้าสองล้าน หนี้ประกันจะลดลงตามสิทธิที่จะได้รับ
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-4 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 1 สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง

ปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์อย่างไรบ้าง พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจ และรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์โดยการ เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และสามารถทราบข้อมูลข่าวสารจากหนังสือเวียนของสหกรณ์ เว็บไซต์ของสหกรณ์ และป้ายประกาศปิดประกาศแจ้งให้ทราบซึ่ง จะมีการแจกรายงานประจำปี ให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบก่อนจะเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ในรายงานประจำปีจะมี รายละเอียดทั้งหมด ในเรื่องของจำนวนหุ้น เรื่องของสมาชิก เรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เช่น การลงทุนอย่างไร การจ่ายเงินให้สมาชิกอย่างไร การจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่อย่างไร การใช้จ่ายของสหกรณ์ เป็นต้น

ตารางที่ 4-5 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้า ก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	ไม่มี
2	ไม่มี
3	จะไม่มี的增加วาระในการประชุมของกรรมการล่วงหน้า เพราะจะทำการประชุม กรรมการทุกเดือน ภายใน 1 เดือน สหกรณ์จะแยกกรรมการเป็น 4 กรรมการ ได้แก่ 1. กรรมการดำเนินการถือว่าเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด 2. กรรมการอำนวยการ ประกอบด้วยประธานและรองประธาน เลขาและเหรัญญิก 3. กรรมการศึกษาพัฒนาสัมพันธ์ และ 4. กรรมการสวัสดิการ
4	ไม่มี
5	คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้า ก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใส ดังนี้ 1. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินการ ทั้งปวง ได้แก่ การดูแลทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ สมาชิกจึงไม่ควร นอนหลับทับสิทธิ์ ควรสะดวกไปเลือกตั้งกรรมการที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติ

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	<p>ปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์ในสหกรณ์และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม</p> <p>2. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี สมาชิกควรจะได้อ่านรายงานกิจการประจำปีล่วงหน้า เมื่อมีข้อสงสัยจะได้ซักถามและออกเสียงในบางเรื่อง</p> <p>3. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เนื่องจากสมาชิกไม่สามารถเข้าไปบริหารงานของสหกรณ์ได้ทุกคน จึงต้องเลือกผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งจะเป็นหูเป็นตาแทนสมาชิก เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ๆ และส่วนรวม</p>
6	ไม่มี
7	ไม่มี
8	ไม่มี
9	ไม่มี
10	ไม่มี
11	ไม่มี
12	<p>จะไม่มี的增加วาระในการประชุมของกรรมการล่วงหน้า เพราะจะทำการประชุมกรรมการทุกเดือน ภายใน 1 เดือน สหกรณ์จะแยกกรรมการเป็น 4 กรรมการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรรมการดำเนินการถือว่าเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด 2. กรรมการอำนวยการ ประกอบด้วยประธานและรองประธาน เลขานุการและเหรัญญิก 3. กรรมการศึกษาพัฒนาสัมพันธ์ 4. กรรมการสวัสดิการ
13	<p>ไม่มี的增加วาระล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพราะการประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์มีการวางแผนล่วงหน้า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์หรือผู้มีหน้าที่จัดการประชุมในแต่ละครั้ง จะต้องวางแผนและเตรียมการการประชุมฯ โดยแจ้งกำหนดการประชุมให้ผู้เข้าประชุมทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง เพื่อจะได้ศึกษารายละเอียดและเตรียมข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม และออกหนังสือเชิญประชุม ติดแผ่นป้ายประกาศไว้ในที่ประชุม ออกข่าว ตลอดจนแจ้งวาระการประชุมล่วงหน้า</p>

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	มีการลงมติการปรับค่าหุ้น หรือสมาชิกต้องส่งข้อมูลเข้ามาก่อน 7 วัน เพื่อคณะกรรมการรับทราบก่อนการประชุมใหญ่ และจะต้องดูการตรวจสอบรายชื่อว่าเข้าจริงหรือไม่ การเสนอเพิ่มระเบียบวาระการประชุมส่วนใหญ่จะทำให้ทั้งสมาชิกปกติ และจะถือว่าสมเหตุสมผลใหม่ การเสนอคนเดียวหรือเป็นทีมให้เสนอได้เป็นอิสระ นำเสนอได้แล้วนำมาพิจารณาไม่ปิดกั้น และต้องมีเหตุผลเพียงพอในมติ 50 คน
15	การประชุมล่วงหน้าไม่มี โดยปกติในการจัดประชุมใหญ่จะคาดหวังเงินปันผล สมาชิกไม่ค่อยสนใจเรื่องของดำเนินงาน แต่สนใจเรื่องเงินปันผลอย่างเดียว การเพิ่มวาระการประชุมสมาชิกสามารถเพิ่มได้เลยในวันที่มีประชุม และจะอยู่ในวาระอื่น
16	คงมีแจ้งไปปกติถ้าไม่มีใครเสนอ หรือไม่ก็เพิ่มเป็นวาระอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเสนอเข้ามา
17	หลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระ สมาชิกมีสิทธิเสนอได้ต้องมีเหตุมีผล และมีประโยชน์ต่อสหกรณ์ส่วนรวมหรือสมาชิก เช่นปีนี้มีอุทกภัยสามารถเสนอได้ และสหกรณ์สามารถปฏิบัติได้
18	หลักเกณฑ์การให้สมาชิกเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม แสดงถึงความ เป็นธรรม ความโปร่งใสอะไรบ้าง วาระตามที่สหกรณ์มีอยู่แล้ว ยังไม่เคยใช้ในระบบของสหกรณ์ อาจเป็นระบบใหม่ สามารถที่จะร่วมพิจารณาเพื่อเพิ่มวาระเข้าไป อาจเป็นกรณีพิเศษ พ.ร.บ. ยังไม่เกี่ยวกับตรงนี้
19	การกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมในใบแจ้งนัดประชุม ถ้ามีวาระเพิ่มให้เสนอมาในวาระการประชุมนั้นเลย คณะกรรมการ 15 คน ทั้งชุดอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โปร่งใส
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-5 คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสอย่างไรบ้าง พบว่า ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพราะการประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์มีการวางแผนล่วงหน้า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์

หรือผู้มีหน้าที่จัดการประชุมในแต่ละครั้ง จะต้องวางแผนและเตรียมการประชุมฯ โดยแจ้งกำหนดการประชุมให้ผู้เข้าประชุมทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง เพื่อจะได้ศึกษารายละเอียดและเตรียมข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม และออกหนังสือเชิญประชุม ติดแผ่นป้ายประกาศไว้ในที่ประชุม ออกข่าว ตลอดจนแจ้งวาระการประชุมล่วงหน้า นอกจากนี้ ยังพบว่า โดยปกติในการจัดประชุมใหญ่สมาชิกจะคาดหวังเงินปันผล ไม่ค่อยสนใจเรื่องของดำเนินงาน หากสมาชิกต้องการเพิ่มวาระการประชุม สามารถเพิ่มได้ในวันที่มีประชุม โดยจะเพิ่มในวาระอื่น ๆ

ตารางที่ 4-6 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม เช่น ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้นทราบจากช่องทางใดบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	<p>รายงานประจำปี เว็บไซต์ของสหกรณ์ โดยในรายงานประจำปีจะมีรายละเอียด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ 2. เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว 3. เรื่องเพื่อทราบ (อาจแยกเป็นหัวข้อย่อย) 4. เรื่องเพื่อพิจารณา <ol style="list-style-type: none"> 4.1 พิจารณาอนุมัติงบดุลและงบกำไรขาดทุนประจำปี 4.2 พิจารณาอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ 4.3 พิจารณาอนุมัติแผนปฏิบัติงานประจำปีสหกรณ์ 4.4 พิจารณากำหนดวงเงินกู้ยืมของสหกรณ์ 4.5 พิจารณารายงานของผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ 4.6 พิจารณาเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ 4.7 พิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เป็นต้น
2	<p>จะมีการแจ้งหนังสือล่วงหน้า 7 วัน เว็บไซต์สหกรณ์ ประกาศติดตามประชาสัมพันธ์ เป็นต้น</p>

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. เว็บไซต์สหกรณ์ออมทรัพย์ จะมีรายละเอียดข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์ 2. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 3. หนังสือเวียน 4. บอร์ดประชาสัมพันธ์สหกรณ์ออมทรัพย์
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกหนังสือ 2. สื่อพิมพ์ สคส.นิวยอร์ก 3. เว็บไซต์สหกรณ์ 4. ประกาศตามป้ายประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการดำเนินงาน 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์ 5. ป้ายประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการดำเนินงาน 2. สารวารสหกรณ์ 3. เว็บไซต์สหกรณ์ 4. ป้ายประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของทางสหกรณ์ 2. หนังสือเวียนประชาสัมพันธ์ไปตามหน่วยงาน 3. แผ่นพับประกาศ Social network เช่น การสร้าง Line กลุ่มสหกรณ์ขึ้นมา ก่อนประชุมจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบก่อนล่วงหน้า
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. เว็บไซต์สหกรณ์ออมทรัพย์ 2. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 3. หนังสือเวียน 4. บอร์ดประชาสัมพันธ์สหกรณ์ออมทรัพย์

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
9	1. เว็บไซต์สหกรณ์ 2. ประกาศติดตามประชาสัมพันธ์ 3. รายงานการประชุมประจำปี เป็นต้น
10	1. เว็บไซต์ของสหกรณ์ 2. การประกาศตามสำนักงานเขต 3. รายงานประจำปี นอกจากนี้ ถ้าสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงมติต่าง ๆ จะต้องแจ้งให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบก่อน ถ้ากรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นด้วยแล้วอนุมัติ สหกรณ์ถึงจะสามารถแจ้งให้สมาชิกทราบได้
11	1. รายงานการประชุมการดำเนินงาน 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์
12	1. รายงานการดำเนินงาน 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์ 5. ป้ายประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
13	1. รายงานการดำเนินงาน 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์ 5. ป้ายประกาศหน้าสหกรณ์ 6. วารสารสหกรณ์

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการดำเนินงาน 2. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 3. เว็บไซต์สหกรณ์ 4. ป้ายประกาศหน้าสหกรณ์
15	<ol style="list-style-type: none"> 1. เว็บไซต์สหกรณ์ 2. การประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ 3. รายงานประจำปี
16	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการดำเนินงาน 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์ 5. ป้ายประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
17	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการประชุมสามัญประจำปี 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. หนังสือเวียนจากสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์ 5. ประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
18	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการประชุมประจำปีและประจำเดือน 2. เว็บไซต์สหกรณ์ 3. ป้ายประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
19	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการประชุมสามัญประจำปี 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. วารสารของสหกรณ์ 4. เว็บไซต์สหกรณ์ 5. ป้ายประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-6 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันในลักษณะสหกรณ์ แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม เช่น ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้นทราบจากช่องทางใดบ้าง พบว่า สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จากช่องทาง ดังต่อไปนี้ 1. การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. เว็บไซต์สหกรณ์ 4. ปิดประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ 5. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเวียนวารสารของสหกรณ์ แผ่นพับสหกรณ์ เป็นต้น และ 6. Social network เช่น การสร้าง Line group ของสหกรณ์ เพื่อแจ้งข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์

ตารางที่ 4-7 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคนอย่างไร พร้อมอธิบาย

คนที่	ความคิดเห็น
1	สมาชิก ออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ สุดแต่กรณี ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้
2	สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมประชุม 1 เสียง 1 คะแนน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตามจำนวนที่มีอยู่ตามประกาศ ที่มีจำนวนเท่าไรเสริมให้เท่ากัน คนมากต้องช่วยคนน้อย
3	คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน โดยสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก
4	สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
5	สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้ ถ้าปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้
6	สมาชิกทุกคนมีสิทธิออกเสียง 1 สิทธิ ต่อ 1 เสียง ถ้าไม่มาออกเสียงถือว่าสมาชิกผู้นั้น สละสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
7	สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง
8	สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาดการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก
9	สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อลงคะแนนในการเลือกตั้ง 1 เสียง 1 คะแนน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
10	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิเลือกตั้ง 1 สิทธิ 1 เสียง แต่ถ้าปีไหนมีการเลือกประธานก็จะมีสิทธิออกเสียงเลือกประธาน 1 เสียง กรรมการ 1 เสียง โดยใช้วิธีการสรรหา หรือเสนอในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี
11	คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการ โดยสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง
12	คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการ โดยสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้ ถ้าปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้
13	สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้
14	สมาชิกทุกคนมีสิทธิออกเสียง 1 สิทธิ ต่อ 1 เสียง ถ้าไม่มาออกเสียงถือว่าสมาชิกผู้นั้นสละสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
15	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิเลือกตั้ง 1 สิทธิ 1 เสียง แต่ถ้าปีใดมีการเลือกประธานก็จะมีสิทธิออกเสียงเลือกประธาน 1 เสียง กรรมการ 1 เสียง โดยใช้วิธีการสรรหา หรือเสนอในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี
16	สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
17	สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อลงคะแนนในการเลือกตั้ง 1 เสียง 1 คะแนน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
18	สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิเลือกตั้ง 1 สิทธิ 1 เสียง แต่ถ้าปีใดมีการเลือกประธานก็จะมีสิทธิออกเสียงเลือกประธาน 1 เสียง กรรมการ 1 เสียง
19	คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการ โดยสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-7 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน ในลักษณะคณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคนอย่างไร พบว่า คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน โดยสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาดการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ ให้ถือเสียงข้างมาก และผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้ ในกรณีที่ถ้าปีไหนมีการเลือกตั้งประธานกรรมการ สมาชิกก็จะมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งประธานกรรมการ 1 เสียง กรรมการ 1 เสียง โดยใช้วิธีการสรรหา หรือเสนอในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

ตารางที่ 4-8 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ

คนที่	ความคิดเห็น
1	ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรือละเว้นการกระทำการ หรือ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสียผลประโยชน์ ของสหกรณ์ หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
2	คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สมาชิกสหกรณ์
3	คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
4	คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สมาชิกสหกรณ์
5	โดยปกติสมาชิกสหกรณ์ที่นี้ยังไม่เจอกับเหตุการณ์นี้
6	ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรือละเว้นการกระทำการ หรือ ประมาทในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้สหกรณ์เสียผลประโยชน์ หรือสูญเสีย สมาชิก เป็นเหตุทำให้สหกรณ์ประสบปัญหาและมีข้อบกพร่องทางการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือมีฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ อันเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
7	ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรือละเว้นการกระทำการ หรือ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสียผลประโยชน์ ของสหกรณ์ หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็น เหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
8	ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นการกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
9	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นการกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
10	คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
11	ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นการกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์
12	สหกรณ์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล ยังไม่เจอปัญหาในด้านนี้ ทุกอย่างทำตามกฎ ระเบียบของสหกรณ์
13	ยังไม่เคยเกิดเหตุการณ์นี้ ถ้าเกิด ก็คงปล่อยให้กฎหมายดำเนินการ
14	ละเมิดสิทธิส่วนใหญ่เรื่องการละเมิดจะต้องส่งหลักฐานมาให้คณะกรรมการพิจารณาผิดจริงไหม จะมาว่ากันระบบว่าจริงไหม ไม่มีระยะเวลาในการเรียกร้อง สิทธิที่ถูกละเมิด ก็จะไปตามหลักฐาน ถ้าคิดดอกเบี้ยผิดจะต้องชดเชยให้สมาชิก และสมาชิกสามารถเรียกร้องได้ตามสิทธิในการจ่ายเงินผิดพลาดในระบบงานและทำหน้าที่เจ้าหน้าที่ของไทย

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
15	สหกรณ์ไม่ได้ยึดพินัยกรรม สิทธิค่าทำศพ สหกรณ์จะยึดว่าใครเป็นคนจัดงานศพให้สมาชิกคนที่จะจ่ายให้ 150,000 บาท คน ๆ นั้นจะต้องเป็นสมาชิกเท่านั้น คนนั้นรับเงินไปเลย ส่วนใหญ่ให้เท่ากันถ้าเป็นกรณีน้ำท่วม โดยการพิจารณาโดยรวม เลยกำหนดการรับเงิน ทั้งช่วงนานจะต้องติดตามให้มารับเลย
16	ไม่เคยมีการละเมิดสิทธิเกิดขึ้นในสหกรณ์ Bank ชาติ ปกติทุกอย่างปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์ การใช้สิทธิแทนก็ไม่มี
17	ถ้าถูกละเมิดสิทธิจะได้รับการชดเชยใหม่ สิทธิจ่ายตามระเบียบ จ่ายตามสิทธิของสมาชิกไม่ชดเชย ไม่มีเงื่อนไขเรื่องเวลา
18	สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ เช่น การคลอดบุตร ไม่ได้ทำเรื่องเบิกสมารถทำย้อนหลังได้ไม่เกิน 1 ปี สมาชิกมีความรู้น้อยอาจพลาดโอกาส การย้ายไปอีกกระทรวง สมาชิกยังทำได้ สิทธิที่ได้อาจไม่เท่ากันเมื่อย้ายสถานที่ ต้องดูจากคำสั่ง
19	สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับสิทธิชดเชยอย่างไร เมื่อถูกละเมิดให้สิทธิแล้วมาขึ้นทีหลังคือเขาไม่ได้มาใช้สิทธิมากกว่า แต่จะมีระยะเวลาในการใช้สิทธิดูเหตุผล
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-8 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ พบว่า กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรือลดวันการกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์

และกรณีการละเมิดสิทธิส่วนใหญ่เรื่องคณะกรรมการพิจารณาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ไม่มีระยะเวลาในการเรียกร้องสิทธิที่ถูกละเมิด ถ้าคิดดอกเบี้ยผิดจะต้องชดเชยให้สมาชิก และสมาชิกสามารถเรียกร้องได้ตามสิทธิในการจ่ายเงินผิดพลาดในระบบงานและทำหนังสือชี้แจง

ขอโทษ และในกรณีที่มีเหตุเกิดขึ้นต้องดำเนินการตามกฎหมาย ตามระเบียบของสหกรณ์

ตารางที่ 4-9 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องผลประโยชน์ของคนที่ควรจะได้รับจากสหกรณ์ด้วยความเป็นธรรม
2	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการสรรหาคณะกรรมการดำเนินงาน เรื่องสิทธิประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับ
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสนอขอให้พิจารณาลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ด้วย แค่ 25 สตางค์ 2. การเสนอให้พิจารณาการซื้อขายหุ้นระหว่างสมาชิกด้วยกัน 3. การเสนอให้จ่ายค่าใช้จ่ายให้สมาชิกที่อยู่จังหวัดไกล ๆ และในกรุงเทพมหานครที่ติดภารกิจไม่สามารถมาประชุมได้คนละ 1,000.00 บาท โดยอาจจะโอนให้เป็นค่าหุ้น 4. การเสนอให้แจกของขวัญสำหรับผู้ร่วมประชุมในวาระท้าย ๆ
4	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการสรรหาคณะกรรมการดำเนินงาน เรื่องสิทธิประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับ และสิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์
5	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ
6	ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่อง การทำงานของกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ
7	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องสิทธิผลประโยชน์ของตน เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
8	ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี และสิทธิผลประโยชน์ของตน

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
9	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องสิทธิ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสหกรณ์ และใช้สิทธิที่มีเพื่อปกป้องกันรักษาผลประโยชน์ของตน
10	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อาทิเช่น สวัสดิการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึง ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับอย่างเป็นธรรม
11	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการตรวจสอบเรื่องบางอย่างที่สมาชิกพบว่า อาจมีข้อผิดพลาดหรือไม่ชอบมาพากล
12	จะมีการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกเดือน ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการ และกรรมการ โดยกรรมการจะประกอบด้วย ประธานและรองประธาน 2-3 คน เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิก และรับฟังในเรื่องของปัญหาต่าง ๆ
13	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ
14	แสดงความคิดเห็นได้ทุกเรื่อง และจะมีเจ้าหน้าที่เข้าไปตอบ ร้องเรียนผ่านไลน์ได้ ไม่มีการใช้อำนาจของคณะกรรมการ
15	ธนาคารเป็นหน่วยงานภายนอก ไม่ได้เข้ามารับรู้การบริหารงานของเรา เราทำตามหลักเกณฑ์ เรื่องของดอกเบี้ยที่เห็นชัดเจน กรมส่งเสริมจะเข้ามารับรู้รับฟังอยู่เป็นประจำ เสมือนเป็นผู้ดูแลเรา
16	สมาชิก กรรมการ กรมส่งเสริม การซื้อของทำธุรกิจกับร้านค้า ก็มี ส่วนได้เสีย ถ้าเป็นสมาชิกก็ต้องผ่านช่องทางสหกรณ์ มีระเบียบอยู่แล้ว
17	เปิดโอกาสหรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็น สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ต่อคณะกรรมการคัดกรองก่อนเข้าที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการรับเรื่อง สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
18	สหกรณ์เปิดโอกาสให้ได้ทั้งหมด อนุกรรมการประชุมย่อย 1 ครั้ง ประชุมใหญ่ 1 ครั้ง ร่วมแสดงความคิดเห็นอยู่ที่อนุกรรมการตัดสินใจก่อนล่วงหน้าถ้าแก้ไขได้ก็จบแต่มีการแจ้งให้การประชุมใหญ่ทราบล่วงหน้า ตามกฎของสหกรณ์
19	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็น สมาชิกแสดงความคิดเห็นได้ทุกเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์ สหกรณ์แต่ละที่ก็ไม่เหมือนกัน
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-9 สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดบ้าง พบว่า สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องผลประโยชน์ของตนที่ควรจะได้รับจากสหกรณ์ด้วยความเป็นธรรม เรื่องสิทธิประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ จากการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกเดือน ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการ และกรรมการ โดยกรรมการจะประกอบด้วย ประธานและรองประธาน 2-3 คน เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิก และรับฟังในเรื่องของปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ต่อคณะกรรมการคัดกรองก่อนเข้าที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการรับเรื่อง สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้ได้ทั้งหมด อนุกรรมการประชุมย่อย 1 ครั้ง ประชุมใหญ่ 1 ครั้ง ร่วมแสดงความคิดเห็นอยู่ที่อนุกรรมการตัดสินใจก่อนล่วงหน้าถ้าแก้ไขได้ก็จบแต่มีการแจ้งให้การประชุมใหญ่ทราบล่วงหน้า ตามกฎของสหกรณ์

ตารางที่ 4-10 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
 สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ
 สหกรณ์อย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ รับการฝึกอบรมและเข้าประชุมใหญ่ 2. ผู้มีส่วนได้เสียต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ และใกล้ชิดเพื่อทราบ ข่าวสารความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ฯ เช่น ฐานะการเงิน การควบคุมการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ 3. ผู้มีส่วนได้เสียต้องรู้จักการออมทรัพย์ เพื่อถือหุ้นเพิ่มและฝากเงินกับสหกรณ์ 4. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝาก 2. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน 3. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ๆ และแนะนำวิธีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกโดยรวม
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการ ทั้งปวง ได้แก่ การดูแลทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี สมาชิกควรจะได้อ่านรายงานกิจการประจำปีล่วงหน้า เมื่อมีข้อสงสัยจะได้ซักถามและออกเสียงในบางเรื่อง 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เนื่องจากสมาชิกไม่สามารถเข้าไปบริหารงานของสหกรณ์ได้ทุกคน จึงต้องเลือกผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งจะเป็นหูเป็นตาแทนสมาชิกเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ๆ และแนะนำวิธีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกโดยรวม

ตารางที่ 4-10 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 2. ผู้มีส่วนได้เสียต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ และใกล้ชิดเพื่อทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ฯ เช่น ฐานะการเงิน การควบคุมการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ 3. ผู้มีส่วนได้เสียต้องรู้จักการออมทรัพย์ เพื่อถือหุ้นเพิ่มและฝากเงินกับสหกรณ์ 4. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน
5	<p>ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและสอดคล้องดูแลกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งคอยร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง</p>
6	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการทั้งปวง 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝากเป็นประจำ 2. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน 3. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ 4. สมาชิกต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ

ตารางที่ 4-10 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝาก โดยการถือหุ้นเป็นการออมทรัพย์ระยะยาว เพราะสมาชิกจะถอนค่าหุ้นคืนได้เมื่อลาออกจากสหกรณ์เท่านั้น 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการที่พึงปรารถนา 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ๆ และแนะนำวิธีการปรับปรุงแก้ไข
9	<p>ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ซึ่งได้แก่ สมาชิก กรรมการ ผู้จัดจ้าง สหกรณ์ ทำหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและสอดคล้องดูแลกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งคอยร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง</p>
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝากเป็นประจำ ซึ่งไม่สามารถถอนได้ นอกจากการลาออกจากการเป็นสมาชิก 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการที่พึงปรารถนา 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ รวมทั้งการวางแผนนโยบาย การวางกลยุทธ์ โครงสร้างต่าง ๆ
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออม ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการที่พึงปรารถนา

ตารางที่ 4-10 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
12	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝากเป็นประจำ 2. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน 3. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ 4. สมาชิกต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ
13	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝาก โดยการถือหุ้นเป็นการออมทรัพย์ระยะยาว เพราะสมาชิกจะถอนค่าหุ้นคืนได้เมื่อลาออกจากสหกรณ์เท่านั้น 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการในการบริหารงาน 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ และแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
14	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 2. สมาชิก คณะกรรมการ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ และใกล้ชิดเพื่อทราบ ข่าวสารความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ฯ เช่น ฐานะการเงินการควบคุมการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้
	<ol style="list-style-type: none"> 3. สมาชิกต้องรู้จักการออมทรัพย์ เพื่อถือหุ้นเพิ่มและฝากเงินกับสหกรณ์ 4. สมาชิก คณะกรรมการ ผู้จัดซื้อ ต้องเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน
15	<p>สมาชิกทุกคน รวมทั้งคณะกรรมการ ผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์โดยการฝากเงินออมเป็นประจำ การเข้าร่วมประชุม การออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการในการมาบริหารจัดการ กำหนดนโยบาย วางกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็งและคอยสอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งคอยร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง</p>

ตารางที่ 4-10 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
16	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการที่พึงปรารถนา 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ
17	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝากเป็นประจำ 2. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็น หรือออกเสียงคะแนน 3. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ 4. สมาชิกต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ
18	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกจะต้องมีการออมเงินฝากโดยการถือหุ้น 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการที่พึงปรารถนา 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ๆ และแนะนำวิธีการปรับปรุงแก้ไข
19	<p>การบริหารงานจะใช้คณะกรรมการ โดยเชิญที่ปรึกษา ก็คือ สมาชิก แต่ไม่ได้เป็นกรรมการ มาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เช่น ถ้าจะซื้อคอมพิวเตอร์ ก็เชิญสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาเพื่อปรึกษาในเรื่องของระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น</p>
	<p style="text-align: center;">คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์</p>

จากตารางที่ 4-10 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ในลักษณะสมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ดังนี้ 1. สมาชิกจะต้องมีการออมซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต ได้แก่ การถือหุ้น และการฝากเงิน โดยการถือหุ้นเป็นการออมทรัพย์ระยะยาว เพราะสมาชิกจะถอนค่าหุ้นคืนได้เมื่อลาออกจากสหกรณ์เท่านั้น ทั้งนี้การฝากเงิน สหกรณ์มีบริการเงินฝากออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษซึ่งฝาก-ถอนได้ตลอด โดยไม่ต้องเสียภาษีดอกเบี้ย 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการทั้งปวง ได้แก่ การดูแลทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ สมาชิกจึงไม่ควรนอนหลับทับสิทธิ์ ควรสละเวลาไปเลือกตั้ง

ตารางที่ 4-11 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุม คณะกรรมการการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
2	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุม คณะกรรมการการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
3	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุม คณะกรรมการการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง

ตารางที่ 4-11 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
4	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
5	สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ในเรื่องการกำหนดนโยบาย โดยฝ่ายจัดการเป็นผู้ให้ข้อมูลของสหกรณ์ รวมไปถึงการกำหนดเป้าหมายไว้ว่า สหกรณ์จะต้องให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกอย่างไร อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต้องสูงกว่าธนาคารอย่างไร
6	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
7	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
8	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องสิทธิผลประโยชน์ของตน เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
9	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง

ตารางที่ 4-11 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
10	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อาทิเช่น สวัสดิการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึง ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับอย่างเป็นธรรม
11	สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสภาวการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
12	สมาชิก และคณะกรรมการ ทำแผนร่วมกัน โดยฝ่ายจัดการเป็นผู้ให้ข้อมูลของสหกรณ์ แล้วสมาชิกและคณะกรรมการจะทำการตรวจสอบอีกทีว่าควรจะปรับปรุงตรงไหนบ้าง ซึ่งสมาชิกและคณะกรรมการสามารถปรับเปลี่ยนหรือไม่เอาตามข้อมูลของฝ่ายจัดการได้ หรือเอาข้อมูลตามที่ฝ่ายจัดการเสนอมาให้ก็ได้
13	สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ
14	ปรึกษาแต่ละด้านที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน และมีการสรรจรรในแต่ละภาค เรียกสหกรณ์สรรจรร เป็นแผนที่จะนำมาเป็นกลยุทธ์หรือแผนในปีหน้า กลยุทธ์ของผู้เกษียณในอายุ 50 การลาออกเพื่อรับหุ้น ผลิตของหุ้น โดยไม่ต้องลาออก กู้ 50 เปอร์เซนต์ ไม่มีอันถือว่าเป็นการออม อยู่ที่การบริการและผลการดำเนินงานของสหกรณ์
15	ออมทรัพย์มีหลายอย่าง ออมทรัพย์กรณีพิเศษ ออมทรัพย์ทวีสินถอนได้เดือนละ 1 ครั้ง ออมทรัพย์ผู้เกษียณ การทำแผนประจำปีว่าแต่ละปีจะทำยังไง เช่น แผนกลับคืนสู่สังคมอย่างไร บอร์ดบริหารเป็นหลักในการตัดสินใจในการลงทุนต่าง ๆ การนำเสนอไอเดีย สมาชิกตัวแทนปากเสียง
16	กลยุทธ์ในการดำเนินงานเยอะ งบประมาณก็สร้างมาจากแผน แหล่งที่ได้ข้อมูลมาจาก Bank ชาติ เช่น ผู้สอบบัญชี ดอกเบี้ย เป็นไปตามสถานการณ์

ตารางที่ 4-11 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
17	ไม่มีเป็นวิชาการ แต่เป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะของคณะกรรมการเอง มีการปลูกฝังจากรุ่นต่อรุ่น สมาชิกไม่ขึ้นไปถึงการทำกลยุทธ์ แผน และกลยุทธ์อยู่ที่คณะกรรมการต่าง ๆ ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดเองนะ เวลานั้นในบทบาทการจัดทำแผน คณะกรรมการจะเป็นผู้บริหารของ กฟฟ. เป็นส่วนใหญ่
18	อยู่ที่คณะกรรมการมากกว่า เป็นอะไรที่ต้นทุนต่ำ มหาดไทย 3 บาท สมาชิกยังชอบในอัตรา 3 บาทอยู่ กู้ที่ถูกต้องที่สุดขอสังหาริมทรัพย์
19	คณะกรรมการ มีบทบาทหน้าที่จัดทำแผน กรรมการมีบทบาทในการจัดทำแผนอยู่แล้ว ทุกวันนี้เอาวิธีการให้คะแนนของกรมส่งเสริมมาใช้ ที่ผ่านมากรรมการเป็นผู้กำหนด มีตัวแทนของสหกรณ์การไฟฟ้า ต่อไปจะมีการจัดทำแผนโดยเฉพาะ
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-11 สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไรบ้าง พบว่า สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ในเรื่องการกำหนดนโยบายโดยฝ่ายจัดการเป็นผู้ให้ข้อมูลของสหกรณ์ รวมไปถึงการกำหนดเป้าหมายไว้ว่า สหกรณ์จะต้องให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกอย่างไร อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต้องสูงกว่าธนาคารอย่างไร

ตารางที่ 4-12 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	<p>สหกรณ์ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการ พนักงาน สมาชิก ในการรับทราบข้อมูล ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการประเมินการบริหารงานของสหกรณ์ โดยเปิดเผยผลประกอบการ สถานะทางการเงิน พร้อมข้อมูลสนับสนุนที่ถูกต้องตามความเป็นจริงในเวลาที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อสมาชิก รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ส่วนคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ปฏิบัติต่อคู่ค้าและ/ หรือเจ้าหน้าที่ โดยการรักษาและปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีต่อคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ อย่างเคร่งครัด และได้วางข้อกำหนดห้ามมิให้ผู้บริหาร หรือพนักงาน เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดที่ไม่สุจริตในการค้ากับคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ โดยหากสหกรณ์ หรือ คู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ พบหรือทราบข้อมูลว่ามีการกระทำที่ไม่สุจริตเกิดขึ้น จะรีบแจ้ง หรือเปิดเผย ข้อมูลเพื่อพิจารณาร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและป้องกันความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคต</p>
2	<p>สหกรณ์ ให้ความสำคัญต่อสิทธิผู้มีส่วนได้เสียเต็มที่ และให้สิทธิต่อผู้มีส่วนได้เสีย เท่าเทียมกัน ในกรณีสมาชิกที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบสหกรณ์ก็ไล่ออก</p>
3	<p>1. เงินปันผลตามหุ้น เมื่อสิ้นปีบัญชีสหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิก ตามที่ประชุมใหญ่จัดสรรให้ ทั้งนี้ ในอัตราไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติกำหนด โดยคิดให้ตามส่วนระยะเวลา และจำนวนหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ใน สหกรณ์</p> <p>2. เงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้สมาชิกที่มีสิทธิรับเงินเฉลี่ยคืน คือ สมาชิกที่กู้เงินจาก สหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน เท่านั้น โดยคิดจากดอกเบี้ยที่สมาชิกชำระให้แก่สหกรณ์ ตลอดปีบัญชีของสหกรณ์</p>
4	<p>ให้ความสำคัญในการจ่ายค่าหุ้น ไม่มีสิทธิในการตัดและเป็นสิทธิของสมาชิก การฝาก การกู้หรือเงินปันผลก็ต้องยอมรับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ อัตราเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอด สมาชิกต้องยอมรับให้ได้ สิทธิเสรีภาพให้แก่สมาชิก</p>
5	<p>ให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการ ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย</p>

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
6	สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียโดยให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย
7	กรณีสั่งซื้อของจะประกาศลงเว็บไซต์ขององค์กร เพื่อให้บริษัทที่เกี่ยวข้องมาร่วมประมูลจะให้สิทธิเท่าเทียมกัน
8	ให้ความสำคัญเท่าเทียมกันทั้งหมด กำหนดการประชุมต้องมีตัวแทนสหกรณ์ในแต่ละเขต การกำหนดหลักและกติกา
9	สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียโดยให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย
10	สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียโดยให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย และทราบข้อมูลที่เปิดเผยผลประกอบการ ฐานะทางการเงินของสหกรณ์
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินปันผลตามหุ้น เมื่อสิ้นปีบัญชีสหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิกตามที่ประชุมใหญ่จัดสรรให้ 2. เงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ สมาชิกที่มีสิทธิรับเงินเฉลี่ยคืน คือ สมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน เท่านั้น โดยคิดจากดอกเบี้ยที่สมาชิกชำระให้แก่สหกรณ์ตลอดปีบัญชีของสหกรณ์ 3. สิทธิในการออกเสียงลงมติเลือกตั้ง 4. สิทธิในการเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดขึ้น
12	สหกรณ์ให้ความสำคัญกับสมาชิกในเรื่องของการได้รับเงินปันผล การกู้ยืม การฝากเงิน นอกจากนี้ ให้ความสำคัญสิทธิในด้านของสวัสดิการต่าง ๆ การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สิทธิในการทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการของสหกรณ์ สิทธิในเรื่องการเข้าร่วมประชุม

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
13	ให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย การเข้าร่วมประชุม การทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ประกอบของสหกรณ์ การจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิกผู้ถือหุ้น
14	สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียโดยให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย เช่น การตั้งจัดซื้อ ทางสหกรณ์จะมีการประกาศแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน ตามระยะเวลาที่กำหนด
15	สหกรณ์ให้ความสำคัญด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการ สิทธิด้านสวัสดิการต่าง ๆ สิทธิในการทราบการดำเนินการของสหกรณ์ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับผู้จัดซื้อ โดยจะประกาศให้ทราบทั่วกัน เช่น กรณีการสั่งซื้อของจะประกาศลงเว็บไซต์ขององค์กร เพื่อให้บริษัทที่เกี่ยวข้องมารวมประมูลจะให้สิทธิเท่าเทียมกัน
16	สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียโดยให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย และทราบข้อมูลที่เปิดเผยผลประโยชน์ประกอบ การฐานะทางการเงินของสหกรณ์ สิทธิในการได้รับเงินปันผลตลอดทุกปี และเงินเฉลี่ยดอกเบี้ยเงินกู้คืน ตามระยะเวลาในการเป็นสมาชิก
17	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินปันผลตาม 2. เงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ สมาชิกที่มีสิทธิรับเงินเฉลี่ยคืน คือ สมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน เท่านั้น โดยคิดจากดอกเบี้ยที่สมาชิกชำระให้แก่สหกรณ์ตลอดปีบัญชีของสหกรณ์ 3. สิทธิในการออกเสียงลงมติเลือกตั้ง 4. สิทธิในการเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดขึ้น 5. สิทธิในการกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
18	สหกรณ์ให้ความสำคัญกับสมาชิกในเรื่องของการได้รับเงินปันผล การกู้ยืม การฝากเงิน นอกจากนี้ ให้ความสำคัญสิทธิในด้านของสวัสดิการต่าง ๆ การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สิทธิในการทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ประกอบของสหกรณ์ สิทธิในเรื่องการเข้าร่วมประชุม

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	ให้สิทธิด้านการออกเสียงลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ การมอบสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย การเข้าร่วมประชุม การทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการของสหกรณ์ การจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิก ผู้ถือหุ้น
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-12 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ในลักษณะสหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรบ้าง พบว่าสหกรณ์ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการ พนักงาน สมาชิก ในการ รับทราบข้อมูลที่เป็นเพื่อใช้ในการประเมินการบริหารงานของสหกรณ์ โดยเปิดเผยผลประกอบการ ฐานะทางการเงิน พร้อมข้อมูลสนับสนุนที่ถูกต้องตามความเป็นจริงในเวลาที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อสมาชิก รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ส่วนคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ปฏิบัติต่อคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ โดยการรักษาและปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีต่อคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ อย่างเคร่งครัด และได้วางข้อกำหนดห้ามมิให้ผู้บริหาร หรือพนักงาน เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่สุจริตในการค้ากับ คู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ โดยหากสหกรณ์หรือคู่ค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ พบหรือทราบข้อมูลว่ามีการกระทำที่ไม่สุจริตเกิดขึ้น จะรีบแจ้งหรือเปิดเผย ข้อมูลเพื่อพิจารณาร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย เช่น 1. การจ่ายเงินปันผลตามหุ้น เมื่อสิ้นปีบัญชีสหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิกตามที่ประชุมใหญ่จัดสรรให้ ทั้งนี้ในอัตราไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด โดยคิดให้ตามส่วนระยะเวลา และจำนวนหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ 2. เงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้สมาชิกที่มีสิทธิรับเงินเฉลี่ยคืน คือ สมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน เท่านั้น โดยคิดจากดอกเบี้ยที่สมาชิกชำระให้แก่สหกรณ์ตลอดปีบัญชีของสหกรณ์ 3. สิทธิในการออกเสียงลงมติเลือกตั้ง 4. สิทธิในการเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดขึ้น 5. สิทธิในการกู้ยืม

ตารางที่ 4-13 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
 สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง
 ได้รับทราบอย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	1. รายงานประจำปี ซึ่งจะแจกให้กับคณะกรรมการ สมาชิก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อนเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับผลประกอบการ ฐานะทางการเงินเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่าย การจ่ายเงินปันผลคืนให้แก่สมาชิก 2. เว็บไซต์ของสหกรณ์ออมทรัพย์
2	1. รายงานการดำเนินการของสหกรณ์ประจำปี ซึ่งสมาชิกจะได้รับก่อนวันเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี 2. เว็บไซต์ของสหกรณ์ โดยในเว็บไซต์จะมีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น การรับสมาชิกเข้ามาใหม่ การสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ ฐานะทางการเงินของแต่ละเดือน ซึ่งสมาชิกและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าไปดูได้
3	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบจากการที่สมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี ซึ่งในการเข้าประชุมจะมีรายงานประจำปีแจกทุกคนที่เข้าร่วม นอกจากนี้ สามารถรับทราบข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ได้ตลอดเวลา ซึ่งจะมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา
4	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกสามารถเข้าไปดูรายละเอียดต่าง ๆ โดยใช้ระบบ Log in รหัสสมาชิกเข้าไปดูได้เลย และเปิดเผยโดยผ่านรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์
5	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล ได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการเข้าร่วมประชุมย่อย รายงานการดำเนินการประจำปี และเว็บไซต์ของสหกรณ์ เป็นต้น
6	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานการดำเนินงานประจำปี วารสารสหกรณ์ เว็บไซต์สหกรณ์

ตารางที่ 4-13 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
7	สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลผ่านทางวารสารประจำเดือน เว็บไซต์ของสหกรณ์ การเข้าร่วมประชุม โดยในการเข้าร่วมประชุมจะมีการแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบแสดงฐานะทางการเงิน รายรับ-รายจ่าย การรับสมาชิกใหม่ การสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ
8	สหกรณ์จะมีการเปิดเผยข้อมูลผ่านช่องทาง รายงานประจำปี เว็บไซต์ของสหกรณ์ การประกาศ ประชาสัมพันธ์ เปิดเผยทุกขั้นตอน ช่องทางการเสริมทางการประชาสัมพันธ์ คนที่เกษียณแล้วจะได้รับข่าว 3 เดือนครั้ง ทางจดหมาย
9	มีการเปิดเผยข้อมูลให้ทราบผ่านทางช่องทางเว็บไซต์ขององค์กร รายงานประจำปี หนังสือเวียนที่ส่งไปตามสาขา และป้ายประกาศ การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี
10	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบจากการที่สมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี ซึ่งในการเข้าประชุมจะมีรายงานประจำปีแจกทุกคนที่เข้าร่วม นอกจากนี้ สามารถรับทราบข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ได้ตลอดเวลา ซึ่งจะมีการเปิดเผยข้อมูลโดยตรงไปตรงมา
11	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการเข้าร่วมประชุมย่อย รายงานการประชุมประจำปี และเว็บไซต์ของสหกรณ์ เป็นต้น
12	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการเข้าร่วมประชุมย่อย รายงานการดำเนินการประจำปี และเว็บไซต์ของสหกรณ์ วารสารประจำเดือนของสหกรณ์
13	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานการดำเนินงานประจำปี วารสารสหกรณ์ เว็บไซต์สหกรณ์ การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี
14	สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลผ่านทางวารสารประจำเดือน เว็บไซต์ของสหกรณ์ การเข้าร่วมประชุม โดยในการเข้าร่วมประชุมจะมีการแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบแสดงฐานะทางการเงิน รายรับ-รายจ่าย การรับสมาชิกใหม่ การสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ รายงานการดำเนินการประจำปี

ตารางที่ 4-13 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
15	สหกรณ์จะมีการเปิดเผยข้อมูลผ่านช่องทาง รายงานการดำเนินงานประจำปี เว็บไซต์ของสหกรณ์ การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี วารสารของสหกรณ์
16	มีการเปิดเผยข้อมูลให้ทราบผ่านทางช่องทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ รายงานการดำเนินการประจำปี การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี วารสารรายเดือนของสหกรณ์
17	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบจากการที่สมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี ซึ่งในการเข้าประชุมจะมีรายงานประจำปีแจกทุกคนที่เข้าร่วม นอกจากนี้ สามารถรับทราบข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ได้ตลอดเวลา รายงานการดำเนินงาน
18	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล ได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการเข้าร่วมประชุมย่อย รายงานการประชุมประจำปี และเว็บไซต์ของสหกรณ์ เป็นต้น
19	สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล ได้จากการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการเข้าร่วมประชุมย่อย รายงานการดำเนินการประจำปี และเว็บไซต์ของสหกรณ์ วารสารประจำเดือนของสหกรณ์
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-13 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ในลักษณะสหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างไรบ้าง พบว่า สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ 1. รายงานประจำปีหรือรายงานการดำเนินงาน 2. การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี 3. การเข้าร่วมประชุมย่อย 4. วารสารรายเดือนของสหกรณ์ และ 5. เว็บไซต์ของสหกรณ์อ้อมทรัพย์ ซึ่งจะแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับผลประกอบการ งบแสดงฐานะทางการเงิน การจ่ายเงินปันผลคืนให้แก่สมาชิก สิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่สมาชิกควรจะได้รับ การรับสมาชิกใหม่ การสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ

การแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืม ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวสมาชิกหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถเข้าไปดู โดยการ Log in เข้าไปดูข้อมูลที่เว็บไซต์ของสหกรณ์ได้อย่างเปิดเผย

ตารางที่ 4-14 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานอย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
2	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
3	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
4	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
5	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ดังนี้ 1. รายงานประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะแจกแจงรายละเอียดอย่างชัดเจน 2. เว็บไซต์ของสหกรณ์ออมทรัพย์
6	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
7	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
8	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
9	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น

ตารางที่ 4-14 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
10	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
11	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นต้น
12	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และ ประจำเดือน
13	สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ดังนี้ 1. รายงานประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะแจกแจงรายละเอียดอย่างชัดเจน 2. เว็บไซต์ของสหกรณ์ออมทรัพย์
14	ส่วนใหญ่รับฟังปัญหาเป็นหลัก การจ่ายเงินล่าช้า จะร้องเรียนทางกระดาษข่าว เหตุล่าช้า ทุก 2 เดือน จะมีการชี้แจงให้สมาชิกทราบ
15	ที่การประชุมทุกเดือนดูในส่วนของงบงานเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ และผู้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ผู้สอบกิจการของสรรพากรมาดูว่าส่วนตรงไหนมีอุปสรรค หรือสิ่งที่ถือว่าทุจริต หลักการตรวจสอบ
16	มาจากรายงานประจำปี ปีละ 1 ครั้ง งบการเงินปีละ 1 ครั้ง มีประชุมของคณะกรรมการ เดือนละ 1 ครั้ง
17	แจ้งในวารสารรายเดือนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กฟผ. สหกรณ์มีการตรวจสอบสิทธิของสมาชิกเพื่อไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิ อุปสรรคต้องมีแต่คณะกรรมการต้องสืบปัญหาที่มา ตรวจสอบว่าสามารถช่วยเหลืออะไรได้บ้าง แล้วก็ตั้งเรื่องเพื่อแก้ไขปัญหานั้น ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของการเงิน หรือการทำงานก็ตาม
18	การนำเสนอการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน กับสมาชิก ปัญหาภายใน ส่วนมากเป็นการบริหารภายใน เพราะเป็นข้อมูลทางลบ จะมีการนำเสนอ เรื่องงบประมาณและผลการดำเนินงาน การบริหารไม่ค่อยมีผิดพลาดอยู่แล้ว

ตารางที่ 4-14 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	การนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา มีการนำเสนอในวารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอามาแถลงในที่ประชุม
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-14 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสสหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานอย่างไรบ้าง พบว่า สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปีจะแจกแจงรายละเอียดอย่างชัดเจน โดยมีการจัดประชุมใหญ่ปีละ 1 ครั้ง งบการเงินปีละ 1 ครั้ง มีประชุมของคณะกรรมการเดือนละ 1 ครั้ง ที่การประชุมทุกเดือนดูในส่วนของงบการเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ และผู้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ผู้สอบกิจการของสรรพากรมาดูว่าส่วนตรงไหนมีอุปสรรค หรือสิ่งที่ถือว่าทุจริต หลักการตรวจสอบ นอกจากนี้ ยังทราบจากเว็บไซต์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ และวารสารรายเดือนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งสหกรณ์มีการตรวจสอบสิทธิของสมาชิกเพื่อไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิ คณะกรรมการต้องสืบปัญหาที่มา ตรวจสอบว่าสามารถช่วยเหลืออะไรได้บ้าง แล้วก็ตั้งเรื่องเพื่อแก้ไขปัญหา นั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเงิน หรือการทำงานก็ตาม

ตารางที่ 4-15 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรมมีอะไรบ้าง เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาให้บริการ

คนที่	ความคิดเห็น
1	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ตั้งแต่เวลา 8.30-15.00 น. ในวันราชการ
2	พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัย เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้บริการแก่สมาชิก

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
3	สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ในเรื่องการพัฒนากระบวนการควบคุม กำกับบริการสินเชื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้ เช่น การตรวจสอบเอกสาร คำขอกู้ การแจ้งการอนุมัติวงเงินขอกู้ การจ่ายเงินกู้ผ่านระบบ ATM
4	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า เพื่อให้สหกรณ์และหน่วยบริการมีระบบการบริหารจัดการ จัดการที่ดี จึงมีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สามารถรองรับได้ในด้านเงินกู้ เงินฝาก ให้ สะดวก รวดเร็ว และประหยัด
5	<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรม มี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การให้บริการเงินฝาก เปิดให้บริการรับฝาก-ถอนเงิน ตั้งแต่ เวลา 8.30-15.00 น. ใน วันราชการ 2. การให้บริการเงินกู้ ได้แก่ เงินกู้สามัญและเงินกู้พิเศษ เงินกู้สามัญ กู้ได้สูงสุด 50 เท่า ของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - เป็นสมาชิกเกิน 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน กู้ได้ 5 เท่า ของเงินเดือน - เป็นสมาชิกเกิน 12 เดือน แต่ไม่เกิน 24 เดือน กู้ได้ 10 เท่า ของเงินเดือน - เป็นสมาชิกเกิน 24 เดือน กู้ได้ 50 เท่า ของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 1,200,000 บาท <p>ทั้งนี้ ต้องมีเงินเดือนคงเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วไม่ต่ำกว่า 3,000 บาท โดยระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้ สูงสุดไม่เกิน 120 งวด นอกจากนี้ เวลายื่นคำขอกู้ต่อ สหกรณ์ ภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน จะได้รับการพิจารณาคำขอจากคณะกรรมการ เงินกู้ ภายในเดือนนั้นและรับเงินในเดือนถัดไป ทั้งนี้ สหกรณ์จะมีการพิจารณาเงินกู้ สามัญประมาณสิ้นเดือน เดือนละ 1 ครั้ง และจะจ่ายเงินให้ผู้กู้ประมาณสัปดาห์แรกของ เดือนถัดไป ในส่วนของการคิดดอกเบี้ย สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเป็นรายวัน ซึ่งเป็นระบบสากล “ดอกเบี้ยรายวัน คิดโดยวิธีนับระยะเวลาเป็นวัน” การนับระยะเวลาเป็นวัน ให้นับ ถัดจากวันจ่ายเงินกู้ 1 วัน จนถึงวันที่สมาชิกชำระเงินกู้ อย่างไร</p> <p>ก็ตาม การส่งเงินชำระหนี้ สหกรณ์จะหักจากเงินได้รายเดือนของสมาชิกในวันจ่ายเงินได้ รายเดือนประจำเดือนนั้น ๆ ทุกเดือน เว้นแต่ไม่สามารถหักจากเงินได้รายเดือนให้นำมา ส่งด้วยตนเอง (ต้องผ่อนชำระเงินกู้เป็นงวดรายเดือน โดยส่งเงินต้นเท่ากันทุกเดือน พร้อม</p>

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	<p>ด้วยดอกเบี้ยของหนี้ที่คงเหลือของเดือนนั้น ๆ ตามอัตราและภายในระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด) และสมาชิกสามารถส่งคืนเงินต้นเร็วกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาได้และหากต้องการชำระหนี้คืนบางส่วนนอกจากส่งชำระรายเดือน สมาชิกจะนำไปชำระให้สหกรณ์ก่อนวันที่ 15 ของทุกเดือน</p> <p>เงินกู้พิเศษ</p> <ol style="list-style-type: none"> จำนวนเงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ตามจำนวนที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงฐานะและความจำเป็น ตลอดจนความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ แต่ไม่เกิน 5 ล้านบาท และใช้คืนภายใน 300 เดือน (25 ปี ทั้งนี้ อายุของผู้กู้เมื่อรวมกับระยะเวลาผ่อนชำระแล้วต้องไม่เกิน 70 ปี) จำนวนเงินขอกู้เพื่อการลงทุนประกอบกิจการ คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ตามจำนวนที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้แท้จริงตามแผนงานประกอบกิจการและความสามารถชำระหนี้ของผู้กู้ แต่ไม่เกิน 5 ล้านบาท ใช้คืนภายใน 120 เดือน (10 ปี ทั้งนี้ อายุของผู้กู้เมื่อรวมกับระยะเวลาผ่อนชำระแล้วต้องไม่เกิน 70 ปี) ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้ต้องแสดงหลักฐานให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการ ว่าตนจะออกทุนเป็นจำนวนอย่างน้อยหนึ่งในสี่ของจำนวนทุนทั้งหมดที่จะต้องลงทุนประกอบกิจการ จำนวนเงินขอกู้เพื่อการมียานพาหนะ คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ แต่ไม่เกิน 1.5 ล้านบาท ชำระคืนภายใน 120 เดือน (10 ปี ทั้งนี้ อายุของผู้กู้เมื่อรวมกับระยะเวลาผ่อนชำระแล้วต้องไม่เกิน 70 ปี)
6	<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก โดยการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เอื้อต่อการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ</p>
7	<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขระเบียบการจ่ายสินเชื่อให้แก่สมาชิกเพื่อเพิ่มความสะดวกรวดสบาย เช่น ระเบียบเงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ</p>

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
8	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ในเรื่องของการพัฒนาระบบบริการข้อมูลข่าวสารสินเชื่อ เช่น Call center, Block ข่าวสารสินเชื่อใน Website สหกรณ์ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการบริการให้แก่สมาชิก
9	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า การพัฒนาระบบบริการข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกทราบ เช่น โทรศัพท์หลายสาย จดหมายข่าว/ แผ่นพับ/ ใบปลิว หนังสือแจ้งเวียนข่าวสาร ผ่านทาง Website ของสหกรณ์ หรือส่งตรงถึงสมาชิก
10	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า มีการพัฒนาประสิทธิภาพให้บริการสินเชื่อ โดยการบริการเงินกู้ ลูกเงิน/ สวัสดิการ Online ผ่านตู้ ATM
11	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกในด้านการพัฒนารูปแบบสินเชื่อ เช่น การบริการยื่นกู้สามัญผ่าน Website ของสหกรณ์
12	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขระเบียบการจ่ายสินเชื่อให้สะดวก และรวดเร็วมากกว่าเดิม รวมทั้งมีการปรับปรุง Website ของสหกรณ์ให้ทันสมัยและต่อเนื่อง
13	การให้บริการเงินฝาก เปิดให้บริการรับฝาก-ถอนเงิน ตั้งแต่เวลา 8.30-15.00 น. ในวันราชการ
14	ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า ระบบเอทีเอ็มกำลังพัฒนาเหมือนเป็นสหกรณ์ต้นแบบ ทำโปรแกรมไปขายสหกรณ์อื่น แปรนต์ คือ ธกส. ก็ควรใช้กับธนาคารเอง ตอนนี้กำลังคิดระบบพร้อมเสียบ ตอนนี้ตู้ ธกส มีทั่วประเทศ
15	การเชื่อมโยงโดยระบบ ATM เปิดบัญชีผูกบัญชีไว้ สมาชิกฝากเงินไว้ที่สหกรณ์เปิดโอกาสให้โอนเงินระหว่างสหกรณ์ระหว่างบัญชี สหกรณ์จะได้ 1.75 บาท การโอนเงิน คุณเงินสามารถโอนได้จากสหกรณ์มีเงินสำรองไว้ สามารถโอนได้โดยกับบัญชีที่ผูกไว้ อินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้งยังไม่มีในสหกรณ์ของสรรพากร
16	มีการพัฒนาระบบแก่สมาชิก สมาชิกมีการเข้ามาใช้ ATM ของกรุงไทย สหกรณ์โอนเงินฝากไว้ในกรุงไทย มีค่าธรรมเนียมในการฝากไว้

ตารางที่ 4-15 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
17	มีการแนะนำโอกาสในการบริหารจัดการงานเงินทุน ในการออมการวางแผนภาษีหรือประกันชีวิต ระบบการบริการถอนเงินจากบัตรกรุงไทย ลิงก์กับบัญชีเงินเดือน ระบบ SMS จะแจ้งยอดเงินในการถอนเงินทุกครั้งเป็น SMS บนมือถือในทันที
18	สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดขั้นตอนวิธีการ ระยะเวลาในการให้บริการใช้เวลาในการบริการ ตรวจสอบเงินเดือนของสมาชิก ในการที่จะกู้เงินสหกรณ์
19	มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก การให้บริการเป็นสิ่งสำคัญผู้บัญชีกับเงินเดือนได้เลย สมาชิกสามารถถอนเงินจาก บัญชีกรุงไทยทุกแห่งได้ เป็นการรับชำระเงิน (Bill payment) สำคัญที่สุด คือ ผลตอบแทนของออมทรัพย์ โดยการเสียดำเนิน 7 บาท ต่อครั้ง การสร้างระบบให้เข้ามาดูยอดเงินมีเท่าไร แต่ไม่สามารถเข้าแอปมือถือได้
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-15 สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรม มีอะไรบ้าง เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาให้บริการ พบว่า สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการดังนี้ (1) สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ตั้งแต่ เวลา 8.30-15.00 น. ในวันราชการ (2) การให้บริการเงินกู้ ได้แก่ เงินกู้สามัญและเงินกู้พิเศษ (3) การให้บริการเงินฝาก เปิดให้บริการ รับฝาก-ถอนเงิน ตั้งแต่ เวลา 8.30-15.00 น. ในวัน (4) พัฒนาเชื่อมโยงกับระบบ ATM และ SMS ซึ่งสหกรณ์ได้จัดบริการให้แก่สมาชิกเพื่อเพิ่มความสะดวกรวดสบาย และเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการบริการให้แก่สมาชิก อีกช่องทางหนึ่งด้วย (5) มีการแนะนำโอกาสในการบริหารจัดการงานเงินทุน ในการออมการวางแผนภาษีหรือประกันชีวิต

ตารางที่ 4-16 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน แผนงาน
และหรือโครงการต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	<p>สหกรณ์จ้างผู้ตรวจสอบกิจการมาตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบเอกสาร สรรพสมุค บัญชี ทะเบียนและการเงิน ตลอดจนทรัพย์สินและ หนี้สินทั้งปวงของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะและข้อเท็จจริงของสหกรณ์ที่เป็นอยู่จริง 2. ตรวจสอบการจัดจ้าง การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนเอกสารหนังสือ สัญญาจ้างรวมถึงหลักประกัน 3. ตรวจสอบหลักฐาน ความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทั้งการปฏิบัติงาน และวิชาการ 4. ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่มีการจัดทำไว้ และการใช้เงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ 5. ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุง แผนงาน ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ของสหกรณ์ 6. ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์หรือ กิจการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดผลดีแก่การดำเนินงานของสหกรณ์
2	<p>ดำเนินการติดตามตามแผนที่กำหนด โดยการสอบทานหลักฐาน เอกสารต่าง ๆ กับแบบ รายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละแผนงาน โครงการ โดยนำข้อมูลมาประมวลผล วิเคราะห์และสรุปผล จัดทำรายงานผลการติดตาม</p>
3	<p>มีการจ้างฝ่ายตรวจสอบกิจการในการติดตามผล และประเมินผล แล้วฝ่ายตรวจสอบ กิจการจะรายงานผลให้ทราบทุกเดือน แล้วถ้าเกิดนโยบายที่วางไว้ไม่ได้บรรลุตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ ฝ่ายตรวจสอบกิจการก็จะเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่</p>
4	<p>มีการติดตามประเมินผล โดยการตรวจสอบกิจการครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ การ ตรวจสอบด้านการเงินการบัญชี การปฏิบัติตามนโยบายสหกรณ์ การตรวจสอบระบบ การควบคุมงานด้านต่าง ๆ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารงานของสหกรณ์</p>

ตารางที่ 4-16 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
5	<p>สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และหรือ โครงการต่าง ๆ ด้วยแนวคิดและหลักการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เป็นแนวทางการติดตามและประเมินผลด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ที่บุคลากร ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการ และสมาชิกสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ควรนำมาใช้ในเรื่องต่าง ๆ ตามสภาพปัญหา ซึ่งคณะจัดทำองค์ความรู้ KM เห็นว่าควรมีการติดตามและประเมินผลด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สรุปผล เป็นระยะ ๆ ของการดำเนินงาน 2. ทบทวน ตรวจสอบผลสำเร็จและความล้มเหลว
6	<p>มีการกำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผล ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสอดคล้อง ของแผนที่กำหนด 2. ความพอเพียง ของทรัพยากร 3. ความก้าวหน้า กิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผน 4. ประสิทธิภาพ คุณผลิตกับทรัพยากรที่ใช้ 5. ประสิทธิภาพ เป็นการศึกษาถึงผลที่ได้รับ 6. ผลลัพธ์และผลผลิต 7. ประเมินผลกระทบขอโครงการ
7	<p>มีแนวทางในการปฏิบัติงานการตรวจสอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจสอบด้านการเงินการบัญชี ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลนั้นเชื่อถือได้ รวมทั้งตรวจสอบสินทรัพย์ต่าง ๆ ให้มีความถูกต้อง 2. การปฏิบัติตามนโยบาย ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน และข้อกำหนดต่าง ๆ 3. การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด

ตารางที่ 4-16 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
8	กำหนดรูปแบบแผนที่จะใช้ในการติดตามและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินกิจกรรม/ โครงการอยู่ภายใต้ระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินกิจกรรม/ โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ โดยการติดตามเป็นการตรวจสอบระหว่างการดำเนินการกิจกรรม เมื่อดำเนินโครงการเสร็จแล้วเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้
9	มีการวางแผนการติดตามประเมินผล เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผล และเกณฑ์ในการประเมินโครงการอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขงานโครงการนั้น เพื่อดำเนินการต่อไปหรือยุติการดำเนินงานโครงการนั้น
10	มีการติดตามและประเมินผลตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ จนถึงสิ้นสุดโครงการ หรือมีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส
11	มีการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยมีเกณฑ์และตัวชี้วัดเพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดกรอบทิศทางในการประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. ความก้าวหน้า 2. ประสิทธิภาพ 3. ประสิทธิผล 4. ผลกระทบ 5. ความสอดคล้อง 6. ความยั่งยืน 7. ความเป็นธรรม 8. ความเสียหายของโครงการ
12	มีการจ้างฝ่ายตรวจสอบกิจการในการติดตามผล และประเมินผล แล้วฝ่ายตรวจสอบกิจการจะรายงานผลให้ทราบทุกเดือน แล้วถ้าเกินนโยบายที่วางไว้ไม่ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ฝ่ายตรวจสอบกิจการก็จะเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่

ตารางที่ 4-16 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
13	มีการติดตามประเมินผลด้วยระบบการจัดการความรู้ (KM Team) โดยรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสหกรณ์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ หากสหกรณ์นำความรู้เหล่านี้ไปปฏิบัติบูรณาการในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีความเข้มแข็งเป็นที่พึงสมาชิกได้ สหกรณ์มีการบริการสมาชิกที่ดี จนทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น และส่งเสริมให้สหกรณ์สามารถวิเคราะห์สถานภาพของตนเองได้ อันจะนำไปสู่การส่งเสริมสหกรณ์ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์
14	มีระบบการติดตามผลการประเมิน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของสมาชิกทุกปี โดยใช้ศูนย์วิจัยของธนาคาร เราจ่ายค่าตอบแทนให้ธนาคารแล้วธนาคารเป็นคนทำวิจัยแล้วเป็นการแลกเปลี่ยนเป็นผู้ตอบให้กลุ่มตัวอย่างไป สื่อมายังองค์กรอย่างชัดเจน สวัสดิการชัด ใหม่ จะมีการติดตามผลเลย ผลกระทบเราเอามาพัฒนาอะไร ได้บ้าง มีทำทุกปี เพราะเป็น KPI การจัดสรรและวัดผล
15	ส่วนใหญ่ไม่อนุโมทนาเอง ทุกอย่างต้องมีความเห็นก่อน ก่อนเข้าที่ประชุม และจะต้องมีเหตุและผลในการซื้อจริงไหม ตรวจสอบว่าจริงไหม การซื้อฝ่ายจัดซื้อต้องมานำเสนอก่อนการตัดสินใจ อุปสรรคในการเปลี่ยนต้องอบรมและเรียนรู้ก่อนการตัดสินใจ การประเมินความก้าวหน้า การดำเนินกิจการทุกเดือนจะเปรียบเทียบกับเดือนที่แล้ว ปีก่อน อันนี้มีการติดตามทุกเดือนไม่ได้ออกมาเป็นรูปของ KPI แต่ในปีในการแจกเงินปันผล จะไม่ให้ความแตกต่างกันมาก สมาชิกประเมินประสิทธิภาพของคณะกรรมการด้วยเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน 12 เปอร์เซ็นต์ หรือ 13 เปอร์เซ็นต์ แล้วแต่ดอกเบี้ยที่คืนจากความประพฤติดีในการจ่ายดอกเบี้ยคืน เป็นเงินให้กำลังใจ สมาชิกคนอื่น ๆ เป็นแบบอย่างที่ดีในการชำระดอกเบี้ยต่อไป
16	คณะกรรมการดำเนินประชุมทุกเดือน ผู้ตรวจสอบ คูรายละเอียด
17	มีการแนะนำโอกาสในการบริหารจัดการงานเงินทุน ในการออมการวางแผนภาษีหรือประกันชีวิต ระบบการบริการ ถอนเงินจากบัตรกรุงไทย ลิงก์กับบัญชีเงินเดือน ระบบ SMS จะแจ้งยอดเงินในการถอนเงินทุกครั้งเป็น SMS บนมือถือในทันที

ตารางที่ 4-16 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
18	สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน จะโดนตรวจสอบจากผู้ตรวจบัญชี
19	มีการติดตามระบบการประเมินผลความก้าวหน้าการทำแผนงานคณะอนุจะมีแผนงาน และจะต้องสรุปทุกเดือน ทั้งสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็จะเข้ามา
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-16 สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงาน กิจกรรม แผนงาน และหรือ โครงการต่าง ๆ อย่างไรบ้าง พบว่า สหกรณ์จ้างผู้ตรวจสอบกิจการมา ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้ คือ

1. ตรวจสอบหลักฐาน ความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทั้งการปฏิบัติงาน และวิชาการ
2. ตรวจสอบเอกสาร สรรพสมุด บัญชี ทะเบียนและการเงิน ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งปวงของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะและข้อเท็จจริงของสหกรณ์ที่เป็นอยู่จริง
3. ตรวจสอบการจัดจ้างและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนหนังสือสัญญาจ้าง และหลักประกัน
4. ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์หรือกิจการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดผลดีแก่การดำเนินงานของสหกรณ์
5. ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงแผนงาน ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ของสหกรณ์
6. ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์

โดยหลังจากตรวจสอบแล้วฝ่ายตรวจสอบกิจการจะรายงานผลให้ทราบทุกเดือน หากพบว่านโยบายที่วางไว้ไม่ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ฝ่ายตรวจสอบกิจการจะเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ มีการติดตามประเมินผลด้วยระบบการจัดการความรู้ (KM Team) โดยรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสหกรณ์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ หากสหกรณ์นำความรู้เหล่านี้ไป

ปฏิบัติบูรณาการในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งสมาชิกได้ สหกรณ์ มีการบริการสมาชิกที่ดีจนทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือธุรกิจกับสหกรณ์ มากขึ้น และส่งเสริมให้สหกรณ์สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ของตนเองได้

ตารางที่ 4-17 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการให้นโยบาย และกำหนดทิศทางของ สหกรณ์อย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	คณะกรรมการจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางกลยุทธ์ และวางนโยบายต่าง ๆ เมื่อวางกลยุทธ์และวางนโยบายเสร็จแล้ว ก็จะนำเสนอต่อกรรมการดำเนินการเพราะเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด เพื่อให้พิจารณาและสามารถปรับเปลี่ยนได้ ถ้าไม่เห็นสมควร มีการปรับปรุงการบริหารและการบริการสมาชิกให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิก รวมทั้งขบวนการสหกรณ์ และส่งเสริมเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ให้สมาชิกมากขึ้น
2	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์
3	<ol style="list-style-type: none"> พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์ และองค์การ พิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่บรรดาสมาชิก และเจ้าหน้าที่ สอดส่องดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี

ตารางที่ 4-17 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
4	คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาแต่งตั้งกรรมการดำเนินการเป็นผู้แทนสหกรณ์ เพื่อเข้าประชุมใหญ่และออกเสียงในการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น ซึ่งสหกรณ์นี้เป็นสมาชิก ทั้งนี้ เป็นไปตามที่ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และองค์การนั้นกำหนดไว้
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ 2. พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ 3. พิจารณารายงานของคณะกรรมการอื่น ผู้ตรวจสอบกิจการ ความเห็นของผู้จัดการ และสมาชิกเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ 4. เชิญสมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่เห็นสมควร เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ดำเนินการตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร
6	คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายตอนทำแผนงานปฏิบัติงานประจำปี ว่าถูกต้องใหม่ ว่าปีนี้จะต้องทำอะไรต่อไปใหม่ โครงการจะต้องมีทุกปี เจ้าหน้าที่ประจำอยู่ด้วยตลอด จะทราบทุกคณะกรรมการจะต้องทำอะไรบ้าง
7	คณะกรรมการมีบทบาทและหน้าที่ในการให้นโยบาย อยู่ในกรอบอยู่แล้ว เช่น แผนการลงทุนจ่ายเงินตาม 7-11 เคาร์เตอร์เซอร์วิส นโยบายเพิ่มเติมปรับให้ดีขึ้น
8	ในทุก 1 เดือน จะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางกลยุทธ์และวางนโยบายต่าง ๆ เมื่อวางกลยุทธ์และวางนโยบาย เสร็จแล้วก็จะนำเสนอต่อกรรมการดำเนินการเพราะเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด เพื่อให้พิจารณาและสามารถปรับเปลี่ยนได้ถ้าไม่เห็นสมควร
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติต่าง ๆ 2. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ 3. เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่

ตารางที่ 4-17 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	4. พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ 5. กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์
10	1. พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามต่าง ๆ 2. พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ 3. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ 4. เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ 5. เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
11	1. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน 2. กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ 3. จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาทะเบียน สมุดบัญชีเอกสารต่าง ๆ และบรรดาอุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ 4. พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น
12	1. พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนสอดส่องดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี 2. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งหรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง
13	1. พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ 2. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ 3. เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ 4. เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

ตารางที่ 4-17 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน 2. พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์ และองค์การ 3. พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิก ปฏิบัติการต่าง ๆ
15	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิก ปฏิบัติการต่าง ๆ และพิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการ ฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ 2. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ 3. เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ และเสนอแผนงานและ งบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
16	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งหรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการ ตลอดจน ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง
	<ol style="list-style-type: none"> 2. พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนสอดส่อง ดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี 3. พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงิน ของสหกรณ์
17	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ 2. เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ 3. เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
18	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน 2. พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์ และองค์การ 3. พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิก ปฏิบัติการต่าง ๆ 4. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงาน

ตารางที่ 4-17 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	1. พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติกรต่าง ๆ 2. พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ 3. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-17 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ในลักษณะคณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการให้นโยบายและกำหนดทิศทางของสหกรณ์อย่างไรบ้าง พบว่า คณะกรรมการจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางกลยุทธ์ และวางนโยบายต่าง ๆ เมื่อวางกลยุทธ์และวางนโยบายเสร็จแล้วก็จะนำเสนอต่อกรรมการดำเนินการเพราะเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด เพื่อให้พิจารณาและสามารถปรับเปลี่ยน ได้ถ้าไม่เห็นสมควร มีการปรับปรุงการบริหารและการบริการสมาชิกให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิกรวมทั้งขบวนการสหกรณ์ และส่งเสริมเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ให้สมาชิกมากขึ้น

นอกจากนี้คณะกรรมการ ยังมีบทบาทและหน้าที่ในการให้นโยบายต่าง ๆ ดังนี้

(1) พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติกรต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์ (2) พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ (3) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนอของบดูลกับรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ต่อที่ประชุมใหญ่ (4) เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ (5) เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ (6) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง (7) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน (8) กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ (9) จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาคะเบียน สมุดบัญชีเอกสารต่าง ๆ และบรรดาอุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ และ (10) พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็น

สมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น

ตารางที่ 4-18 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
ในโครงสร้างของคณะกรรมการสหกรณ์ ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ท่าน และมี
กรรมการอิสระที่ท่าน ในการได้มาของคณะกรรมการมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นอีก 13 คน รวม 14 คน ซึ่ง ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยให้กรรมการดำเนินการที่ได้รับ เลือกตั้งก่อนนั้น เลือกตั้งในระหว่างกันเอง โดยมีรองประธานกรรมการ 5 คน กรรมการ 3 คน เหน้ญญิก 1 คน ผู้ช่วยเหน้ญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน ผู้ช่วยเลขานุการ 1 คน และนายทะเบียน 1 คน
2	ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น อีก 6 คน รวม 8 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยให้ กรรมการดำเนินการ ซึ่งได้รับเลือกตั้งก่อนนั้น เลือกตั้งในระหว่างกันเองเป็นรอง ประธานกรรมการ 1 คน เหน้ญญิก 1 คน นอกนั้นเป็นกรรมการ
3	ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นอีก 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยให้กรรมการดำเนินการ ที่ได้รับเลือกตั้งก่อนนั้น เลือกตั้งในระหว่างกันเอง โดยมีรองประธานกรรมการ 4 คน กรรมการ 8 คน เหน้ญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน ส่วนกรรมการอิสระเป็น หน่วยงานภายนอก ซึ่งขั้นตอนการได้มาของคณะกรรมการ คือ การนำเสนอ หมายถึง ให้กรรมการนำเสนอขึ้นมา หลังจากนั้นทำการติดต่อกลับไปถามว่ารับตำแหน่งหรือไม่ ถ้ามีคนรับตำแหน่งมากกว่า 1 คน ก็มีการเลือกโหวต
4	ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการดำเนินการ 7 คน รวม 8 คน ซึ่ง ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยให้กรรมการดำเนินการที่ได้รับ เลือกตั้งก่อนนั้น เลือกตั้งในระหว่างกันเอง โดยมีรองประธานกรรมการ 1 คน กรรมการ 3 คน เหน้ญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
5	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยให้กรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งก่อนนั้น เลือกตั้งในระหว่างกันเอง โดยมีรองประธานกรรมการ 3 คน กรรมการ 8 คน ผู้จัดการ 1 คน เภรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน
6	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 12 คน รวม 13 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยให้กรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งก่อนนั้น เลือกตั้งในระหว่างกันเอง โดยมีรองประธานกรรมการ 4 คน เภรัญญิก 1 คน ผู้ช่วยเภรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน นอกจากนั้น เป็นกรรมการ
7	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธานกรรมการ 2 คน เภรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน นอกจากนั้น เป็นกรรมการ
8	ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธานกรรมการ 3 คน เภรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน กรรมการ 9 คน
9	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธานกรรมการ 5 คน เลขานุการ 1 คน ผู้ช่วยเลขานุการ 1 คน และกรรมการ 7 คน

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
10	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 13 คน รวม 14 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และ ให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธาน กรรมการ 2 คน เหนรัญญิก 1 คน ผู้ช่วยเหนรัญญิก 1 คน ผู้จัดการ 1 คน เลขานุการ 1 คน ผู้ช่วยเลขานุการ 1 คน และกรรมการ 6 คน
11	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 12 คน รวม 13 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละ หนึ่งเสียง และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมี รองประธานกรรมการ 2 คน และเลขานุการ 1 คน นอกนั้นเป็นกรรมการ
12	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และ ให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธาน กรรมการ 4 คน เหนรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน ผู้ช่วยเลขานุการ 1 คน และ กรรมการ 8 คน
13	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละ หนึ่งเสียง และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมี รองประธานกรรมการ 9 คน เหนรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน ผู้ช่วย เลขานุการ 1 คน และกรรมการ 7 คน

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และ ให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธาน กรรมการ 5 คน เหนรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน ผู้ช่วยเลขานุการ 1 คน และ กรรมการ 3 คน
15	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกใน การลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และให้กรรมการ ดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธานกรรมการ 2 คน เหนรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน และกรรมการ 10 คน
16	ประกอบด้วย ประธาน 1 รองประธาน 3 คณะกรรมการ 11 ผู้ตรวจสอบกิจการมาจาก การเสนอมาหลายคนเข้าที่ประชุมใหญ่แล้วคัดเลือก มีทั้งเชิญ ทั้งสมัคร แล้วเสนอที่ ประชุมใหญ่ กรรมการอิสระมี 1 คน ผู้ตรวจสอบบัญชีจ้างบริษัทตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบ กิจการมาจากบุคคลภายนอก
17	ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 9 คน รวม 10 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และ ให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น ดำรงตำแหน่งโดยมีรองประธาน กรรมการ 3 คน กรรมการผู้จัดการใหญ่ 1 คน และเลขานุการ 1 คน และกรรมการ 4 คน
18	ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. โดยประธานกรรมการ 1 คน และคณะกรรมการ 14 คน ไม่เกิน 15 คน มาจากแต่ละกรม กรรมการบริหาร 4 คน กรรมการผู้แทนหน่วยงานอื่น 11 คน ไม่มี กรรมการอิสระ กรมส่งเสริมจะมาเข้าร่วมประชุมทุกเดือน ค่าเบี้ยประชุมของประธาน 5,000 บาท กรรมการอื่น ๆ 2,000 บาท

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่น ๆ 14 คน รวม 15 คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก 1 สิทธิ 1 เสียง โดยสรรหามาจากสมาชิกคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้เพียงคนละหนึ่งเสียง และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นดำรงตำแหน่ง โดยมีรองประธานกรรมการ 1 คน เหนรัญญิก 1 คน และเลขานุการ 1 คน ผู้ช่วยเลขานุการ 1 คน และกรรมการ 10 คน
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซนต์

จากตารางที่ 4-18 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 19 คน ในหมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการในลักษณะโครงสร้างของคณะกรรมการสหกรณ์ ประกอบด้วย คณะกรรมการที่ท่าน และมีกรรมการอิสระที่ท่าน ในการได้มาของคณะกรรมการมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง พบว่า โครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน กรรมการอื่น 14 คน รวม 15 คน โดยสรรหามาจากสมาชิกสหกรณ์ โดยให้สิทธิคนหนึ่งให้สามารถออกเสียงได้หนึ่งเสียง ในการลงคะแนนออกเสียงนั้นจะทำการเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่คะแนนเลือกตั้งของกรรมการเท่ากัน ประธานจะออกเสียง 1 เสียง ถือว่าเป็นมติเอกฉันท์ในที่ประชุม ทั้งนี้ ตำแหน่งอื่น คณะกรรมการจะดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น โดยมีตำแหน่งรองประธานกรรมการ 1 คน หรือหลายคน เลขานุการ 1 คน และ/ หรือ เหนรัญญิก 1 คน นอกนั้นเป็นกรรมการ และจะปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน ณ สำนักงานสหกรณ์ของตน

ตารางที่ 4-19 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
 คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหาร
 สหกรณ์อย่างไร และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอะไรบ้าง

คนที่	ความคิดเห็น
1	ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อ ประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติในกิจการนั้น ๆ
2	ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และอยู่ใน วัตถุประสงค์ของสหกรณ์
3	คณะกรรมการทำหน้าที่กลั่นกรองสมาชิกที่กู้พิเศษ โดยเอาหลักทรัพย์ค้ำประกัน หลังจากนั้น ก็จะทำการพิจารณาการทำงาน of คณะกรรมการ แล้วทำการเลื่อนขั้นให้ ตามผลงาน ถ้าทำผลงาน ไม่ดีก็ลดขั้นลงมา ในเรื่องของการลงทุนให้ฝ่ายจัดการ รับผิดชอบ KPI หาบริษัทเงินทุนที่จะไปลงทุนที่มีคุณภาพ มีความเสี่ยงน้อย แล้วก็นำมา พิจารณา
4	ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อ ประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติในกิจการนั้น ๆ
5	คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหาร สหกรณ์ ดังนี้ 1. ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ - เป็นประธานในที่ประชุม และควบคุมการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย - ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ โดยให้อยู่ในวัตถุประสงค์และอำนาจ ที่สามารถกระทำการได้ - ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ในนามสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ - ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย โดยให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่งหรือประกาศของสหกรณ์

ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	<p>2. รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย - ปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการ เมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง - ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย โดยให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่ง หรือประกาศของสหกรณ์ <p>3. เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดูแล จัดการ และรักษา เอกสารและรายงานการประชุมของสหกรณ์ - จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้ง - แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิกหรือกรรมการดำเนินการแล้วแต่กรณี - ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย โดยให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่งหรือประกาศของสหกรณ์ <p>4. เภรัณูญิก มีอำนาจหน้าที่ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินและทรัพย์สิน ของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยความถูกต้องและเรียบร้อย - ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายโดยให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่งหรือประกาศของสหกรณ์
6	<p>ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อประเมินผล และอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติในกิจการนั้น ๆ</p>
7	<p>คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของที่ประชุมใหญ่ 2. วางแผนและควบคุมให้สกรณ์มีเงินทุนอย่างเพียงพอ 3. คัดเลือกจัดจ้างฝ่ายจัดการที่มีความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งกำหนดค่าตอบแทนและความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม รวมทั้งควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ

ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	<p>4. ทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินธุรกิจและการบริหารกิจการสหกรณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์แทนสมาชิก</p> <p>5. ปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ ข้อบังคับสหกรณ์ และมติของที่ประชุมใหญ่</p>
8	ดูแลให้สมาชิกปฏิบัติกรต่าง ๆ และมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
9	จัดตั้งให้มีคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ เพื่อช่วยศึกษาและกลั่นกรองงานตามความจำเป็น โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องอาศัยความเป็นกลางในการวินิจฉัย และควรกำหนดนโยบาย บทบาท หน้าที่รับผิดชอบ ภาระงานการทำงาน เช่น การดำเนินการประชุมและการรายงานต่อคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน
10	กำหนดแนวทางดำเนินการงานให้สอดคล้องกับนโยบาย และควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
11	คณะกรรมการมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม ควรจัดให้มีระบบเพื่อควบคุม แบ่งแยก บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ชัดเจน และดูแลให้บริษัทมีระบบการดำเนินงานที่เชื่อมั่นได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัทจะดำเนินไปในลักษณะที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีจริยธรรม
12	คณะกรรมการทำหน้าที่กลั่นกรองสมาชิกที่กู้พิเศษ โดยเอาหลักทรัพย์ค้ำประกัน หลังจากนั้นก็จะทำการพิจารณาการทำงานของคณะกรรมการ แล้วทำการเลื่อนขั้นให้ตามผลงาน ถ้าทำผลงานไม่ดีก็ลดขั้นลงมา ในเรื่องของการลงทุนให้ฝ่ายจัดการ รับผิดชอบ KPI หาบริษัทเงินทุนที่จะไปลงทุนที่มีคุณภาพ มีความเสี่ยงน้อย แล้วก็นำมาพิจารณา
13	<p>1. ดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติกรต่าง ๆ ตามข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์</p> <p>2. พิจารณาดำเนินการในเรื่อง การรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุน</p>

ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติในกิจการนั้น ๆ
15	ฝ่ายจัดการคือเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีการตรวจสอบ ไม่ได้ทำ 360 องศา กรรมการไม่มีสิทธิไปแตะเรื่องของการเลื่อนขึ้นเงินเดือน เป็นอำนาจของผู้จัดการ แต่กรรมการมีสิทธิในการให้โบนัส เป็นระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์เองเลย กรรมการเป็นผู้ประเมินผู้จัดการ ทำตามลำดับขั้นบน ลงล่าง
16	<p>กรรมการมี 2 ระดับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรรมการใหญ่ 2. กรรมการดำเนินการนโยบาย และฝ่ายจัดการตามขั้น มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด <p>สามารถดึงอนุกรรมการที่เป็นสมาชิกมาดูแลได้ วัดหลักธรรมภิบาลยาก ทุกคนมีสิทธิเท่าสมาชิก ในการประชุมไม่มีเบี้ยการประชุมให้ ต้องเป็นจิตอาสา ใช้ตัวชี้วัด วัดโดยงบประมาณ เป้าหมาย สมาชิกเท่าไร ตามที่ที่กำหนดไว้ ต่ำก็ต้องมีเหตุผล สูงไปให้ดอกเบียแพงไปหรือเปล่า คนที่ฝากต้องการดอกเบียเยอะ คนที่กู้ต้องการดอกเบียน้อย เงินอึดใจให้เฉพาะผู้ที่เกษียณแล้วเท่านั้น อัตราจำกัดก็ร้าย วิธีการดำเนินการอย่างไร ในการตรวจสอบ</p>
17	หน้าที่ในการกำกับดูแล ฝ่ายจัดการเสนอรายรับรายจ่ายให้คณะกรรมการทราบอยู่แล้ว คณะกรรมการและกรรมการช่วยกันในการบริหารงาน ผลจากการดำเนินงานไม่สามารถนำไปดำเนินงานในหุ้นสามัญได้
18	หน้าที่ในการกำกับดูแล ฝ่ายจัดการเสนอรายรับรายจ่ายให้คณะกรรมการทราบอยู่แล้ว คณะกรรมการและกรรมการช่วยกันในการบริหารงาน ผลจากการดำเนินงานไม่สามารถนำไปดำเนินงานในหุ้นสามัญได้
19	บทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล การจัดทำแผนแต่ละครั้งมีเป้าหมายและการกำกับในแต่ละครั้งให้ได้เป้าหมายที่ตั้งไว้ เป้าหมายที่ได้กำไรในทุกแผน สนับสนุนการออม เป้าหมายจะต้องได้เท่าไร โดยกำหนดเป้าหมายเลย
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-19 คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์อย่างไร และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอะไรบ้าง พบว่า

1. ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ เพื่อประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติในกิจการนั้น ๆ

2. คณะกรรมการทำหน้าที่กลั่นกรองสมาชิกที่กู้พิเศษ โดยเอาหลักทรัพย์ค้ำประกัน หลังจากนั้นก็จะทำการพิจารณาการทำงานของคณะกรรมการ แล้วทำการเลื่อนขั้นให้ตามผลงาน ถ้าทำผลงานไม่ดีก็ลดขั้นลงมา ในเรื่องของการลงทุนให้ฝ่ายจัดการรับผิดชอบ KPI หาบริษัทเงินทุนที่จะไปลงทุนที่มีคุณภาพ มีความเสี่ยงน้อย แล้วก็นำมาพิจารณา

3. คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์ดังนี้

3.1 ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.1.1 เป็นประธานในที่ประชุม และสามารถควบคุมการประชุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

3.1.2 ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยให้อยู่ในวัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการของสหกรณ์

3.1.3 ลงนามในเอกสารต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

3.1.4 ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย โดยอยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่งหรือประกาศของสหกรณ์

3.2 รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.2.1 ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการ เมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง

3.2.2 ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

3.2.3 ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย โดยให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่ง หรือประกาศของสหกรณ์

3.3 เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.3.1 จัดทำรายงานการประชุมต่าง ๆ

3.3.2 ดูแลรักษาเอกสาร และบริหารจัดการรายงานการประชุมของสหกรณ์

3.3.3 จัดการการแจ้งกำหนดการนัดประชุมไปยังสมาชิกหรือกรรมการดำเนินการแล้วแต่กรณี

3.3.4 ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่งหรือประกาศของสหกรณ์

3.4 เจริญญิก มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบ ควบคุม และดูแลการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของสหกรณ์

3.4.2 ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายโดยให้อยู่ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติ คำสั่งหรือประกาศของสหกรณ์

4. ดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามต่าง ๆ ตามข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์ (2) พิจารณาดำเนินการในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ (3) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนองบดุลกับรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ (4) เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ (5) พิจารณาการใช้ประมาณการรายจ่ายประจำปีที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้ว (6) พิจารณากำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการอื่น ๆ ที่ปรึกษาและที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ (7) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้จัดการ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง (8) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน (9) กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์

5. กรรมการมี 2 ระดับ 1) กรรมการใหญ่ 2) กรรมการดำเนินการ นโยบาย และฝ่ายจัดการ ตามขั้น มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด สามารถดึงอนุกรรมการที่เป็นสมาชิกมาดูแลได้ วัดหลักธรรมภิบาลยาก ทุกคนมีสิทธิเท่าสมาชิก ในการประชุมไม่มีเบี้ยการประชุมให้ ต้องเป็นจิตอาสา ใช้ตัวชี้วัด วัดโดยงบประมาณ เป้าหมาย สมาชิกเท่าไร ตามที่ที่กำหนดไว้ต่ำ ก็ต้องมีเหตุผลสูงไปให้ดอกเบี่ยแพงไปหรือเปล่า คนที่ฝากต้องการดอกเบี่ยมาก คนที่กู้ต้องการดอกเบี่ยน้อย เงิน อืมใจให้เฉพาะผู้ที่เกษียณแล้วเท่านั้น อัตราจำกัดก็ร้าย

6. บทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล การจัดทำแผนแต่ละครั้งมีเป้าหมายและการกำกับในแต่ละครั้งให้ได้เป้าหมายที่ตั้งไว้ เป้าหมายที่ได้กำไรในทุกแผน สนับสนุนการออม เป้าหมายจะต้องได้เท่าไร โดยกำหนดเป้าหมายเลย

ตารางที่ 4-20 สรุปความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
คณะกรรมการ มีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์
ออมทรัพย์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล

คนที่	ความคิดเห็น
1	<p>สหกรณ์จ้างผู้ตรวจสอบกิจการมาตรวจสอบ โดยให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอก ผู้มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชี การเศรษฐกิจหรือการสหกรณ์ เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์เป็นการประจำปี ซึ่งผู้ตรวจสอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ว่าดำเนินการอย่างถูกต้องและมีหลักฐาน เพื่อประเมินผลและอาจให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ 2. ตรวจสอบเอกสาร สรรพสมุด บัญชี ทะเบียนและการเงิน ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งปวงของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะและข้อเท็จจริงของสหกรณ์ที่เป็นอยู่จริง
	<ol style="list-style-type: none"> 3. ตรวจสอบกระบวนการจัดจ้าง หนังสือสัญญาและหลักประกันสัญญา และการแต่งตั้งบุคลากรต่าง ๆ 4. ตรวจสอบแผนงานและการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผน ตลอดจนการใช้เงินงบประมาณต่าง ๆ ของสหกรณ์ 5. ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงแผนงาน ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ของสหกรณ์ 6. ตรวจสอบการปฏิบัติของบุคลากรว่าเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ <p>ทั้งนี้ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอรายงานผลการตรวจสอบประจำเดือนต่อคณะกรรมการดำเนินการ ในการประชุมประจำเดือนคราวถัดไป แล้วเสนอผลการตรวจสอบประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ด้วย</p>
2	<p>คณะกรรมการมีการตรวจสอบโดยครอบคลุมเรื่องหลัก ๆ เช่น สอบทานการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน</p>

ตารางที่ 4-20 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
3	แต่งตั้งให้รอง 1 เป็นผู้ตรวจสอบดูแลการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสหกรณ์มหาวิทยาลัยมหิดลจะมีรองทั้งหมด 4 คน ใช้หลักการให้การประเมินตัวเองภายในองค์กร และการส่งแบบประเมินออกไปให้ฝ่ายจัดการประเมินผล ได้ผลอย่างไรก็พิจารณาและปรับปรุง
4	ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และตรวจสอบแผนงานและการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผน ตลอดจนการใช้เงินงบประมาณต่าง ๆ ของสหกรณ์
5	ที่ประชุมใหญ่สหกรณ์เลือกตั้งสมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่เป็นผู้มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชีการเศรษฐกิจ หรือการสหกรณ์เพื่อเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ แล้วเสนอรายงานผลการตรวจสอบประจำเดือนต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ รวมถึงเสนอรายงานผลการตรวจสอบประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่สหกรณ์
6	<p>แต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งผู้ตรวจสอบมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ รวมทั้งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบกิจการ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2555 ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="384 1339 1398 1563">1. สอบทานและประเมินประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ว่าเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานและการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประเมินความเสี่ยงพิจารณากำหนดขอบเขตและวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบให้เหมาะสม รัดกุม <li data-bbox="384 1563 1398 1742">2. ตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ และประเมินประสิทธิภาพ เช่น การให้สินเชื่อแก่สมาชิก การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น <li data-bbox="384 1742 1398 1854">3. ตรวจสอบการดูแลรักษาสินทรัพย์และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทของสหกรณ์ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

ตารางที่ 4-20 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
	<p>4. ติดตามผลการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอปรับปรุงแผนงาน นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนประสิทธิภาพในการบริหารงาน</p> <p>5. มีการรายงานการตรวจสอบกิจการ</p>
7	<p>สหกรณ์คัดเลือกหรือแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจการมาตรวจสอบการดำเนินการของสหกรณ์ โดยมีแนวทางปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการตามที่ได้กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2544 เพื่อให้การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์เป็นไปโดยเหมาะสมและเป็นผลดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งผู้ตรวจสอบกิจการควรปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ที่เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบกิจการ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2555</p>
8	<p>สหกรณ์คัดเลือกหรือแต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจการมาตรวจสอบการดำเนินการของสหกรณ์ โดยการตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจ ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานและการเบิกจ่ายเงิน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์</p>
9	<p>แต่งตั้งหรือคัดเลือกผู้ตรวจสอบ มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบหลักฐานและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และติดตามผลการดำเนินงานของผู้บริหาร และประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่าง ๆ</p>
10	<p>แต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจการควรปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ที่เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบกิจการ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2555</p>
11	<p>สหกรณ์เป็นองค์กรที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ เครื่องมือที่มีอยู่ เช่น การทำสินเชื่อดังตามขั้นตอน การทำบัญชีต้องมีคู่มือในการกำกับดูแล และให้เป็นไปตามระเบียบที่ต้องการจรรยาบรรณคณะกรรมการ</p>

ตารางที่ 4-20 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
12	แต่งตั้งให้รอง 1 เป็นผู้ตรวจสอบดูแลการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสหกรณ์มหาวิทยาลัยมหิดลจะมีรองทั้งหมด 4 คน ใช้หลักการให้การประเมินตัวเองภายในองค์กร และการส่งแบบประเมินออกไปให้ฝ่ายจัดการประเมินผลได้ผลอย่างไรก็พิจารณาและปรับปรุง
13	ที่ประชุมใหญ่สหกรณ์เลือกตั้งสมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่เป็นผู้มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชีการเศรษฐกิจ หรือการสหกรณ์เพื่อเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ แล้วเสนอรายงานผลการตรวจสอบประจำเดือนต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ รวมถึงเสนอรายงานผลการตรวจสอบประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่สหกรณ์
14	มีการประเมินแบบ 360 องศา เป็นกระบวนการการประเมินผลประสิทธิภาพในการทำงาน ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของ KPI ตรวจสอบการดูแลรักษาสินทรัพย์และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทของสหกรณ์ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า
15	กรรมการเป็นผู้บริหารอยู่แล้ว มีการตรวจสอบอย่างไร ตรวจสอบ 360 องศา เช็कกันเองว่าคณะกรรมการท่านใดขาดการประชุมบ่อย กรรมการไม่ค่อยสร้างบทบาทค่าเบี่ยประชุมบ่อย อีกมุมมองในภาพรวมสร้างความยั่งยืนให้กับสหกรณ์
16	แต่งตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อตรวจสอบกิจกรรมทางการเงินและการดำเนินงาน เพื่อให้รู้ว่ากิจกรรมเหล่านี้มีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ตามระเบียบที่กำหนด โดยฝ่ายตรวจสอบจะมีความเป็นอิสระเต็มที่ในการปฏิบัติหน้าที่ และจะรายงานต่อคณะกรรมการโดยตรง
17	วิธีการดำเนินการในการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล กรรมการดูที่เราเสนอไปและดูที่ผู้ตรวจสอบบัญชีมาตรวจหลักธรรมาภิบาลยังไม่ได้ทำ
18	รูปแบบของสหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการที่ไม่ใช่คนของหน่วยงาน สมาชิกเป็นคนเลือกเข้ามาเป็นคนนอกทั้งหมด มาจากกรมส่งเสริมสหกรณ์

ตารางที่ 4-20 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
19	วิธีการดำเนินการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่อง ธรรมาภิบาล ตรวจสอบกรรมการ ทำความเข้าใจในกรอบหน้าที่ต่อคณะกรรมการและ จรรยาบรรณ ฝ่ายจัดการมีการกำหนดนโยบาย ข้อร้องเรียนมาแก้ไข มีกล่องรับ ข้อเสนอแนะ และนำมาแก้ไขต่อไป
	คะแนนรวมมากที่สุด 19 คน = 100 เปอร์เซ็นต์

จากตารางที่ 4-20 คณะกรรมการมีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการตรวจสอบผู้บริหาร
สหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล พบว่า สหกรณ์จ้างผู้ตรวจสอบกิจการ
มาตรวจสอบ โดยให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอก ผู้มีคุณวุฒิ ความรู้
ความสามารถในด้านธุรกิจ การเงิน การบัญชี การเศรษฐกิจหรือการสหกรณ์ เป็นผู้ตรวจสอบกิจการ
ของสหกรณ์เป็นการประจำปี ซึ่งผู้ตรวจสอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการทั้งปวง
ของสหกรณ์ โดยมีแนวทางปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการตามที่ได้กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2544 ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้ คือ

1. ตรวจสอบเอกสาร สรรพสมุด บัญชี ทะเบียนและการเงิน ตลอดจนทรัพย์สินและ
หนี้สินทั้งปวงของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะและข้อเท็จจริงของสหกรณ์ที่เป็นอยู่จริง
2. ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ และอาจให้คำแนะนำแก่
คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์
3. ตรวจสอบกระบวนการจัดจ้าง หนังสือสัญญาและหลักประกันสัญญา และการแต่งตั้ง
บุคลากรต่าง ๆ
4. ตรวจสอบแผนงานและการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผน ตลอดจนการใช้เงิน
งบประมาณต่าง ๆ ของสหกรณ์
5. ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุง
แผนงาน ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ของสหกรณ์
6. ตรวจสอบการปฏิบัติของบุคลากรว่าเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และ
คำสั่งของสหกรณ์

ทั้งนี้ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอรายงานผลการตรวจสอบประจำเดือนต่อคณะกรรมการ
ดำเนินการในการประชุมประจำเดือนคราวถัดไป แล้วเสนอผลการตรวจสอบประจำปีต่อที่ประชุม
ใหญ่ของสหกรณ์ด้วย

รวมทั้ง ผู้ตรวจสอบกิจการควรปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์
รวมทั้งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบกิจการ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2555
ดังนี้

1. ผู้ตรวจสอบกิจการควรสอบทานและประเมินประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน
ของสหกรณ์ว่าเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานและการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อประเมินความเสี่ยงพิจารณากำหนดขอบเขตและวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบให้เหมาะสมรัดกุม
2. ตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ และประเมินประสิทธิภาพ เช่น การให้สินเชื่อแก่
สมาชิก การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น
3. ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรทุกประเภทของสหกรณ์ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และคุ้มค่า รวมถึงการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากร
4. ติดตามผลการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลใน
การพิจารณาเสนอปรับปรุงแผนงาน นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพใน
การบริหารงาน
5. มีการรายงานการตรวจสอบกิจการ

สรุปประเด็นแนวปฏิบัติของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ใน ประเทศไทย

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

1. ผู้บริหารสหกรณ์ควรคำนึงถึงสิทธิและสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ให้
ครอบคลุมทุกด้าน เช่น ทุนส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษามูลนิธิปีละ
1 ครั้ง สวัสดิการสมาชิกทุพพลภาพ สวัสดิการเพื่อการศพและอุบัติเหตุ สวัสดิการเพื่อการปฏิบัติ
ธรรม สวัสดิการเพื่อเกื้อกูลดูแลสมาชิกอาวุโส เป็นต้น
2. ผู้บริหารสหกรณ์ไม่กระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิในการเข้าร่วม
ประชุมของสมาชิกสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ทุกคนย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุมสมาชิกสหกรณ์ตลอด
ระยะเวลาการประชุม มีสิทธิซักถามข้อสงสัย เสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมตามระเบียบวาระ

การประชุมและเรื่องที่เสนอและออกเสียงลงมติในวาระการประชุม โดยจัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระ เป็นสักขีพยานในการตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียง ประธานที่ประชุมควรจัดสรรเวลาให้ อย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการแสดงความเห็นและซักถามในที่ประชุม

3. สหกรณ์ ควรส่งหนังสือเชิญประชุมสหกรณ์ ถึงทุกกลุ่มเพื่อให้ทุกคนได้รับข้อมูล ข่าวสารเพื่อการตัดสินใจในการลงมติดังกล่าวอย่างเพียงพอ ถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส โดยระบุสถานที่ วัน เวลาประชุมอย่างชัดเจนพร้อมรายละเอียดการประชุม เช่น วาระการประชุมที่มีคำชี้แจงและเหตุผล ประกอบในแต่ละวาระ การส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยควรจัดส่งหนังสือนัดประชุม ล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 7-30 วัน ก่อนวันประชุม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การกำหนดวันประชุมดังกล่าว ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของคณะกรรมการกับสมาชิกสหกรณ์ ผ่านเว็บไซต์ หรือช่องทางการสื่อสาร ต่าง ๆ และในกรณีที่มีการเพิ่มวาระการประชุม ต้องแจ้งให้สมาชิกสหกรณ์ทราบล่วงหน้า

4. สหกรณ์ ควรส่งเสริมการใช้สิทธิของสมาชิกสหกรณ์ และไม่ละเมิดหรือลดทอนสิทธิ ของสมาชิกสหกรณ์

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

1. ผู้บริหารสหกรณ์ ต้องรักษาสิทธิของสมาชิก และปฏิบัติต่อสมาชิกทุกรายอย่าง เท่าเทียมกัน ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค ดูแลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทุกคนให้ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. ในการแจ้งสมาชิกทุกคนให้ทราบกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียง ลงมติ สิทธิการออกเสียงลงคะแนน รวมถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่านหลายช่องทางการสื่อสาร เช่น แจ้งในระหว่างการเข้าร่วมการประชุมสามัญประจำปี ผ่านคู่มือสมาชิกสหกรณ์ เว็บไซต์สหกรณ์ การปิดประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ หรืออาจใช้ Social network เช่น การสร้าง Line group ของสหกรณ์

3. ผู้บริหารสหกรณ์ควรกำหนดกฎระเบียบของสหกรณ์เพื่อใช้ในกรณีที่คณะกรรมการ กระทำกร หรืองดเว้นการกระทำกร หรือกระทำกรโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ จน ทำให้สหกรณ์ หรือสมาชิกเสียหายประโยชน์ ทำให้สหกรณ์มีประสบปัญหาทางการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้ สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์

4. สหกรณ์มีมาตรการป้องกัน กรณีที่กรรมการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อหา ผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ และกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับส่วน ได้เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

1. ผู้บริหารสหกรณ์ควรเปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องผลประโยชน์ของตนที่ควรจะได้รับจากสหกรณ์ด้วยความเป็นธรรม เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ จากการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกเดือน เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิก และรับฟังในเรื่องของปัญหาต่าง ๆ
2. ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากสหกรณ์ตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การจ่ายเงินปันผลตามหุ้นเมื่อสิ้นปีบัญชีสหกรณ์ สิทธิในการออกเสียงลงมติเลือกตั้ง สิทธิในการเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดขึ้น และสิทธิในการกู้ยืม
3. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่มีกับสหกรณ์ ไม่ควรกระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้น และควรกำหนดมาตรการชดเชยกรณีผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิ
4. ควรพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างเสริมผลการดำเนินงานของบริษัท เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้กับกิจการ และควรเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องให้ผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้นได้รับทราบอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. สหกรณ์ควรพิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริม ให้เกิดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์กับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่นคงทางการเงินและความยั่งยืนของกิจการ และเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. สหกรณ์ควรกำหนดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้มั่นใจว่าการประกอบธุรกิจของสหกรณ์ได้คำนึงถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
6. ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากสหกรณ์ ตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือข้อตกลงที่มีกับสหกรณ์ โดยไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

1. คณะกรรมการควรดูแลให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ โดยสหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ 1. รายงานประจำปีหรือรายงานการดำเนินงาน 2. การเข้าร่วมประชุมสามัญ

ประจำปี 3. การเข้าร่วมประชุมย่อย 4. วารสารรายเดือนของสหกรณ์ และ 5. เว็บไซต์ของสหกรณ์
ออมทรัพย์

2. มีการติดตามประเมินผลด้วยระบบการจัดการความรู้ (KM Team) โดยรวบรวมความรู้
เกี่ยวกับการส่งเสริมสหกรณ์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ หากสหกรณ์นำความรู้เหล่านี้ไป
ปฏิบัติบูรณาการในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์
เพื่อทำให้สหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึงสมาชิกได้ สหกรณ์มี
การบริการสมาชิกที่ดีจนทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือธุรกิจกับสหกรณ์
มากขึ้น และส่งเสริมให้สหกรณ์สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ของตนเองได้

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

1. คณะกรรมการควรมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจเพื่อ
ประโยชน์สูงสุดของสหกรณ์และผู้ถือหุ้นโดยรวม คณะกรรมการควรจัดให้มีระบบแบ่งแยก
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ชัดเจน และดูแลให้สหกรณ์
มีระบบงานที่ให้ความเชื่อมั่นได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ได้ดำเนินไปในลักษณะที่ถูกต้องตาม
กฎหมายและมีจริยธรรม

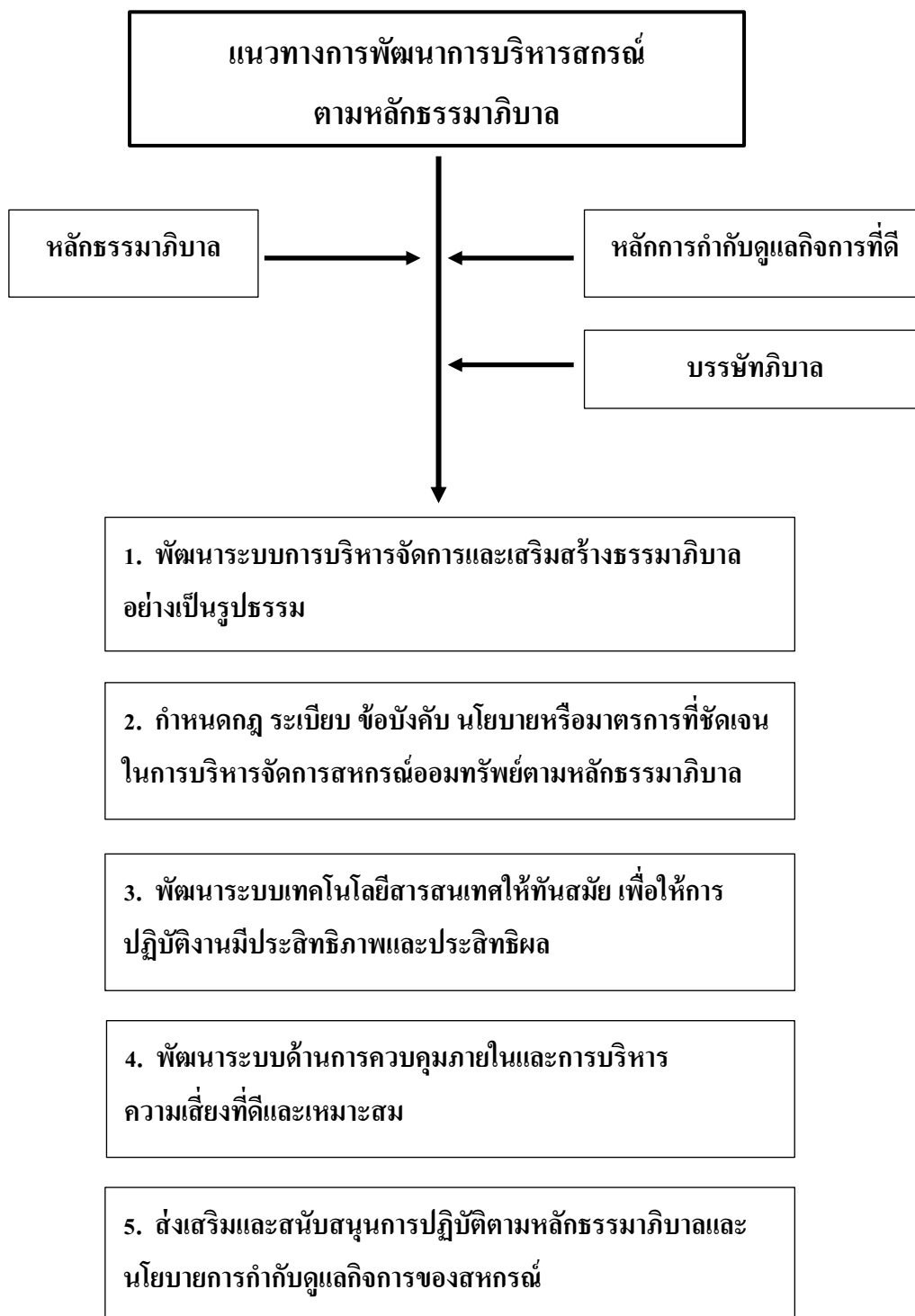
2. กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการให้มีความหลากหลาย ทั้งในด้านทักษะ
ประสบการณ์ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับสหกรณ์ รวมทั้งการอุทิศเวลาและความ
พยายามในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างให้สหกรณ์มีคณะกรรมการที่เข้มแข็ง ซึ่งคณะกรรมการ
ผู้เป็นตัวแทนของสมาชิกที่ได้รับความไว้วางใจ จากการที่ได้สมัครเข้ามาเป็นคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการจำนวน 14 คน มีวาระ
คราวละ 2 ปี ติดต่อกันไม่เกิน 2 วาระ

3. การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ กรรมการไม่ควรอนุมัติค่าตอบแทนของตนเอง
เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของกรรมการโดยตรง โดยคณะกรรมการควรจัดให้มี
กระบวนการกำหนดค่าตอบแทนที่โปร่งใส ได้รับความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้น ระดับและ
องค์ประกอบของค่าตอบแทนควรเหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพ
ไว้ได้ แต่ควรหลีกเลี่ยงการจ่ายที่เกินสมควร

4. คณะกรรมการสหกรณ์ ต้องเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการของสหกรณ์ โดยจัดให้มีระบบ
แบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ชัดเจน

แนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและเสริมสร้างธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม
2. กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนในการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ตามหลักธรรมาภิบาล
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. พัฒนาระบบด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ดีและเหมาะสม
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์

ภาพที่ 4-1 แนวทางการพัฒนาการบริหารสภรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

งานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการศึกษาค้นคว้าเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ และสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 19 ตัวอย่าง ซึ่งผลจากการศึกษาสรุปสาระสำคัญตามลำดับดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ห้บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับ หลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย สรุปดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เกี่ยวกับด้านการเงิน ได้แก่ การออมโดยการถือหุ้นของสมาชิก การออมในรูปแบบเงินฝาก และการบริการสินเชื่อ หรือการให้เงินกู้ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ เช่น เงินกู้พิเศษเพื่อการซื้อรถยนต์ เงินกู้เพื่อการเกษตรสงเคราะห์ รวมทั้งมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากสหกรณ์ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนและส่งเสริมให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ทุนส่งเสริมการศึกษา สหกรณ์จัดสรรทุนส่งเสริมการศึกษานูถรสมาชิกปีละ 1 ครั้ง
2. สวัสดิการสมาชิกทุพพลภาพ
3. สวัสดิการเพื่อการศพและอุบัติเหตุ
4. สวัสดิการเพื่อการปฏิบัติธรรม
5. สวัสดิการเพื่อเกื้อกูลดูแลสมาชิกอาวุโส

6. สวัสดิการเพื่อการสงเคราะห์ศพ
7. สวัสดิการเพื่อการรักษาพยาบาล
8. สวัสดิการบำนาญสมาชิก
9. สวัสดิการเพื่อประกอบพิธีฮัจญ์
10. สวัสดิการเพื่อการอุปสมบท
11. สวัสดิการเพื่อการรับขวัญทายาทใหม่
12. สวัสดิการเพื่อการสมรส
13. สวัสดิการสำหรับผู้เป็นโสด
14. สวัสดิการเพื่อสำเร็จการศึกษา
15. สวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกผู้ประสบภัย
16. เงินสงเคราะห์กรณีครอบครัวสมาชิกเสียชีวิต (คู่สมรส บุตร บิดา มารดา)
17. เงินตอบแทนค่ายังชีพรายปี
18. เงินสงเคราะห์กรณีสมาชิกเสียชีวิตรับล่วงหน้า

นอกจากนี้ สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจ ตาม พ.ร.บ. ของสหกรณ์ที่เขียนไว้ในเรื่องต่าง ๆ อาทิ สมาชิกมีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ทั้งนี้สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า โดยสหกรณ์มีหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน นอกจากนี้ สมาชิกมีสิทธิเสนอการลดอัตราดอกเบี้ย อัตราการกู้ยืมในวงเงินที่สูงขึ้นแต่ดอกเบี้ยต่ำ การกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะยาว การประกันหนี้สิน ทั้งนี้ คณะกรรมการดำเนินการต้องอนุมัติก่อนถึงจะนำมาใช้ได้ และสมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า ตามมาตรฐานที่กำหนดเอาไว้จะมีการส่งระเบียบวาระใบนัดประชุมต่าง ๆ ล่วงหน้าให้สมาชิกทราบ โดยให้สหกรณ์แจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุม ให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควรถ้าจำเป็นต้องประชุมด่วน ด้วยวิธี 1. ป้ายประกาศประชาสัมพันธ์ขององค์กร 2. การออกหนังสือเวียน และ 3. ผ่านเว็บไซต์ขององค์กร โดยประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการเป็นผู้ลงนามในหนังสือแจ้งดังกล่าว และแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทราบล่วงหน้า ในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกทราบด้วย การลงมติล่วงหน้าจะไม่มี การประชุมตามภาคจะต้องมาประชุมส่วนกลางเท่านั้น

สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์โดยการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และสามารถทราบข้อมูลข่าวสารจากหนังสือเวียนของสหกรณ์ เว็บไซต์ของสหกรณ์ และป้ายประกาศปิดประกาศแจ้งให้ทราบซึ่ง จะมีการแจกรายงานประจำปีให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบก่อนจะเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ในรายงานประจำปีจะมีรายละเอียดทั้งหมด ในเรื่องของจำนวนหุ้น เรื่องของสมาชิก เรื่องของกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เช่น การลงทุนอย่างไร การจ่ายเงินให้สมาชิกอย่างไร การจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่อย่างไร การใช้จ่ายของสหกรณ์ เป็นต้น

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

พบว่า สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม เช่น ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้นทราบจากช่องทาง ดังต่อไปนี้ 1. การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี 2. คู่มือสมาชิกสหกรณ์ 3. เว็บไซต์สหกรณ์ 4. ปิดประกาศตามบอร์ดประชาสัมพันธ์ของสหกรณ์ 5. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเวียนวารสารของสหกรณ์ แผ่นพับสหกรณ์ เป็นต้น และ 6. Social network เช่น การสร้าง Line group ของสหกรณ์ เพื่อแจ้งข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของสหกรณ์

คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน พบว่าสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก และผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้ ในกรณีที่ถ้าปีไหนมีการเลือกตั้งประธานกรรมการสมาชิกก็จะมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งประธานกรรมการ 1 เสียง เลือกตั้งกรรมการ 1 เสียง โดยใช้วิธีการสรรหา หรือเสนอในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใส ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เพราะการประชุมมีการวางแผนล่วงหน้าโดยสหกรณ์มีการแจ้งกำหนดการประชุมให้ผู้เข้าประชุมทราบล่วงหน้า พร้อมทั้งทำหนังสือเชิญประชุม และประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ตลอดจนแจ้งวาระการประชุมล่วงหน้า นอกจากนี้ ยังพบว่าโดยปกติในการจัดประชุมใหญ่สมาชิกจะคาดหวังเงินปันผล ไม่ค่อยสนใจเรื่องของดำเนินงาน หากสมาชิกต้องการเพิ่มวาระการประชุม สามารถเพิ่มได้ในวันที่มีประชุม โดยจะเพิ่มในวาระอื่น ๆ

ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการ หรืองดเว้นการกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่จนทำให้สหกรณ์หรือสมาชิกเสียหายผลประโยชน์

อาทิเช่น เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือรายงานต่าง ๆ เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์ และกรณีการละเมิดสิทธิส่วนใหญ่เรื่องคณะกรรมการพิจารณาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ไม่มีระยะเวลาในการเรียกร้องสิทธิที่ถูกละเมิด ถ้าคิดดอกเบี้ยผิดจะต้องชดเชยให้สมาชิก และสมาชิกสามารถเรียกร้องได้ตามสิทธิในการจ่ายเงินผิดพลาดในระบบงานและทำหนังสือชี้แจงขอโทษ

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ดังนี้ 1. สมาชิกจะต้องมีการออมซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต ได้แก่ การถือหุ้น และการฝากเงิน โดยการถือหุ้นเป็นการออมทรัพย์ระยะยาว เพราะสมาชิกจะถอนค่าหุ้นคืนได้เมื่อลาออกจากสหกรณ์เท่านั้น ทั้งนี้ การฝากเงิน สหกรณ์มีบริการเงินฝากออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษซึ่งฝาก-ถอนได้ตลอด โดยไม่ต้องเสียภาษีดอกเบี้ย 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการทั้งปวง ได้แก่ การดูแลทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ สมาชิกจึงไม่ควรนอนหลับทับสิทธิ์ ควรสละเวลาไปเลือกตั้งกรรมการที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรมไม่แสวงหาผลประโยชน์ในสหกรณ์และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม 3. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี สมาชิกควรจะได้อ่านรายงานกิจการประจำปีล่วงหน้า เมื่อมีข้อสงสัยจะได้ซักถามและออกเสียงในบางเรื่อง 4. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ เนื่องจากสมาชิกไม่สามารถเข้าไปบริหารงานของสหกรณ์ได้ทุกคน จึงต้องเลือกผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งจะเป็นหูเป็นตาแทนสมาชิกเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น ๆ และแนะนำวิธีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิกโดยส่วนรวม 5. ผู้มีส่วนได้เสียต้องติดตามประสานงานในการควบคุมการดำเนินงานสหกรณ์เป็นประจำ และใกล้ชิดเพื่อทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ฯ เช่น ฐานะการเงินการควบคุมการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย โดยให้ความสำคัญในการรับทราบข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ในการประเมินการบริหารงานของสหกรณ์ โดยเปิดเผยผลประกอบการ ฐานะทางการเงิน พร้อมข้อมูลสนับสนุนที่ ถูกต้องตามความเป็นจริงในเวลาที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อสมาชิก รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ส่วนคู่ค้า และ/หรือ เจ้าหนี้ สหกรณ์ ปฏิบัติต่อคู่ค้า และ/หรือเจ้าหนี้ โดยการรักษาและปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลง

ต่าง ๆ ที่มีต่อลูกค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ อย่างเคร่งครัด และได้วางข้อกำหนดห้ามมิให้ผู้บริหาร หรือพนักงาน เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่สุจริตในการค้ากับลูกค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ โดยหากสหกรณ์ หรือลูกค้า และ/ หรือเจ้าหน้าที่ พบหรือทราบข้อมูลว่ามีการกระทำที่ไม่สุจริตเกิดขึ้น จะรีบแจ้งหรือเปิดเผย ข้อมูลเพื่อพิจารณาร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย เช่น 1. การจ่ายเงินปันผลตามหุ้น และสิ้นปีสหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิกตามที่ประชุมใหญ่จัดสรรให้ ทั้งนี้ ในอัตราไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด โดยคิดให้ตามส่วนระยะเวลา และจำนวนหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ 2. เงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้สมาชิกที่มีสิทธิรับเงินเฉลี่ยคืน คือ สมาชิกที่กู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน เท่านั้น โดยคิดจากดอกเบี้ยที่สมาชิกชำระให้แก่สหกรณ์ตลอดปีบัญชีของสหกรณ์ 3. สิทธิในการออกเสียงลงมติเลือกตั้ง 4. สิทธิในการเข้าร่วมประชุมใหญ่หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์จัดขึ้น 5. สิทธิในการกู้ยืม

สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องผลประโยชน์ของตนที่ควรจะได้รับจากสหกรณ์ด้วยความเป็นธรรม เรื่องสิทธิประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ จากการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกเดือน ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการ และกรรมการ โดยกรรมการจะประกอบด้วยประธานและรองประธาน 2-3 คน เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิก และรับฟังในเรื่องของปัญหาต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ต่อคณะกรรมการคัดกรองก่อนเข้าที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการรับเรื่อง สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้ได้ทั้งหมด อนุกรรมการประชุมย่อย 1 ครั้ง ประชุมใหญ่ 1 ครั้ง ร่วมแสดงความคิดเห็นอยู่ที่อนุกรรมการตัดสินใจก่อนล่วงหน้า ถ้าแก้ไขได้ก็จบ แต่มีการแจ้งให้การประชุมใหญ่ทราบล่วงหน้า ตามกฎของสหกรณ์และสมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ดังนี้ 1. สมาชิกจะต้องมีการออมซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอนาคต ได้แก่ การถือหุ้น และการฝากเงิน โดยการถือหุ้นเป็นการออมทรัพย์ระยะยาว เพราะสมาชิกจะถอนค่าหุ้นคืนได้เมื่อลาออกจากสหกรณ์เท่านั้น ทั้งนี้ การฝากเงิน สหกรณ์มีบริการเงินฝากออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษซึ่งฝาก-ถอนได้ตลอด โดยไม่ต้องเสียภาษีดอกเบี้ย 2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นผู้แทนของสมาชิกในการดำเนินกิจการทั้งปวง ได้แก่ การดูแลทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบและวิธี

ปฏิบัติต่าง ๆ สมาชิกจึงไม่ควรนอนหลับทับสิทธิ์ ควรสละเวลาไปเลือกตั้งสหกรณ์มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ และได้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด โดยสหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประจำทุกเดือน เพื่อให้ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้เสนอผลการดำเนินงาน รายงานข้อมูล และความเคลื่อนไหวทางการเงินให้ทันกับสภาวการณ์ปัจจุบัน โดยมีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร ทุกครั้ง สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ในเรื่องการกำหนดนโยบายโดยฝ่ายจัดการเป็นผู้ให้ข้อมูลของสหกรณ์ รวมไปถึงการกำหนด เป้าหมายไว้ว่า สหกรณ์จะต้องให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกอย่างไร อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ต้องสูงกว่าธนาคารอย่างไร

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส พบว่า สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ 1. รายงานประจำปีหรือ รายงานการดำเนินงาน 2. การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี 3. การเข้าร่วมประชุมย่อย 4. วารสาร รายเดือนของสหกรณ์ และ 5. เว็บไซต์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งจะแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับ ผลประกอบการ งบแสดงฐานะทางการเงิน การจ่ายเงินปันผลคืนให้แก่สมาชิก สิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่สมาชิกควรจะได้รับ การรับสมาชิกใหม่ การสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ การแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืม ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวสมาชิกหรือผู้ที่มี ส่วนได้ส่วนเสีย สามารถเข้าไปดู โดยการ Log in เข้าไปดูข้อมูลที่เว็บไซต์ของสหกรณ์ได้อย่างเปิดเผย

สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการ ดังนี้ (1) สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิก ตั้งแต่ เวลา 8.30-15.00 น. ในวันราชการ (2) การให้บริการเงินกู้ ได้แก่ เงินกู้สามัญและเงินกู้พิเศษ (3) การให้บริการเงินฝาก เปิดให้บริการ รับฝาก-ถอนเงิน ตั้งแต่ เวลา 8.30-15.00 น. ในวัน (4) พัฒนาเชื่อมโยงกับระบบ ATM และ SMS (5) มีการแนะนำโอกาสในการบริหารจัดการงานเงินทุน ในการออมการวางแผนภาษีหรือประกันชีวิต

สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงาน ได้จากรายงานการประชุมประจำปี การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งในรายงานประจำปี จะแจกแจงรายละเอียดอย่างชัดเจน โดยมีการจัดประชุมใหญ่ ปีละ 1 ครั้ง งบการเงินปีละ 1 ครั้ง มีประชุมของคณะกรรมการเดือนละ 1 ครั้ง ที่การประชุมทุกเดือนดูในส่วนของงบการเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ และผู้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ผู้สอบกิจการของสรรพากรมาคว่าส่วน

ตรงไหนมีอุปสรรค หรือสิ่งที่ถือว่าทุจริต หลักการตรวจสอบ นอกจากนี้ ยังทราบจากเว็บไซต์ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ และวารสารรายเดือนของสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์มีการตรวจสอบสิทธิของ สมาชิกเพื่อไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิ อุปสรรคต้องมีแต่คณะกรรมการต้องสืบปัญหาที่มา ตรวจสอบว่า สามารถช่วยเหลืออะไรได้บ้าง แล้วก็ตั้งเรื่องเพื่อแก้ไขปัญหา นั่นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเงิน หรือ การทำงานก็ตาม ซึ่งส่วนใหญ่รับฟังปัญหาเป็นหลัก

นอกจากนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการควรวีเคราะห์หลักข้อบังคับของสหกรณ์ว่าด้วยการตรวจสอบ กิจการสหกรณ์ พ.ศ. 2556 ในการปฏิบัติหน้าที่ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2556) ดังนี้

1. สอบทานและประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในว่ามีความเหมาะสมต่อการ ดำเนินงานหรือไม่ เพื่อประเมินความเสี่ยง
2. ตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่าง ๆ เช่น การให้กู้ยืม การจัดหา สินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรและการผลิตสินค้า การ ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร การรับฝากเงิน เป็นต้น
3. ตรวจสอบการควบคุม ดูแล สินทรัพย์และทรัพย์สินของสหกรณ์เพื่อให้เกิดความ คุ่มค่าและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ติดตามผลการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนประสิทธิภาพใน การบริหารงาน
5. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบกิจการให้ครอบคลุมเรื่องที่ตรวจสอบ ตามข้อ 1-4 โดยหลังจากตรวจสอบแล้วฝ่ายตรวจสอบกิจการจะรายงานผลให้ทราบทุกเดือน หาก พบว่านโยบายที่วางไว้ไม่ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ฝ่ายตรวจสอบกิจการจะเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ มีการติดตามประเมินผลด้วยระบบการจัดการความรู้ (KM Team) โดยรวบรวมความรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมสหกรณ์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ หากสหกรณ์นำความรู้เหล่านี้ไป ปฏิบัติบูรณาการในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อทำให้สหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึงสมาชิกได้ สหกรณ์มี การบริการสมาชิกที่ดี จนทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น และส่งเสริมให้สหกรณ์สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ของตนเองได้

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ พบว่า โครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน กรรมการอื่น 14 คน รวม 15 คน โดยสรรหามาจากสมาชิก สหกรณ์ โดยให้สิทธิคนหนึ่งให้สามารถออกเสียงได้หนึ่งเสียง ในการลงคะแนนออกเสียงนั้นจะทำ

การเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่คะแนนเลือกตั้งของกรรมการเท่ากัน ประธานจะออกเสียง 1 เสียง ถือว่าเป็นมติเอกฉันท์ในที่ประชุม ทั้งนี้ตำแหน่งอื่น คณะกรรมการจะดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้น โดยมีตำแหน่งรองประธานกรรมการ 1 คน หรือหลายคน เลขานุการ 1 คน และ/หรือเหรัญญิก 1 คน นอกนั้นเป็นกรรมการ และจะปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน ณ สำนักงาน สหกรณ์ของตน

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางกลยุทธ์ และวางนโยบายต่าง ๆ เมื่อวางกลยุทธ์และวางนโยบายเสร็จแล้วก็จะนำเสนอต่อกรรมการดำเนินการเพราะเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด เพื่อให้พิจารณาและสามารถปรับเปลี่ยนได้ ถ้าไม่เห็นสมควร มีการปรับปรุงการบริหารและการบริการสมาชิกให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก รวมทั้งขบวนการสหกรณ์ และส่งเสริมเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ให้สมาชิกมากขึ้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการ ยังมีบทบาทและหน้าที่ในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ดังนี้ (1) พิจารณาในเรื่องการรับและออกของสมาชิก รวมทั้งให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสหกรณ์ (2) พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ (3) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ (4) เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ (5) เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ (6) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้ถูกต้อง (7) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน (8) กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ (9) จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาทะเบียนสมุดบัญชีเอกสารต่าง ๆ และบรรดาอุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์ และ (10) พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น

คณะกรรมการจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางกลยุทธ์ และวางนโยบายต่าง ๆ เมื่อวางกลยุทธ์และวางนโยบายเสร็จแล้วก็จะนำเสนอต่อกรรมการดำเนินการเพราะเป็นบอร์ดใหญ่ที่สุด เพื่อให้พิจารณาและสามารถปรับเปลี่ยนได้ ถ้าไม่เห็นสมควร มีการปรับปรุงการบริหารและการบริการสมาชิกให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกรวมทั้งขบวนการสหกรณ์ และส่งเสริมเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ให้สมาชิกมากขึ้น

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและเสริมสร้างธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม

2. กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนในการบริหารจัดการ สหกรณ์ออมทรัพย์ตามหลักธรรมาภิบาล
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
4. พัฒนาระบบด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ดีและเหมาะสม
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและนโยบายการกำกับดูแล กิจการของสหกรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของสหกรณ์ออมทรัพย์ และวิเคราะห์บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในประเทศไทย พบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ในการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ผู้วิจัยยึดแนวทางตามการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate good governance rating) ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2555) เป็นตัวแปรในการศึกษาถึงหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ ออมทรัพย์ ประกอบด้วย หลักการและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งแบ่งเป็น 5 หมวด ได้แก่ 1) สิทธิผู้ถือหุ้น 2) การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน 3) บทบาทของผู้มีส่วน ได้เสีย 4) การเปิดเผยข้อมูลความ โปร่งใส และ 5) ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ในการ วิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ใน ประเทศไทย พบว่า สหกรณ์มีกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีโครงสร้างการบริหารงานและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบอย่างชัดเจน โดย สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิ มีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ และมีสิทธิ อื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อ บทบาท หน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน ควบคุม ดูแล และ พัฒนาสหกรณ์ นอกจากนี้ สหกรณ์ยึดหลักของความคุ้มค่ามีการนำนวัตกรรมเข้ามาพัฒนา มาตรฐานการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น มีการจัดสวัสดิการหรือกิจกรรมให้กับสมาชิก ส่งเสริมรายได้ ลด รายจ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและพัฒนาสหกรณ์ให้เข้มแข็ง จัดให้มีระบบการควบคุม ภายในและตรวจสอบที่ดี โดยผู้ตรวจสอบกิจการจะเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แทน

สมาชิก วิเคราะห์และประเมินผลการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อมูล และข้อเสนอแนะ เพื่อการแก้ไขปรับปรุงที่เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ พร้อมนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2556) ว่าการจัดให้มีระบบการควบคุมและตรวจสอบที่ดี ที่เหมาะสมและเพียงพอจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสหกรณ์มีการบริหารจัดการด้านการบริหารความเสี่ยงในสหกรณ์และการจัดการให้ระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย รวมทั้งมีการเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารแก่สมาชิก กรรมการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ และผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง รับฟังข้อคิดเห็นของสมาชิก พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารงานและติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ โดยสมาชิกมีการพัฒนาคุณภาพ กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ ภูมิปัญญา ระเบียบ ข้อบังคับ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องหลักความเสมอภาคในการให้บริการและการทำงาน รวมทั้งการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศมีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการพัฒนาและการส่งเสริมชมรมภายในสหกรณ์ออมทรัพย์ยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

นอกจากนี้ ยังพบว่า การปฏิบัติต่อสมาชิกผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใส เพราะว่าโดยปกติในการจัดประชุมใหญ่สมาชิกจะคาดหวังเงินปันผลไม่ค่อยสนใจเรื่องของดำเนินงาน หากสมาชิกต้องการเพิ่มวาระการประชุม สามารถเพิ่มได้ในวันที่มีประชุม โดยจะเพิ่มในวาระอื่น ๆ

จากการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญ คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ดีของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นองค์กรที่มีหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมองค์ประกอบของสหกรณ์ ทั้งด้านสมาชิกผู้ให้บริการ คณะกรรมการ การบริหารจัดการธุรกิจอยู่บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ และ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า ประกอบกันเป็นองค์รวม เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกภาคส่วนของสหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์เป็นที่เชื่อถือและยอมรับมีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมส่งเสริมสหกรณ์ (2553)

ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลธรรมาภิบาลในสหกรณ์ มุ่งหวังว่าถ้าสหกรณ์มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลครบทั้ง 6 หมวด ในแต่ละหมวดจะมีเกณฑ์ชี้วัดและประเมินผลธรรมาภิบาล โดยมุ่งเน้นเครื่องมือชี้วัดเป็นรูปธรรมสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและมีข้อมูลเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ทั้งนี้ หลักการบริหารและการส่งเสริมธรรมาภิบาลจะใช้เป็นวิธีในการพัฒนาสหกรณ์ ส่งเสริมสหกรณ์ให้มีระบบเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ สหกรณ์จะใช้เป็นแนวทางดำเนินงานให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายในสหกรณ์อย่างเป็นธรรม และจะส่งเสริมให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะความศรัทธาจากสมาชิกของสหกรณ์และสังคมภายนอกองค์กร

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2555) เกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลและกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2555 ประกอบด้วย หลักการและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการกำกับดูแลและกิจการ แบ่งเป็น 5 หมวด ได้แก่ 1. สิทธิผู้ถือหุ้น 2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน 3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย 4. การเปิดเผยข้อมูลความโปร่งใส และ 5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธ วรรณธรร (2557 ข) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น พบว่า แนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลกำหนดให้สิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้เป็นเจ้าของเป็นหมวดสำคัญ 1 ใน 6 หมวดของหลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD หลักการสำคัญของหมวดนี้กำหนดไว้ว่า กรอบโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการควรมุ่งปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้นภายใต้หลักการสำคัญข้างต้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นและมีพัฒนาการด้านแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สิทธิ

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธ วรรณธรร (2558) ศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการสรรหากรรมการ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรษัทภิบาลมีความเห็นและผลสรุปสอดคล้องกันว่าขนาดของคณะกรรมการควรมีขนาดไม่ใหญ่หรือมีขนาดเล็ก พอที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ควรเกิน 15 คน โดยให้เหตุผลว่าโอกาสได้รับความไว้วางใจมีมากกว่าการตัดสินใจและดำเนินการทำได้เร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่า นอกจากนี้ ยังปิดโอกาสที่ผู้จัดการใหญ่จะชักนำเพื่อนฝูงที่ไม่มีคุณสมบัติดีพอเข้าไปนั่งเป็นกรรมการขนาดของคณะกรรมการขึ้นอยู่กับ

กับขนาดและความซับซ้อนของธุรกิจ ผลสำรวจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นของประเทศ ตะวันตกส่วนใหญ่ มีขนาดคณะกรรมการ 10-12 คน ประเทศไทยอยู่ระหว่าง 9-11 คน รอบ 10 ปี ที่ผ่านมา แนวโน้มขนาดคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยตะวันตกมีแนวโน้มลดลง แต่ 2-3 ปี หลังมีขนาดเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เพราะขนาดธุรกิจใหญ่ขึ้น อาจเป็นเพราะระยะหลังมีแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ และมีคณะกรรมการชุดย่อยเพิ่มมากขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะว่าสมาชิกในคณะย่อย ควรเป็นกรรมการอิสระเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด ทำให้ต้องมีกรรมการอิสระไปทำงานในคณะย่อยมากขึ้น และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธ วรรณธรร (2557 ก) ศึกษาเรื่อง การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ พบว่า จำนวนค่าตอบแทนที่จ่ายต้องคำนึงถึง ความเป็นธรรม ต่อบริษัท ต่อผู้ถือหุ้นและต่อกรรมการผู้รับค่าตอบแทน และต้องเป็นธรรมต่อผู้บริหารด้วย เพราะมีกรรมการในบางบริษัทพยายามยกตนยกผลงานไปเทียบเคียงกับผู้บริหาร โดยหวังผลตอบแทนสูง ดังนั้น บรรษัทภิบาลที่ดีบอกถึงความคาดหวังจากการทำหน้าที่ที่ดีของ คณะกรรมการ คือ ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและความยั่งยืนของกิจการความรับผิดชอบตามกฎหมาย กรรมการทั้งคณะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งคณะ โดยไม่มีการแยกแยะว่าอิสระหรือไม่อิสระ นับวัน การให้ความสำคัญกับบรรษัทภิบาลมีมากขึ้นเป็นลำดับ ความกดดันเรื่องความคาดหวังการทำหน้าที่ ของกรรมการย่อมมีมากขึ้นตามมา ทำให้การคัดเลือกกรรมการ จะมีการพิจารณาเรื่องคุณสมบัติ และมีความละเอียดอ่อนมากขึ้น ตัวกรรมการเองมีแนวโน้มเลือกและพิจารณาบริษัทที่จะร่วมทำงาน ด้วยละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น แนวโน้มเหล่านี้ย่อมมีผลต่อค่าตอบแทนที่เหมาะสม คาดว่าจำนวนและ รูปแบบค่าตอบแทนที่เหมาะสม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Basu et al. (2007) ศึกษาเรื่อง การกำกับดูแลกิจการ การจ่าย ค่าตอบแทนผู้บริหารและผลการดำเนินงานของบริษัทในญี่ปุ่น สามารถทำนายได้ว่า ถ้าค่าตอบแทน ผู้บริหารสามารถอธิบายความมีประสิทธิภาพของการกำกับดูแลในการควบคุมปัญหาตัวแทนได้ ในการจ่ายค่าตอบแทนที่สูงจะมีการกำกับดูแลที่ขาดประสิทธิภาพในการจัดการผลการดำเนินงาน ในอนาคตและจะมีปัญหาตัวแทนเกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้บริหารได้รับค่าตอบแทนที่เกินความเหมาะสม และบริษัทจะเกิดปัญหาตัวแทนทำให้ผลการดำเนินงานแย่ลง

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sapp (2008) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการกำกับดูแล กิจการที่เกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน การจัดการการเงินในยุโรป พบว่า บริษัทที่ควบคุมโดยผู้ถือหุ้น (Controlling shareholder) จะมีความสัมพันธ์กับระดับค่าตอบแทนผู้บริหารที่ต่ำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ ผู้ถือหุ้นปกป้องผลประโยชน์ของตัวเอง ซึ่งได้แก่ เงินปันผลหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ผู้ถือหุ้นควร ได้รับ และยังพบอีกว่า ประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งควบประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO

Duality) จะมีการจ่ายค่าตอบแทนที่สูง ซึ่งหมายความว่าประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีอำนาจในการตัดสินใจมากจึงสามารถเพิ่มค่าตอบแทนได้

เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของนิทสัน เจียมศรีพงษ์ (2553) ศึกษาเรื่อง ธรรมเนียมปฏิบัติกับการบริหารงานสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ชาวนาวชิรขามมี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์มีการดำเนินงานที่มีลักษณะของหลักธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบหลายด้าน สหกรณ์ในฐานะที่เป็นองค์กรทางธุรกิจที่ไม่แสวงหากำไร การพิจารณามุ่งไปที่หลักความโปร่งใส และหลักความสามารถในการตรวจสอบได้ และที่โดดเด่นเป็นพิเศษ คือ การบริหารงานที่มีความซื่อสัตย์สุจริต จากงานวิจัยพบว่าสหกรณ์มีลักษณะโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งในด้านระบบบัญชีการเงินและการดำเนินโครงการต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล

จากผลการศึกษา สามารถกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและเสริมสร้างธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ นโยบาย และแผนงานที่สำคัญของสหกรณ์ รวมทั้งการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่สอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรมระหว่างคณะกรรมการ ผู้บริหาร และสมาชิก และมีการวางแผนทางการบริหารจัดการ และการดำเนินธุรกิจที่มีความเหมาะสม
2. กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายหรือมาตรการที่ชัดเจนในการบริหารจัดการสหกรณ์อ้อมทรัพย์ตามหลักธรรมาภิบาล เช่น กำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติต่อสมาชิกและผู้มีส่วนได้เสีย โดยคำนึงถึงสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่มีกับสหกรณ์ ไม่ควรกระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น ปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านระบบการติดตาม การรายงานข้อมูล ระบบบัญชี และบุคลากร โดยการวางระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อช่วยในการวางแผน วิเคราะห์ และติดตามฐานะการดำเนินงานและพัฒนาการความเสี่ยง ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพิ่มความรู้ความชำนาญด้านการเงินให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
4. พัฒนาระบบด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ดีและเหมาะสม มีการกำกับ ติดตาม และควบคุมดูแลให้ผู้บริหารจัดการกระบวนการเพื่อใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนฉุกเฉินในการระดมทุนทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ มีแผนรองรับกรณี

การหยุดชะงักของการทำงาน เช่น การหยุดทำงานของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบการสื่อสาร โครงสร้างพื้นฐานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์ โดยการส่งเสริมให้คณะกรรมการ และผู้บริหาร เป็นผู้นำในเรื่องจริยธรรม และเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้ ตามแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมขององค์กร รวมทั้งต้องยึดมั่นในความเป็นธรรมโดยปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน พร้อมทั้งดูแลสอดส่อง ควบคุมและป้องกันการตัดสินใจหรือการกระทำใด ๆ ที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดความสำคัญในการประเมินผลการบริหารจัดการทางธุรกิจของคณะกรรมการกับผู้บริหาร และการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกคน

จากแนวทางการพัฒนาการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว ทำให้การบริหารกิจการของสหกรณ์เป็นไปอย่างซื่อสัตย์ มีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วม และมีการใช้กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คู่คุณค่า และโดยประหยัด เป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมั่นคง ส่งผลให้สหกรณ์เป็นที่เชื่อถือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการสร้างผลกำไรและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2558) ได้จัดทำหลักธรรมาภิบาลและกำหนดแนวทางของสหกรณ์ว่า การใช้ธรรมาภิบาลเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนาขีดความสามารถ เพื่อให้คณะกรรมการฝ่ายจัดการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก ได้มีกรอบแนวปฏิบัติทางด้านธรรมาภิบาลที่เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้ยึดหลักการของธรรมาภิบาลมาใช้ปฏิบัติในองค์กรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จอยู่ที่การนำหลักการดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อภาคครัวเรือนทั้งในแง่ของการเป็นแหล่งการออมเงินและแหล่งการกู้ยืมเงิน จากอดีตถึงปัจจุบัน สหกรณ์ออมทรัพย์ก็มีขนาดใหญ่ขึ้น และมีความเชื่อมโยงกับผู้อื่นในระบบการเงินมากขึ้น แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ที่ผ่านมา เช่น ในปี พ.ศ. 2556 ได้เกิดเหตุการณ์ที่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น ไม่สามารถถอนเงินของตนเองได้ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการดำเนินธุรกิจที่ขาดความโปร่งใสและการกำกับดูแลที่เข้มงวด ส่งผลให้สังคมเริ่มตั้งคำถามถึงความมั่นคง

และความโปร่งใสในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์แต่ละแห่ง ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และมีความเห็นว่า บทบาทและความสำคัญของสหกรณ์ต่อระบบเศรษฐกิจควรนำไปสู่การยกระดับการกำกับดูแลให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็ง ตลอดจนไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินโดยรวม ซึ่งควรกำหนดแนวทาง/รูปแบบ และออกเกณฑ์กำกับดูแลทั้งด้านธรรมาภิบาลและการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อให้ระบบสหกรณ์ออมทรัพย์มีความเข้มแข็งมากขึ้น และดำเนินงานได้อย่างมั่นคงและมีเสถียรภาพในระยะยาว

ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (2558) กล่าวคือ องค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี จะมีการดำเนินงานบนพื้นฐานของ 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ การตรวจสอบภายใน (Internal audit) การควบคุมภายใน (Internal control) และการบริหารความเสี่ยง (Risk management) จึงมีนโยบายการบริหารความเสี่ยง โดยครอบคลุมการบริหารความเสี่ยง 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk management) การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk management) การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational risk management) การบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศ (Information technology risk management) และการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance risk management)

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2560) ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2560 (Corporate governance code) เพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้คณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กรนำไปปรับใช้ในการกำกับดูแลให้กิจการมีผลประกอบการที่ดีในระยะยาว และสามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง โดยมีหลักปฏิบัติในเรื่อง ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

2. คณะกรรมการต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ

3. คณะกรรมการควรติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร

4. คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจนและสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอก เพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง

5. คณะกรรมการควรดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สหกรณ์จะต้องเพิ่มบทบาทและขีดความสามารถทางการแข่งขัน และสร้างค่านาเชื่อถือให้กับสหกรณ์ และเป็นที่ยอมรับแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เนื่องจากในระบบเศรษฐกิจปัจจุบันเป็นยุคของทุนนิยมที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสูง สหกรณ์ออมทรัพย์จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนทั้งภายในและภายนอกของสหกรณ์ได้ โดยการนำแนวทางการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในการประกอบธุรกิจของสหกรณ์หรือมีการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์ที่ดี

2. คณะกรรมการ และผู้บริหาร นำแนวทางการบริหารสหกรณ์ตามหลักธรรมาภิบาล มาเพิ่มความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการและบูรณาการหลักความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจ เพื่อให้การสร้างคุณค่ากิจการอย่างยั่งยืน แทรกเป็นเนื้อเดียวกับ การประกอบธุรกิจ ตลอดจนมีการปลูกฝังค่านิยมขององค์กรที่สะท้อนการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดการปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3. พัฒนาและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยนี้ ศึกษาจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ซึ่งเป็นหนึ่งจาก 7 ประเภท ของสหกรณ์ในประเทศไทย ซึ่งมีคุณลักษณะหรือธรรมชาติที่แตกต่างจากสหกรณ์ประเภทอื่น นักวิจัยสามารถศึกษาสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ เช่น สหกรณ์ร้านค้า

ที่ต้องแข่งขันกับธุรกิจค้าปลีกค้าขนาดใหญ่ หรือสหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์บริการ สหกรณ์
นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ประมง สหกรณ์การเกษตร

2. ควรศึกษาหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2560
เพิ่มเติม ในเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ โดย
สนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่กิจการ รวมทั้งการกำกับดูแล
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่
เหมาะสม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2556). *การตรวจสอบกิจการสหกรณ์*. เข้าถึงได้จาก
https://www.cad.go.th/ewt_dl_link.php?nid=22765
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2553). *การสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์*. เข้าถึงได้จาก
<http://web.cpd.go.th/surin/images/Fai.../5-Kan-Sang-Thamma-Phi-Ban-Nai-Sahakon.doc>
- คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ. (2005). *หลักธรรมาภิบาลสากล*. เข้าถึงได้จาก <http://www.socgg.soc.go.th/History1.html>
- คณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์การวัดธรรมาภิบาล. (ม.ป.ป.). *คู่มือธรรมาภิบาลในสหกรณ์*. เข้าถึงได้จาก <http://www.itwing46.rtaf.mi.th/cooperation/DocLib1/คู่มือธรรมาภิบาลในสหกรณ์.pdf>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2555). *หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good corporate governance)*. เข้าถึงได้จาก https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/cg/files/2013/CGPrinciple2012Thai-Eng.pdf
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. (2558). *หลักธรรมาภิบาลของ สอ.ชกส.* เข้าถึงได้จาก http://www.baaccoop.com/coop_themV3/pdf_file/chart_tama.pdf
- ธวัช ภูมิโตโยโคโย. (2552). *ความโปร่งใส จะเป็นจริงได้อย่างไร*. เข้าถึงได้จาก
http://www.theiat.or.th/km/newsdesc.php?n=90210150922&hc_location=ufi.
- นิทัศน์ เจียมศรีพงษ์. (2553). *ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานสหกรณ์การเกษตรกรณีศึกษาสหกรณ์
ชาวนาวชิรবারมี จำกัด อำเภอนาวชิรบาร์มี จังหวัดพิจิตร*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2556). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ยุทธ วรรณธรร. (2557 ก). *การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ*. เข้าถึงได้จาก
https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/cg/files/doc_seminar/2014/141Jan.pdf
- ยุทธ วรรณธรร. (2557 ข). *การส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น*. เข้าถึงได้จาก
https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/cg/files/doc_seminar/2014/131Mar.pdf

ยุทธ วรรณธรร. (2558). *ความสำคัญของการสรรหากรรมการ*. เข้าถึงได้จาก

https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/cg/files/doc_seminar/2015/141Jan.pdf

วรชัย สิงห์ฤกษ์ และประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 15(1), 192.

ศิริวรรณ อัสววงศ์เสถียร, กันตภณ ศรีชาติ, และรัฐศาสตร์ หนูดำ. (2560). *ความเสี่ยงของระบบสหกรณ์ออมทรัพย์กับแนวทางการปฏิรูปการกำกับดูแล*. เข้าถึงได้จาก

https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/ArticleAndResearch/FAQ/FAQ_114.pdf

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2555). *แนวทางธรรมาภิบาลของ ก.ล.ต.* เข้าถึงได้จาก <http://www.sec.or.th/TH/Pages/Home.aspx>

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558). *แนวทางธรรมาภิบาลของ ก.ล.ต. (Code of governance): คู่มือหลักการกำกับกิจการที่ดี (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2560). *หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560*. เข้าถึงได้จาก

<http://www.cgthailand.org/microsite/documents/cgcode.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: พรีเมียร์ โพร.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2558). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และธรรมาภิบาล*. เข้าถึงได้จาก <https://www.nhso.go.th>

สำนักบริหารเงินทุน กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2554). *ธรรมาภิบาลในสหกรณ์*. เข้าถึงได้จาก

<http://web.cpd.go.th/dcnakhonnayok/images/9-4/20.pdf>

สำนักบริหารเงินทุน กรมส่งเสริมสหกรณ์. (ม.ป.ป.). *การสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์*.

เข้าถึงได้จาก http://km.cpd.go.th/pdf-bin/pdf_5607166999.pdf

สำนักพัฒนาระบบการบริหารจัดการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2554). *โครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์อบรมให้ความรู้การบริหารคุณภาพโดยรวม*.

เข้าถึงได้จาก http://www.succoop.com/main/document/CQA/CQA_Manual.pdf

ออกหมายจับ รศ.ดร. คัง โกงกว่าพันล้าน. (2560, 23 เมษายน). *ไทยรัฐ*. หน้า 12.

- Asian Development Bank. (2012). *ASEAN CG Scorecard corporate governance report*. Philippines, Manila: Mandaluyong City.
- Basu, S., Chaudhuri, C., Kundu, M., Nasipuri, M., & Basu, D. K. (2007). Text line extraction from multi-skewed handwritten documents. *Pattern Recognition*, 40, 1,825-1,839.
- International Monetary Fund. (2017). *The IMF and good governance*. Retrieved from <http://www.imf.org/en/About/Factsheets/The-IMF-and-Good-Governance>
- Sapp, S. G. (2008). The impact of corporate governance on executive compensation. *European Financial Management*, 14(4), 609-843.
- UNESCAP. (2005). *What is good governance*. Retrieved from <http://www.unescap.org/resources/what-good-governance>
- World Bank. (1989). *From crisis to sustainable growth-sub Saharan Africa: A long-term perspective study*. Washington DC: The World Bank.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์นี้สามารถใช้เป็น
เครื่องมือในการวิจัย (วิจัยเชิงคุณภาพ)

- ได้
- ได้ แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน
- ไม่ได้ทั้งฉบับ

ลงชื่อ.....

ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิ

...../...../.....

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC ของแบบสอบถามสัมภาษณ์ (วิจัยเชิงคุณภาพ)

ชื่อเรื่องคุณฉันทิพนธ์ เรื่อง การศึกษาหลักธรรมมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ชื่อผู้วิจัย นายชัชวาลิ เขมะรังสี

รหัสประจำตัว 54870032

นิสิตหลักสูตร

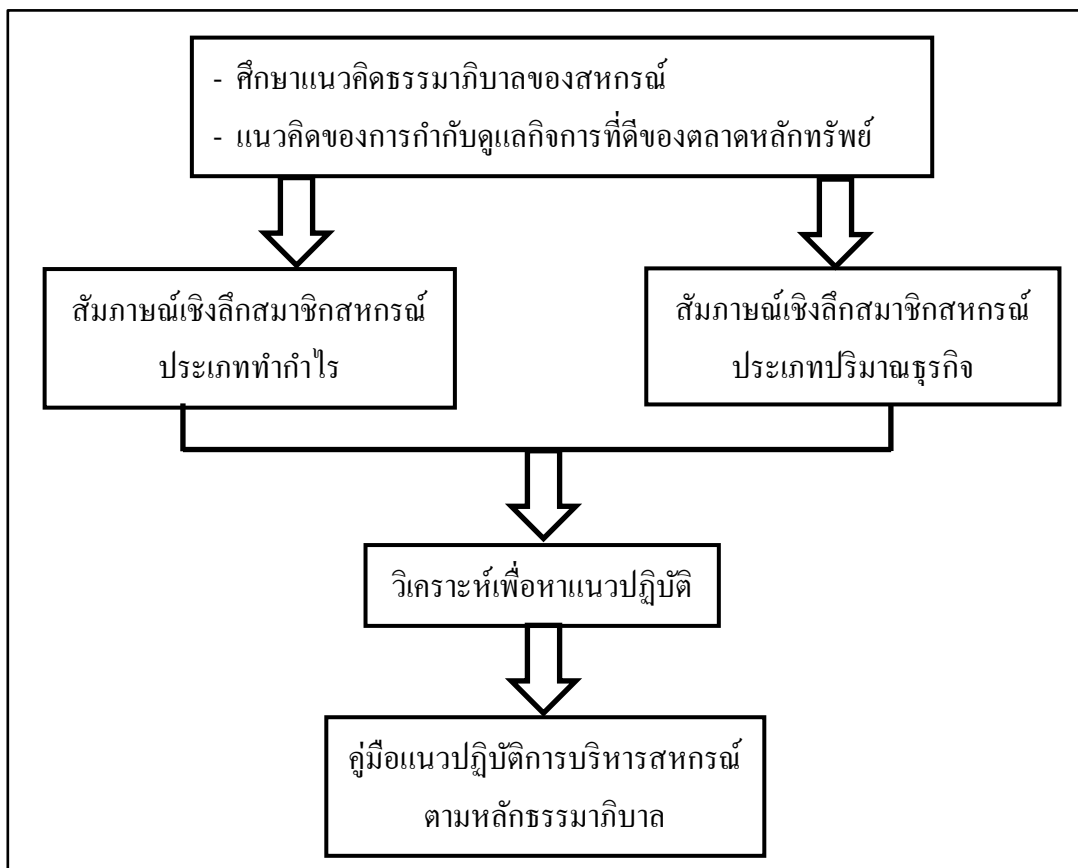
หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณะ

หมายเลขโทรศัพท์ 082-670-0067

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดยิ่ง ธนทวี

ข้อมูลเบื้องต้น

1. วัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. คำนิยามศัพท์

3.1 สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์สหกรณ์ประเภททำกำไรและสหกรณ์ประเภทปริมาณธุรกิจ ที่คิดอันดับ 1 ใน 10

3.2 หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการของสหกรณ์ให้เป็นที่น่าพอใจ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วม และมีการใช้กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล คู่คุณค่า และโดยประหยัด เป็นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม

- 3.3 สมาชิก หมายถึง ผู้มีสิทธิและมีส่วนร่วมในสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตนเป็นสมาชิก
- 3.4 สิทธิของผู้ถือหุ้น หมายถึง สิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตนเป็นสมาชิก
- 3.5 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน หมายถึง สหกรณ์มีการปฏิบัติต่อสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเสมอภาคและได้รับการชดเชยอย่างเหมาะสมเมื่อถูกละเมิดสิทธิ
- 3.6 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของสมาชิกผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งที่เป็นกฎหมายและตามข้อตกลงร่วมกัน
- 3.7 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส หมายถึง สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
- 3.8 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์และมีหน้าที่ในการให้นโยบาย และกำหนดทิศทางของสหกรณ์ เป็นต้น

คำชี้แจง

ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.1 ชื่อ-นามสกุล.....				
1.2 หน่วยงานที่สังกัด.....				
1.3 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....				
1.4 หน้าที่ ที่รับผิดชอบ.....				

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น				
1. สมาชิกของสหกรณ์มีสิทธิในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ด้านใดบ้างและแตกต่างจากภาคธุรกิจอย่างไร				
2. สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง				
3. สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้าอย่างไรบ้าง				
4. สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์อย่างไรบ้าง				
หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน				
1. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความโปร่งใสและเป็นธรรมและความโปร่งใสอย่างไรบ้าง				

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
2. สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิ การออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละ ประเภทของหุ้นทราบจากช่องทาง ใดบ้างพร้อมอธิบาย				
3. คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิก ได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็น รายคนอย่างไร พร้อมอธิบาย				
4. สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการ ชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ				
หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย				
1. สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดบ้าง				
2. สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์ อย่างไรบ้าง				
3. สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาท จัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการ ดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไรบ้าง				
4. สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของ ผู้มีส่วนได้เสียอย่างไรบ้าง				

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส				
1. สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบอย่างไรบ้าง				
2. สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรค ในการบริหารงานอย่างไรบ้าง				
3. สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรมมีอะไรบ้าง เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาให้บริการ				
4. สหกรณ์มีระบบการติดตาม ประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนิน กิจการ แผนงาน และหรือโครงการ ต่าง ๆ อย่งไรบ้าง				
หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ				
1. คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ ในการให้ นโยบาย และกำหนดทิศทาง ของสหกรณ์อย่างไรบ้าง				
2. ในโครงสร้างของคณะกรรมการ สหกรณ์ ประกอบด้วย คณะกรรมการที่ ท่าน และมีกรรมการอิสระที่ท่าน ได้มาของคณะกรรมการมีขั้นตอน อย่งไรบ้าง				

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
3. คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหารสหกรณ์อย่างไร และมีตัวชี้วัด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลอะไรบ้าง				
4. คณะกรรมการ มีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล				

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

เรื่อง “การศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย”

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของคู่มือนิพนธ์ระดับคุณวุฒิปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจ
คุณวุฒิมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณสุข วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา การ
ศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทางวิชาการ ซึ่งผลการศึกษาจะไม่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและ
ทางอ้อมต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใดและข้อมูลที่ได้รับจะถือเป็นความลับ โดยแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้
แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

จัดทำโดย

ชัชวาลิ เชมะรังสี

นิสิตวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

หลักสูตรบริหารธุรกิจคุณวุฒิมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณสุข

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. หน่วยงานที่สังกัด.....
3. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
4. หน้าที่ ที่รับผิดชอบ.....

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ หลักธรรมาภิบาลของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

1. สมาชิกของสหกรณ์มีสิทธิได้รับสวัสดิการด้านใดบ้าง และแตกต่างจากภาคธุรกิจอย่างไร
2. สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการรับรู้และตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง
3. สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น และรับทราบกระบวนการออกเสียงลงมติล่วงหน้า อย่างไรบ้าง
4. สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการเข้าร่วมตัดสินใจและรับทราบการตัดสินใจที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจสหกรณ์อย่างไรบ้าง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

1. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สมาชิกเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรมและความโปร่งใสอย่างไรบ้าง
2. สหกรณ์แจ้งให้สมาชิกทุกคนทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้นทราบจากช่องทางใดบ้างพร้อมอธิบาย
3. คณะกรรมการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคนอย่างไร พร้อมอธิบาย
4. สมาชิกสหกรณ์ทุกคนได้รับการชดเชยอย่างไรบ้าง เมื่อถูกละเมิดสิทธิ

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

1. สหกรณ์เปิดโอกาส หรือช่องทางให้ผู้ที่มีส่วนได้เสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดบ้าง
2. สมาชิกมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์อย่างไรบ้าง

3. สมาชิก คณะกรรมการ มีบทบาทจัดทำแผน หรือแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานของ สหกรณ์ อย่างไรบ้าง

4. สหกรณ์ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย อย่างไรบ้าง

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

1. สหกรณ์มีการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างไรบ้าง

2. สหกรณ์มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานอย่างไรบ้าง

3. สหกรณ์มีการพัฒนาระบบการบริการแก่สมาชิกที่เป็นรูปธรรมมีอะไรบ้าง เช่น การกำหนดขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาให้บริการ

4. สหกรณ์มีระบบการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินกิจการ แผนงาน และหรือ โครงการต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

1. คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการให้ หมาย และกำหนดทิศทางของ สหกรณ์ อย่างไรบ้าง

2. ในโครงสร้างของคณะกรรมการสหกรณ์ ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ ท่าน และมี กรรมการอิสระที่ ท่าน ในการ ได้มาของคณะกรรมการมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

3. คณะกรรมการ มีบทบาทและหน้าที่ในการกำกับดูแล ผลการดำเนินงานของผู้บริหาร สหกรณ์อย่างไร และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอะไรบ้าง

4. คณะกรรมการ มีวิธีการดำเนินการอย่างไรในการตรวจสอบผู้บริหารสหกรณ์ ออมทรัพย์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องธรรมาภิบาล

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจอักษรวิสุทธิ์

สรุปผลการตรวจอักษรวิสุทธิ์

บทที่	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงกัน (Similarity index)
1	3.14 %
2	4.84 %
3	0.00 %
4	0.00 %
5	0.00 %

บทที่ 1

Plagiarism Checking Report

Created on Jan 31, 2018 at 18:49 PM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
713954	Jan 31, 2018 at 18:49 PM	57720031@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่1_OK.docx	Completed	0.00 %

<http://plag.grad.chula.ac.th/jobs/713954/1134110643>

บทที่ 2

Plagiarism Checking Report

Print Report

Created on Jan 31, 2018 at 00:34 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
713364	Jan 31, 2018 at 00:34 AM	57720031@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่2_1.docx	Completed	4.84 %

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	ข่าวกับบทบาทสหกรณ์เกษตรในอุ้มฉิงหรือแยกแยะสารลื่นที่พึ่งประสงค์, The ideal role of Roi Kaen Sara Sim's agricultural cooperatives on rice	สมศักดิ์ คุณเงิน	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1.10 %
2	หลักรวมกันกับประสิทธิภาพการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์และการแข่งขันกับสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดจันทบุรี, The best practices of the saving cooperatives at Ramkhamhaeng University Saving and Credit Cooperative Limited and Kasets	ณิธิรัตน์ จันทนเสียด	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	0.99 %
3	การศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ของสถานีตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, The study of organizational culture affecting new public administration of bang saphan police station in Prachuap Khiri Khan province	มานิตย์ บัลดอดโปร่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	0.52 %
4	ความสัมพันธ์ของการทำบัญชีและการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ศศิวิมล เก็ดชิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	0.47 %
5	รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการทำบัญชีและการเงินของวิสาหกิจชุมชนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยใช้ตัวแบบการประเมินมูลค่ากิจการของ Feltham-Chlson	สุปราณี ศุภระเดชน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	0.46 %
6	แนวปฏิบัติที่ดีของการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สหราชอาณาจักร รัฐบาล และมหาวิทยาลัย, The best practices of the saving cooperatives : the case studies of governmental, enterprise and University saving cooperatives	แก้วใจ นิงใจเย็น	มหาวิทยาลัยศิลปากร	0.45 %
7	ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	สุร สุธงศดะ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	0.45 %
8	แนวทางการบริหารงานสหกรณ์กับสมาคมผู้บริหารสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สาขาสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมประเทศ ภาค 2, The Guidelines For Good Governance Administration Promotion Of School Administrators Of	ธีรญา เต็งศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	0.39 %

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ผู้ให้ทุนสนับสนุนในเงินที่ให้อยู่ไม่ถึง 3 ปี เจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความสามารถและองค์ความรู้ทางสหกรณ์ที่มี สหกรณ์ที่มีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ดีซึ่งมีความเป็นอยู่ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์จะทำให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีความสามารถและสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่มีความสามารถที่จะ สวมใจเข้ามาทำงานขององค์กรต่อไป 4. มีการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์

ไว้ด้วยความเชื่อถือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(สมาชิกประชาชนทั่วไป) 3. ผู้ค้าสถาบันการเงิน) 4. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (Rangsit University) 1. 79 1. 2) สามารถระดมทุนและเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย 3. สถาบันการเงินและแหล่งทุนต่างๆให้ความเชื่อมั่นกับสหกรณ์ที่มีธรรมาภิบาล 4. และพร้อมจะให้การสนับสนุนเพราะความน่าเชื่อถือที่สหกรณ์มีจะช่วยให้ผู้ใช้บริการ สนับสนุน 5. มีใจจางเงินที่ให้อยู่ไม่ถึง 3 ปี มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความสามารถและองค์ความรู้ 6. ตามหลักการปฏิ มาลสหกรณ์ที่มีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ดีน่าดึงดูดใจ 7. เป็นอยู่ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์และให้ความสำคัญกับการสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ 8. สหกรณ์จะหาไปเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความสามารถและองค์ความรู้ของสมาชิกที่มีความรู้ 9. สามารถปรับให้เหมาะสมใจเข้ามาทำงานขององค์กรต่อไป 10. 4) มีการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ 11. สหกรณ์ที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีคือสมาชิกให้ความสำคัญต่อความพึงพอใจของ 12. สมาชิกเป็นสำคัญการตัดสินใจหรือให้ บริการแก่สมาชิกโดยคำนึงถึงความพึงพอใจและความ 13. ผู้ค้าที่สมาชิกจะเลือกจากผลิตภัณฑ์หรือบริการอื่นๆไม่ได้รับการเห็น การมีส่วนร่วมของสมาชิก 14. และการขยายธุรกิจในอนาคต 15. 1) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100)

สหกรณ์ที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีคือสมาชิกตระหนักและให้ความสำคัญต่อความพึงพอใจของสมาชิกเป็นสำคัญการตัดสินใจหรือให้ บริการแก่สมาชิกโดยคำนึงถึงความพึงพอใจและความ 13. ผู้ค้าที่สมาชิกจะเลือกจากผลิตภัณฑ์หรือบริการอื่นๆไม่ได้รับการเห็น การมีส่วนร่วมของสมาชิก 14. และการขยายธุรกิจในอนาคต 15. 1) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100)

ชื่อคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกประชาชนทั่วไปผู้ค้าสถาบันการเงินและผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆจากการสนับสนุนและให้การอุป สนองที่ดีเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและการไปความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน 6 การยอมรับของสังคมในการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมของสหกรณ์ที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกประชาชนทั่วไปผู้ค้าสถาบันการเงินเจ้าหน้าที่หรือผู้มีผลอย่างมาดต่อการยอมรับของสังคมและการเติบโตของสหกรณ์

และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ทำให้เจ้าหน้าที่ 8. สหกรณ์ที่องค์กรและสามารถดึงดูด บุคคลภายนอกที่มีความสามารถให้เข้ามา 9. สนใจเข้ามาทำงานขององค์กรต่อไป 10. 4) มีการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีคุณภาพ 11. 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100)

ชื่อคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกประชาชนทั่วไปผู้ค้าสถาบันการเงินและผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆจากการสนับสนุนและให้การอุป สนองที่ดีเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและการไปความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน 6 การยอมรับของสังคมในการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมของสหกรณ์ที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกประชาชนทั่วไปผู้ค้าสถาบันการเงินเจ้าหน้าที่หรือผู้มีผลอย่างมาดต่อการยอมรับของสังคมและการเติบโตของสหกรณ์

ชื่อคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกประชาชนทั่วไปผู้ค้าสถาบันการเงินและผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆจากการสนับสนุนและให้การอุป สนองที่ดีเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและการไปความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน 6 การยอมรับของสังคมในการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมของสหกรณ์ที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกประชาชนทั่วไปผู้ค้าสถาบันการเงินเจ้าหน้าที่หรือผู้มีผลอย่างมาดต่อการยอมรับของสังคมและการเติบโตของสหกรณ์

Listed Companies เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของกรรมการต่อในปีพ.ศ. 2544 คณะกรรมการเพื่อพัฒนา...

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของกรรมการต่อในปีพ.ศ. 2544 คณะกรรมการเพื่อพัฒนากรรมการกา...

ประชาชนที่มีความสัมพันธ์นอกหลายนับเป็นความเสี่ยงไม่อย่างรวดเร็วจึง 2 การปรับปรุงแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงรุก...

ของคณะกรรมการบริหารการได้ดังนี้ระบบราชการไทย(ก) มีงบประมาณโดยเฉลี่ยของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประ...

ความต้องการประโยชน์ใช้สอยและหน้าที่ตามกฎหมายการประสานและประเมินความเสี่ยงโดยผ่านกลไกที่...

กับการใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัวในรูปแบบของการทุจริตประณีตพิถีพิถัน(ก) เพียงเล็กน้อยหรือขนาดใหญ่มุ่งหวัง...

เป็นที่ยอมรับของสังคม 2 หลักคุณธรรม Morality หมายถึงการยึดมั่นความถูกต้องดีงามทุกฝ่ายในสหกรณ์ปฏิบัติงานในหน้าที่...

หลักคุณธรรม(Morality) หมายถึงการยึดมั่นความถูกต้องดีงามทุกฝ่ายใน(ก) สหกรณ์ปฏิบัติงานในหน้าที่ขององค์กรอย่างมีความ...

ชัดเจนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ผ่านพระราชบัญญัติสิทธิการเฝ้า...

ความยุติธรรมของ(ก) ทุกฝ่ายในสหกรณ์ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมเป็นที่ยอมรับของ(ก) สังคม(ก) 2. หลัก...

ความคุ้มค่าแนวคิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2555 กล่าวไว้ว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความ...

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2555 (5) ปรากฏผลการ(ต่อ)ตารางที่หน้า 23 ความสัมพันธ์ของ(ก) สังคม(ก) 2. หลัก...

ได้รับการตอบ 3 มีบทบาทของผู้นำได้เสียหลักการผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทตามสิทธิอันพึงได้ตามกฎหมายที่...

หมายถึงผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิในความเป็น(ก) เจ้าของโดยควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการไปทำหน้าที่แทนและยังมีสิทธิใน...

บทที่ 3

Plagiarism Checking Report

Created on Jan 30, 2018 at 21:26 PM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
713204	Jan 30, 2018 at 21:26 PM	57720031@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่3.docx	Completed	0.00%

<http://plag.grad.chula.ac.th/jobs/713204/1725821637>

บทที่ 4

Plagiarism Checking Report

Created on Jan 31, 2018 at 18:35 PM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
713944	Jan 31, 2018 at 18:35 PM	57720031@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่4_1.docx	Completed	0.00%

<http://plag.grad.chula.ac.th/jobs/713944/1789562015>

บทที่ 5

Plagiarism Checking Report

Created on Jan 31, 2018 at 12:34 PM

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
713590	Jan 31, 2018 at 12:34 PM	57720031@my.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่5_1.docx	Completed	0.00%

<http://plag.grad.chula.ac.th/jobs/713590/1817597323>